

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi Könyvtár
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Vasuti szerencsétlenségek.

Budapest, augusztus 16.

Hosszu ideig azzal hizeleghettünk magunknak, hogy nincs a világnak olyan vasutvállalata, mely a fejlettségnek olyan fokán állana, mint a magyar királyi államvasutak. Ama kétségbevonhatlan baklövésnek daczára, amelyekkel a különböző vasutársaságoknak államosítása járt, vizsgáthalhattuk magunkat azzal, hogy az államvasutak a relativ tökély olyan példáját nyújtják, amelyben még a legfejlettebb kulturnemzetek számára is mintaképpül szolgálnak, ugy a felszerelés kifogástalansága, mint a forgalom lebonyolításának pontossága tekintetében. A magyar kulturának egyik diadala volt a magyar államvasut s nem volt egyetlen külföldi sem, aki átlépve ez ország határát, ne érezte volna azt, hogy az az állam, amely a forgalmat így tudja lebonyolítani, az besorakozott a kulturnemzetek közé.

És ma ott tartunk, hogy a magyar királyi államvasutak a züllésnek olyan szomorú bizonyosságait adják, hogy ma-holnap a teherforgalom elé legyőzhetetlen akadályok gördülnek s a napról-napra megisméltendő borzalmas vasuti szerencsétlenségek miatt nemsokára nem fog majd senki az államvasutakon utazni merni.

Lehetetlen, hogy ezt nyugodtan néz-

hessük. Lehetetlen, hogy mikor azok fölött, akik ezeknek az államvasuti katasztrófáknak áldozatai, felhantolják a sirt, ezzel együtt mi is napirendre térjünk fölöttük. Végre is ijesztő módon szaporodtak el egy idő óta a vasuti katasztrófák, s nincs messze az idő, mikor a külföld úgy fog reánk mutatni, mint a vasuti katasztrófák klasszikus földjére, s mint eddig Amerika szolgáltatta mindig a hajmeresztő borzalmakat, most az államvasutak vonalai azok, amelyek ezt a szerepet átvették.

Lehetetlen, hogy ennek mélyebben fekvő okai ne legyenek. Lehetetlen az, hogy ma a szolgálat és a vezetés ugyanolyan legyen az államvasutakon, mint volt eddig, s ez a meggyőződésünk az oka annak, hogy mi nem bünbakokat keresünk, mi nem a vasuti baktérek és pályafelügyelőkben látjuk a hibát, hanem abban az egész rendszerben, amely egy idő óta urrá lett az államvasutak fölött, s amely egyedüli oka annak a szomorú züllésnek, amelyet ma már nem lehet leplezni, sem tagadni.

Attól az időtől fogva, hogy három évvel ezelőtt a vasuti sztrájk kitért, az államvasut nem az, ami addig volt. A bajok gombamódra szaporodnak, s az a színe van a dolognak, hogy azok, akiknek segiteniök kötelességük volna, vagy nem törődnek velük, vagy pedig képtelenek arra, hogy segítsenek. Az ál-

lamvasutak igazgatósága alá van rendelve a kereskedelemügyi minisztériumnak. Kardinális kérdésekben nem önálló, hanem lépten-nyomon érzi a kereskedelmi minisztérium gyámkodó kezét, anélkül, hogy a kereskedelmi minisztérium a regenerálás nagy munkájában más volna, mint akadály és kerékkötő. Mi nem habozunk kimondani azt a meggyőződésünket, hogy az államvasutak züllésében a legfőbb okot abban a rendszerben látjuk, amely egy idő óta a kereskedelemügyi minisztériumban lábra kapott.

Teljes tisztelettel vagyunk Kossuth Ferencz személye és munkássága iránt. Az ő vállain nemcsak a kereskedelemügyi minisztérium, hanem az ország egész politikájának vezetése és irányítása nyugszik. Kossuth Ferencznek nemcsak a saját minisztériumát kell vezetnie, hanem az egész parlamentet, hisz a függetlenségi és 48-as párt csak fogcsikorgatva követi a kormányt azon az uton, amelyen ez az országot vezeti. Kossuth Ferencz erős keze első sorban a parlament kormányzásában kell, hogy fáradozzék, mert tagadhatatlan, hogy az egész parlamenti gépezet huszonnégy óra alatt felmondaná a szolgálatot, ha Kossuth ugyszólván perczről-perczre és napról-napra azon nem fáradoznék, hogy a mai koalíciós parlamentet összetartsa. Emellett a kiegyezési tárgyalásokat is

Piros szegfűvirágok.

Írta: Boér Tamás.

(Utánnovomás filoz.)

Tudjátok-e, van-e fogalmatok róla, mi az a szegénység? Az alávaló, a nyomorult, lábujjhegyen járó szegénység. Halkan lépkedve érkezik, vagy hirtelen rohanással tör be az ajtón, de körmeit belévágja az ember testébe, megrázza egész valóját, a szívet iszonyu teherrel nehezíti. Polip-karjaival erősen átkarolja áldozatát s belékapaszkodik, hogy lehetetlen tőle szabadulni. Mert konok jövevény és nem távozik, hanem mind nagyobb kétségbeesést vált ki áldozatában, amíg tompa rezignáció nem vesz erőt azon.

Ily helyzetbe jutott az a két lélek, akiről önöknek történetet akarok elmondani.

Anyáról és leányáról szól a dal. Valamikor ők is az ugynevezett jóllakoltak közé tartoztak. Addig tartott ez, amíg volt, aki gondoskodott róluk. De hát rendszeren úgy van az, hogy azok halnak meg leghamarabb, akiknek leg-sürgősebb dolguk volna ezen a világon és akikre legnagyobb szükség is van. Ellenben azok élnek legtovább, akiknek győtrelem és teher az élet. Ők megmaradtak; a kenyérkereső elköltözött.

— Eh mit! — gondolta a két nő — mindenki megbirkózik az élettel; mi is megfünk vele birkózni.

Fölvették hát a harcot az élettel. Keresetek-kutattak valamit; s találtak valami kevés-két. A női munkakör terméktelen talajából kivették azt, amit kivenni lehetett. De mind fá-

radtabbakká lettek. Az álmatlan éjek kimerítették erejüket. Mégis, mégis tovább küzdöttek.

Az anya ereje tört össze leghamarabb. Az erőtlenséget a betegség váltotta föl. Ágyba esett s nem tudott többé fölkelni.

Most már minden teher a leány vállaira nehezedett. Minden, ami a jó időkből megmaradt, zálogba vándorolt. Szekrény, asztalfia megüresedett. Már nem volt értékesíteni való.

Egy napon arra ébredtek, hogy az összes források elapadtak. Néhány fillérjük maradt még; de kilátásuk nem volt, hogy újat szerezzenek.

De még nem voltak apátikusok egészen, mert sugárzott feléjük még egy reménység. Segélyző együlethez fordultak. Onnan kellett valami mentősegélynek érkeznie. Az anya már harmadik hónapja nyomta az ágyat. Leánya ott tilt az ágy lábánál és sok reménnyel elteltet biztatta a beteget. Hisz a tavasz első fuvalmát már érezték: Tavasszal nem lehet éhen halni, mondják a szociológusok. Csak néhány hétre volt szükségük, amikor új munkát kaptak volna. Ezt az időt ki kellett böjtölni.

Csak az a hátralékos házbér ne lett volna. És enni is kellett valamit, mert az emberi szervezet megköveteli a fűtő anyagot. Persze, ha a várt segély megérkezett volna, akkor könnyebb lett volna a várakozás. Ezt várta a két árva lélek.

— Tudod mit, anyám — mondotta a leány — lemegyek kissé az utcára és sütke-rezem kissé a tavaszi napon. Hozok magammal kávét és egy zsemlyét.

— Nos és te?

— Én már ettem reggel kenyéret és sajtot.

— Mennyi pénzed van még.

— Maradt még vagy egy forintom. Sok pénz ez, ha az ember jól tudja beosztani.

A leány jó melegen felöltözött és kiment az utcára. Vásárolt kávét és zsemlyét s a megmaradt kis pénzt erősen szoritotta markában.

Utban volt már hazafelé. Az utcásarkon, amelyen elhaladt, virágárusnő állt s kínálgatta virágait. Milyen friss, mily elevenek, mily pirosak voltak ezek a virágok! Valamikor, amikor még apa élt, nyári mulatságon voltak. Ott látott ezekhez hasonló szegfűvirágokat. Ugyanilyen piros és friss szegfűvirágokat hozott egykor apa az anyának névnapra. Ez volt az apa utolsó ajándéka, mert nemsokára rá meghalt. Azóta házukban nem volt virág, hacsak az apa koporsójára küldött virágkoszorúk nem.

— Ah, ezek a piros szegfűvirágok! Van még otthon egy pohár. Néhány napig épségben s virágzásban lehetne tartani azokat. Visszavarázsolhatnák a boldogabb multat s új erőt lehetne meríteni a mult emlékeiből. Piros szegfűvirágok; szép piros tünemények! Ti ifjúság emlékei! Ti emlékei a napsugaras időknek és a szerencsének!

Kábulat volt ez talán? Vagy valami szugesztio? Minden esetre rendkívüli állapot lehetett, amelyet ezek a piros szegfűvirágok idéztek elő. A leány nem tudott ellentállani. Alkudozni kezdett a virágárus lányynal s három szál virágot vett tőle. A virág színe és illata boldogságos érzést ébresztett benne. Ezzel az érzéssel futott haza, hogy anyját megörvendeztesse. A szegénység is képes néha szentimentalizmusra. A három tűzpirban égő virág az

vezette, s a függetlenségi párt belső ügyei is igénybe vették idejét. Ez mind hasznos munka, s a szó teljes értelmében életfeltétel az egész országra. De ennek következménye az, hogy a minisztériumban csakis a legfontosabb ügyek azok, amelyeknek intézésébe közvetlenül befolyhat. S nem is benne a hiba. Régebben is a kereskedelmi miniszterek el voltak foglalva országos politikával, kiegyezési tárgyalásokkal, reformjavaslatokkal, csak hogy akkor más volt a rendszer a kereskedelemügyi minisztériumban. Akkor az osztályvezetők széles jogkörrel voltak felruházva s önállóan intézkedhettek olyan ügyekben, amelyekben ma nem intézkedhetnek. Ma nincs olyan jelentéktelen, huszadrendű ügy, amelyet Szerényi államtitkár ne a maga jogkörébe vont volna.

Mindennek ez az oka. Szerényi József annyira centralizálta a saját kezébe a kereskedelmi minisztériumot, hogy a szó teljes értelmében semmi sem történhetik a kereskedelmi minisztériumban az ő beleegyezése s beleavatkozása nélkül. E mellett képviselő, ülészik ankéteken, résztvesz a kiegyezési tárgyalásokon, sőt néha minisztertanácsokon s a régi, tapasztalt osztályfőnököknek csakis a referálás kötelessége az, ami még megmaradt. Minthogy egyetlen egy akta sem intézhető el véglegesen, míg azt Szerényi József nem approbálta, a kereskedelmi minisztériumban sem történik semmi. Mert végre is, ő is csak ember s az ő napja is csak huszonnégy órából áll. Nagy munkaszeretettel és munkabírással magára vállalt mindent, de nincs ideje arra, hogy mindazt el is végezze. Az előszobája s a fogadószobája napnap után zsufolva van és fájdalom, nem csak hivatalos ügyek, hanem olyan politikai kérdések is sok idejét veszik

anyát is fölviányozta s ő is elmerült a mult idők emlékeibe.

Igy ültek egymással szemben néhány óra hosszáig. Az anya az ágyban, a lány összekuporodva az ágy szélén és nézték a virágot, a virágnak piros színét.

Az a nyájas szellem, mely a virágból szállt ki, visszaidézte az anya lelkébe a rózsás ifjúságot. Láta önmagát, amikor völegénye karján sétált a kertben, ahol oly pompás és friss virágillat volt, mint amilyent a három piros szegfű most terjesztett. Milyen csöndes, milyen szép és nyugalmas idők voltak azok! Azután kirajzolódtak előtte az idők, amikor, mint fiatal anya, gyermekével járt-kelt a virágok közt. Hogy szaladgált a gyermek a virágok közt! Azután látta férjét holtan, kiterítve a ravatalon. Mindezt, mind a virágok látása varázsolta elibe.

De a leány a virágok nézéséből új reményt merített a jövőre. Az anya lelke a mult időkben tévelygett; a leány a jövőre nézett. S hitte, hogy még minden jóra fordul és megint meleg lesz és megint boldogság volna be a házba.

Csitt! Kopogás hallatszott. A két magára maradt lélek felriad. Mindkettőnek a szive erősen dobog. Talán... Talán: a virág jóslata betelik! Talán közeleg a megváltás!

Kifogástalan eleganciával ültözött öregedő uri ember lépett be. A szegénységet is respektálni kell. Ezért tartotta kalapját kezében, tisztelen köszöntve a két nőt.

Bemutatkozott. Ő a szegény gyám, aki a kérvény alapján jött, hogy körülnézzen.

Az anya félig fölegyenesedett az ágyban s dobogó szívével, erősen verő pulzusokkal hallgatja a hozzájuk intézett kérdéseket, melyekre leánya az indulattól akadozva válaszolt.

— Miből élnek jelenleg?

— Minden keresetforrásunk elapadt

igénybe, amelyekhez alapján véve kevés köze volna s amelyek miatt a referensek néha napokig sem juthatnak eléje.

Ebben látjuk mi az egész kereskedelmi kormányzat mai tagadhatatlan meddőségének okát s ne higgye azt senki, hogy kereskedelmi politikánkban nem épp oly gyakoriak a katasztrófák, mint az államvasutak vonalain. Ezek a katasztrófák csak nagyobb nyilvánosság mellett történnek, mint amazok s azért ismertebbek.

Elsősorban ez az, amin változtatni kell. Nagyon szép az, ha valaki mindent maga akar végezni, de ennek munkája épp oly improduktív, épp oly felületes, épp oly rossz, mint azé, aki semmit sem tesz. S mi az államvasutak teljes elzúllásától félünk, ha a kereskedelemügyi minisztériumban hamarjában gyökeres rendszerváltozás nem lesz s ha a mai tehetetlen és teljes kudarcot vallott centralizmust, az okos és eredményre vezető decentralizáció nem váltja föl.

Minket ebben a követelésünkben az ország érdeke vezet, mert kereskedelmi kormányzatunk kétségbevonhatlan nagy sikerei dacára is, súlyos bajokat látunk. És ez az, aminek véget kell vetni.

Az angol király és az osztrák császár.

Budapest, augusztus 16.

A nagy császárrés utolsó fölvonása immár lejátszódott Ischlben. Edvard király, angol király, miután az osztrák fürdőhelyen egy huszonnégyórás az osztrák császár vendége volt, tovább utazott Marienbadba. A koronás fők színjátékára ezzel leereszkedett a függöny. Svinemünde, Wilhelmshöhe után Ischlben végérvényesen befejeződött a darab. S mi, nyájas publikum, zürzavaros impressziók közt törhet-

— Engedelmet kérek — szölt a szegény-gyám könnyed, félig ironikus mosolyal — ezt nem hihetem. Honnan valók ezek a friss virágok, ha kérdeznem szabad?

A leány bünsnek érzi magát; ezért hallgat. Az anya dadog valamit ajándékfeléről. Az öreg ur mind gunyosabban mosolyog.

— Nos, ha olyan barátai vannak, akik ebben az évszakban ily ritka virágokat küldenek önnek — kancsal tekintet vetett a csinos, piruló lányra — akkor forduljanak a barátaikhoz. A mi egyesületünk csak valóban szegények gyámolítására alakult, akik mindenképen el vannak hagyatva...

Mennyi ideje lehetett annak, hogy távozott? Nem tudta sem az anya, sem a leány.

— Anya — szólalt meg először a leány s hangja sajtóságon hideg és nyers volt — emlékszel, mit olvastam föl neked nemrég? Az a két nővér... Tudod-e?

— Igen — felelt az anya — én is gondoltam már rájuk. De én sajnálak téged. Oly fiatal, oly szép vagy.

— Nem, — mondotta a leány kemény elhatározással — nekem is elég volt. Ha nem bánod, hozok szentet. Van még annyi pénzem.

— Az lesz a legjobb. És nem is fog fájni.

És mikor a szén égett és az összes csapok el voltak zárva, az anya hirtelen megszólalt:

— Anna! Nem akarsz imádkozni?

— Nem — felelt a leány szilárdan — már eleget imádkoztam, amíg reménységem volt. Nincs, aki meghallgassa. De a virágokat, a három szép szegfűvirágot látni akarom. Látod, mégis ezek a szegfűvirágok váltottak meg bennünket szenvedéseinktől. Mihelyt megláttam a virágokat, mindjárt tudtam, hogy ezek hoznak szerencsét, vagy legalább megnyugvást nekünk...

jük fejünket, hogy a három megnevezett helyen a három szerepet játszó uralkodó közt tulajdonképpen mi történt? Mert amit láttunk, a koronás fők járása, kelése, szives összepuszizódása a fényes tűzijátékkal és éljenző tömegekkel egyetemben nem volt egyéb, csak külsőség. Mi volt a lényeg? Mi volt a cél, ami a felséges fejedelmeknek megért jó néhány száz kilométernyi tengeri és szárazföldi utat? Mit beszélgettek együtt a hatásosan induló első fölvonásban, viharos tengeren Miklós czár és Vilmos császár? És Wilhelmshötrében ismét Vilmos és Edvard? És Ischlben újra Edvard és az osztrák császár?

Bennünket szegény magyarokat főleg az utóbbi kérdés érdekelt, mert tudvalevő, hogy az osztrák császár mellékfoglalkozása szerint magyar király is és így Ischlben alighanem a mi bőrünkre is megalkudtak.

A fejedelmek s a fejedelmek szemerebbetését leső diplomaták természetesen nagy titkos hallgatásba merülnek. Külügyi kérdésekben az az uzus, hogy felségjog a határozás, a koronás urak legszemélyesebb céljuk, hasznuk és kedvtelésük szerint intézik milliók sorsát. Előkelően csukott könyvek ők s velük együtt kevésbé előkelő, de hasonlóan csukott könyvek kis machinációik részesei, a diplomata urak is. Mily irás áll bennük, most sem tudjuk meg előbb, csak ha az előkelő urak szállítani fogják ki ki annak a népnek a bőrét, amelyikre megalkudott.

Az ischli találkozást illetőleg azonban mégis jelek vannak, amelyek kétséget kizárólag mutatnak rá a tanácskozások tárgyára. Edvard király saját külön balkáni szakértőjét választotta kísérőjéül s a diplomácia félhivatalos organumai maguk hirdetik, hogy ezt az urat nemcsak az osztrák császár jobb kezének báró Aehrenthalnak a mulattatására hozta magával, hanem azért, mert döntő sulyu beszélgetések folytak le az ischli találkozón.

Tehát a Balkánról tárgyaltak.

A világtörténelem tesz tanuságot róla, hogy ez ránk nézve nem közönyös kérdés. Magyarországot földrajzi helyzete egyenesen arra utalja, hogy különösen érdekelje, mi történik odalenn a görbe hegyek közt? Magyarország az egyetlen nagy, civilizált, európai állam, mely ezt a furcsa mozaikdarabokból összeállt háromszöget bekoronázza. Magyarország eminens érdeke, hogy utat találjon a görbe hegyek közé s hogy természetadta helyzetét kihasználva, élénk összeköttetést teremtsen az ott lakó népekkel s így a zagyva nyelvű, zagyva erkölcsű kecskepásztorokat, a magyar gazdasági érdek szálain a kultur nyugattal összefüggésbe hozza. Királyaink, akik nagyok voltak és nemzetiek, nem is mulasztották el, hogy ezt a célt szolgálják s értek is el némi sikereket, amíg aztán jött a nagyvízözön, amibe elmerült a nagyra növekvő nemzeti királyi trón s maradt a mai különös se hal, se hus állami lét.

Ma a helyzet ez:

Magyarország, mely arra lenne hivatva, hogy a Balkán háromszögén uralkodjék, a saját határain belül eső területnek sem igazi ura. A közös vámterület megbénítja gazdasági erőnket, mely így lenyűgözve nemcsak arra erőtlén, hogy új piacokat hódítson meg magának, hanem arra is, hogy az osztrák ipar prepotenciájával szemben az ország belső területét megtartsa. Magyarországnak, mint ilyennek azért nincsen is balkáni politikája, mert az ugynevezett osztrák-magyar monarchia balkáni politikája más és ettől különböző. A monarchia balkáni politikája részben az öröklött nagy étvágyban szenvedő felséges uralkodóhoz hódító terveinek, részint az osztrák

ipárnak utját egyengeti s ez a politika minden ambícióinktól, minden hajlandóságunktól idegen.

Ebből a látószögéből kell nézni az ischli találkozókat, amikor azt találgatjuk, vajjon mit beszélt ott az angol király az osztrák császárral? Bármiben állapodtak meg, nem nekünk lesz hasznunk belőle. Bármit végeztek, mi adjuk meg az árát s Ausztria zsebeli be az előnyöket. Ebből az okból szomorú érdeklődés a mi érdeklődésünk, hasonlatos a gyászbaborult örökös keserűségéhez, akinek jussát idegen bitőrök prédálják s alig valamivel több, mint a kárvalott ember nyugtalansága:

Vajjon mikor és mennyi értékkel adjuk meg a két fejedelmek barátkozásának az árát?

A horvátok lázadása.

— Válasz a horvát miniszternek. —

Budapest, augusztus 16.

Egészen önkénytelenül úgy hat *Supilo*-nak legutóbbi cikke, amelyet lapjában, a fiumei „Novi List”-ben tett közzé, mintha válasz lenne *Josipovich* horvát miniszternek mai számunkban ismertett nyilatkozatára. A magyar kormány türelmet prédikál, a horvát lázítók pedig méltán veszik ezt a csitítást gyöngeségnek és fölhasználják a magyar állameszme ellen folytatott aknamunka megerősítésére. Hiszen ma már *Supilo* egész nyíltan a szabadságharc esélyeit fejtegeti és a legvakmerőbben lázítja a horvátokat arra, hogy álljanak szembe az egységes magyar állameszmével.

Supilo cikkét a következőkben ismertetjük:

Annak a harcznak, amelyet nekünk Magyarországon ellen kell megvívunk, jól átgondolt taktikával és stratégiával kell bírnia. Számolnunk kell minden váratlan nehézséggel és eshetőséggel, mint minden más harcban. De nemcsak jó haditervel kell bírni, hanem derék harcosokkal is. Védekezésünknek, hogy sikerre és győzelemre vezessen, kétféleképpen kell lenni: legelőbb negatívnak és aztán pozitívnak.

De miről is van szó a negatív harcban?

— A magyarok azt akarják, hogy Horvátországban törvényesítsék a magyar nyelvet: mi ezt nem akarjuk.

A magyarok azt akarják, hogy a horvát bán az egységes magyar állameszme végrehajtója legyen: mi ezt nem akarjuk.

A magyarok azt akarják, hogy az egységes magyar állameszme Horvátországban törvényes kifejezésre jusson: mi ezt nem akarjuk.

De van még sok, amit mi nem akarunk. És ez az a három kérdés, amelyben támadólag léptek föl ellenünk. Itt lesz a legfőbb ütőzet. Ha győzünk, úgy a többire nézve már könnyű lesz a helyzetünk.

Abban, amit akarunk, megoszolhatunk és különbözhetünk egymástól, amennyire kedvünk tartja. De azt már a leghatározottabban állíthatom, hogy nincs Horvátországban *tisztes* horvát vagy szerb, aki a fenti három „nem akarjuk” tekintetében másképp gondolkoznék. Nincs párt, se csoport, se frakció, amely ebben nem értene egyet az egész nemzettel!

S ha ez így van, akkor minden horvátnak és szerbnek kötelessége, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel a legaktívabb módon meggátolja és lehetetlenné tegye minden olyan közös és autonóm kormányznak a működését, amely törekvéseinkkel és álláspontunkkal szemben a hatalmon tartja magát és mindenkiét, aki azt támogatja és az érdekében működik.

Ezt a küzdelmet következetesen kell folytatni, mindaddig, míg:

1. arra nem kényszerítjük őket, hogy a horvát királyság területén a közszolgálat bármilyen viszonylatában is *elállanak a magyar nyelv behozatalától és törvényesítésétől*;

2. míg arra nem kényszerítjük őket, hogy *lemondanak arról, mintha Horvátország Magyarországgal bármilyen állami egységet is alkotna*.

Öt, mint ennél is, ahol Horvátország mint királyság életéről vagy haláláról van szó, nem lehet gonoszabbat cselekedni, mint akár közvetve, akár közvetlenül segédkezet nyújtani az ellenségnek. Aki a harcban a szomjas ellenségnek csak vizet is ad, rosszabb dolgot cselekszik, mintha egy hatalmas erős várat földadna. Ha ég a ház, akkor csak egyre van szükség: vízre! Semmi egyéb, csak vízre. Csak vízre! Minden egyéb tanakodás, hogy hogy lesz, mint lesz, csak késlelteti a védelmet és gátolja az oltást. Víz, vizet, vizet!

Csak ne késlekedjünk! Segítséget senkitől sem

várunk. Aki igazán akarna segíteni rajtunk, az nem tud. A másik fölkinálja a segítségét, de olyan árért, ami viszont a halálunkat jelentené. El kell készülnie lenniük tehát arra, hogy magunkra maradjunk. Meg kell mutatnunk saját magunknak, hogy mik vagyunk és mire vagyunk képesek. És csak ezután fog elkövetkezni a pozitív politika. Csak akkor fog eljönni az igazi idő, hogy arról beszéljünk: mit akarunk.

Ezután *Supilo* a szabadságharc eshetőségeit veszi sorra. Azt tartom — írja — miután különböző körülmények torlódtak össze a látóhatáron, amelyekkel számolnunk kell, hogy a harc néhány esztendőig fog eltartani. A magyarok most álláspontjukban, amelyet velünk, horvátokkal szemben elfoglalnak, mindannyian mint egy ember egységek. Ebben a tekintetben ma nincs különbség *Kossuth* és *Bánffy*, *Rakovszky* és *Batthyány*, *Wekerle* és *Holló* között. A magyar nyelv kérdését Horvátországban és az egységes magyar állameszme kiterjesztését Horvátországra ma annyira felkarollák, hogy ezt nemzeti becsületük kérdésének tekintik.

En ugyan azt tartom, hogy ez az állásfoglalásuk elvakult sovinizmusuknak a következése, de most mégis ezzel kell számolnunk. A magyarok mindenre képesek és nekünk is mindenre el kell készülnie lenniük. Komoly pillanatok küszöbén állunk, de azért nem kell megijedni, mert helyzetünk kulcsa mégis csak a mi kezünkben van.

Budapest, augusztus 16.

Az első bizalmatlansági nyilatkozat. Rövid másfél esztendő alatt a *Wekerle*-kormányának sikerült eljuttatnia az első bizalmatlansági nyilatkozatig. Az országszerte észlelhető elégtelenségnek első csattanó megnyilatkozása lesz a szatmármegyei bizalmatlansági votum, amelyet még nyomatékosabbá tesz az a körülmény, hogy a sort éppen Szatmármegye nyitja meg, amely a lefolyt nemzeti küzdelemben olyan hatalmas harcot vívott a törvényellenes uralommal. És igen jellemző tünet az is, hogy nem a letört korszak embereinek valami puccsaról van szó, hanem maga a függetlenségi párt látta elérkezettnek az időt arra, hogy nyíltan kifejezze bizalmatlanságát *Wekerle* Sándor miniszterelnökkel szemben. Néhány héttel ezelőtt ugyanis — mint megtört — nagy feltűnést keltett, hogy *Wekerle* Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter *Majos* Károlyt, aki a darabont-korszakban Szatmármegye alispánja volt, pénzügyi tanácsossá nevezte ki. Szatmár vármegyében ez a kinevezés különösen nagy elkeseredést keltett és a szatmármegyei függetlenségi párt szeptember 5-re rendkívüli megyei közgyűlést hívott össze, hogy e kinevezés miatt *Szatmármegye törvényhatósága bizalmatlanságot csavazzon Wekerle miniszterelnöknek*. A függetlenségi párt nagy erélyvel készül erre a tüntetésre, amely bizonyoságot fog nyújtani arról, hogy a *Wekerle*-kormány mind jobban eltávolodik attól a programtól, amelyet kormányzati programjául hirdetett és amelyet bizonyára a bizalmatlansági nyilatkozatok egész sora fog követni. Ok van rá elég.

A belényesi választás. A belényesi kerület függetlenségi jelöltje, *Kardos* Árpád csütörtökön érkezett Belényesre. A pályaudvaron fogadására nagy tömeg jelent meg, amelynek élén a függetlenségi pártvezetőség üdvözölte a képviselőjelöltet. *Kardos* azonnal körútra indult a kerületben, hogy ismertesse a választókkal politikai hitvallását. Fellobogózt a kocsihoz hosszú sorban vonultak be *Kardos* és a kíséretében lévő függetlenségi vezetők férfiak Tárkány községébe. A polgárság a templom előtt összegyűlve várokozott és viharos éljenzéssel fogadta a jelöltet. *György* József mondott szíves üdvözlőt, amire *Kardos* hosszas beszédet intézett a választókhöz és a függetlenségi zászló mellett való kitartásra buzdított. A nép lelkesen kiáltotta: Egy szálíg ott leszünk! Fene-sen, Nyegerfalván hasonló fogadtatásban volt része. A román falvakban pénteken kezdte meg körútját. Vasárnap délelőtt Belényesben programbeszédet mond, mikorra több képviselő odaérkezik, hogy támogassa a választási küzdelemben. A nemzetiségiek erősen izgatnak *Lukácsiu* érdekében. A román községet ellepték a román egyetemi hallgatók, akik a magyarság ellen izgatják a népet. Román nemzeti színű kokárdákat, öveket osztogatnak. A román képviselők közül *Vlád*, *Maniu* és *Goldis* jöttek le, akik valóságban fanatizálják a románságot. A községekben éjjelente titkos összejöveteleket tartanak és a papok a templomban esketik meg a népet, hogy *Lukácsiu* szavazzon.

Sok községben a hangulat annyira izgatott, hogy az ottani magyarok a megtámadtatástól tartanak. Tegnap a belényesi vásárról hazatérő magyarokat a románok több helyen megtámadták. Három tárkányi embert félholtra vert a felizgatott tömeg. A parasztok körében sürin hallani ilyen kijelentéseket: Most már vége a magyar uralomnak! Ezentul mi leszünk az urak! Az lesz, amit a románság akar! A belényesi főszolgabíró a magyarság védelmére és hogy a románok titkos éjjeli összejöveteleit szemmel tartsa, háromszáz csendőr kirendelését kérte a főispántól. Minthogy a kerületben 83 román község van, egy községre ilyenformán két-három csendőr jutna. *Lukácsiu*, akivel együtt jó *Vajda* képviselő, szombaton kezdi meg körútját a kerületben.

Politikai hangulatok.

I. Az új szövetségesek.

A mit huzamosabb ideig tagadtak, most egy konkrét eset felmerülése alkalmából kezdik, elismerni, sőt jó reménység fejében hirdetni: tudniillik a nemzeti irányt képviselő pártokkal szemben új koalíció alakul. Az új alakulásban szövetkeznek a nemzetiségiek, akiknek a parlamentben van képviselőjük a szociálistákkal, kik itt Mezői Vilmoson kívül (aki azonban nem a nemzetköziesekhez tartozik) nincsenek képviselve. Az új szövetséghez tartozna továbbá a most szervezkedő radikális polgári párt. Remélik továbbá, hogy egyes akciókra megnyerik a demokratákat, sőt más pártokból is szerezhetnek pár hívet.

Az új szövetségesek együttműködése az általános titkos választói jog sürgetésének és megszerzésének célját tüzi ki legelső sorban aktuális feladata gyanánt. Jelentkezése egy időközi választás előkészületei közben történik. Ugyanis a nagykárolyi kerületben a szocialista jelölt támogatására román nemzetiségű magyar országgyűlési képviselők érkeznek, akik arra kapacitálják a román ajku választókat, hogy a szocialista jelöltre szavazzanak, minthogy a nemzetközi szocialisták programjának az általános titkos választói jogra vonatkozó része a nemzetiségiekével megegyezik. Hasonlóképpen a radikális polgári pártiak azzal jelentkeznek, hogy ők szintén az általános titkos választói jog érdekében hajlandók a szövetkezésre.

Történik pedig ez az új szövetkezés oly programmal szemben, melynek legfontosabb gyanánt hirdett része az alkotmánybiztosítékok mellett az általános titkos választói jog, ami be van foglalva a kormány programjába és melynek előkészítése folyik, előterjesztése megígértetett.

Nem árt azonban tudomást vennünk a szervezkedésről, mert ezzel egyuttal a jövő perspektívája valamennyire tisztázódik.

Tehát itt van egyfelől a koalíció, benne a tulsulyban lévő függetlenségi és negyvennyolczás párttal, továbbá az alkotmánypárttal és a néppárttal. E koalíció s e pártok kebeléből alakult kormány az általános titkos választói jog megvalósítását elvállalta a koronával történt előzetes tanácskozások alapján és a trónbeszédben, továbbá kormányprogramban kifejezve. Ez a reform azonban a vállalkozás szerint más irányu nem lehet, mint csakis olyan, amelyik a magyar nemzeti állam fentmaradását biztosítja és amikor a tömegeknek alkotmányos jogot ad, nagy rigozitással örködik a felett, hogyból e jogok ne következék magára az alkotmányra veszedelem. Hisz az alkotmány épségének a fentartása, sőt megerősítése, illetéktelen támadások ellen megvédelmezése szintugy feladatát képezi a koalíciónak, mint a választási reform és szintugy benne van a trónbeszédben és a kormányprogramban, mint amaz. Azt pedig senki

sem gondolhatja, hogy egyik reformot megalakotna a másiknak a meggyengítésére. Talán Bécsben eszükbe ötlött a magyar államiság ellenségeinek valami eféle, de a feladatok vállalásakor e felfogást ki kellett küszöbölni, ha felmerült, azonban nyíltan fel sem merülhetett. Viszont az is tény, hogy az alattomban lappangó szándékokat ki kell kutatni és idejekorán ártalmatlanokká kell tenni. A választói reform vállalásakor tehát a leglényesebbnek tisztázva kellett lennie, nevezetesen, hogy Magyarországon az államszerző és államfenntartó magyarság befolyása az ország ügyeinek intézésénél minden más befolyásnál kétségen kívül erősebb és minden esetben döntő legyen. Ennélfogva a reformban gondoskodni kell róla, hogy a magyar államiság ellenségei ne juthassanak nagyobb befolyáshoz, sem a nemzetiségié, sem a nemzetközi szociálisták. A nemzetiségié azért nem, mert programjuk a magyarság erősödésének akadályozására irányul, mert még a magyar állam nyelvének a jogait sem ismeri el és helyükbe egyes országrészekben a nemzetiségié nyelvét akarja igatni, továbbá az állami intézményeket ugyanilyen felfogással akarja átalakítani. Végcélja gyanánt pedig az ország nemzetiségek szerinti feldarabolása szerepel. A nemzetközi szociálisták ellen védekezni pedig az ő politikai programjukra való tekintettel azért kell, mert ők nyíltan és határozottan ellenségei a nemzeti törekvéseknek. Az osztrák Reichsrathban hivatkozhatott Dasynski arra, hogy ő ambár szociálista, jó lengyel hazafi. De minálunk még távol vannak a szociálisták ily változástól, sőt ők legelőször is a hazafiság fogalma ellen tiltakoznak s fegyvereiket, mérgezett nyilait az ellen irányítják. Rég meg kellett volna változnia felfogásuknak, hogy a bizalmatlanság megszűnjön. Természetesen az általános titkos választói jog nem zárhatja ki a munkások millióit, sőt ellenkezőleg a joggal történő felruházás éppen őket illeti, de kell lennie rendelkezésnek, amely a nemzet ellen lázadókat majd kizárja a jogok gyakorlóitól.

Ezzel kerül szembe a másik irányzat, a minden korlátozás nélküli általános titkos választói jog, mely bizonytalan jövő elé vigye az országot, olyan választói jog, amely amíg a jogegyenlőséget a legnagyobb mértékben megvalósítja: egyúttal felszabadítja belső ellenségeinket, képesebbé teszi a nemzetiségiéket céljaik elérésére és a szociálisták tanaiból a nemzetköziség érvényesítésére nyújt módot. Az ilyen választói jog elérésére történik a szervezkedés a nemzetköziség, nemzetközi szociálisták és a haladók feltámasztására törekvő radikális polgári pártiak közt. Hogy ehhez megnyerjék a demokratákat, kötvé hisszük és hogy a mostani magyar pártok tagjai közül, akár a mandátum-megtartásért reszketők közül is akadjon támogató, nem gondoljuk. De jellemző a szövetségben az az erőlködés, hogy az uralkodó hajlandóságát és bizalmát akarja megszerezni eme program részére a másikkal szemben. Ime minden részről megindul az ajánlkozás a leghatásosabbnak ismert argumentum felhasználásával. Az uralkodónak gyengéje a hadsereg és mindenki, aki a politikai ábczében járatos, tudja, hogy az uralkodó a hadsereg érintettségének a fenntartásáért nagyon sokat kész feláldozni. Nos hát a nemzetiségié nem kívánnak katonai reformokat, ők nem hangoztatják bizony, hogy a magyar államiságnak érvényt kell szerezni a hadseregben, ők éppen nem követelnek nemzeti vívmányokat. Hisz amikor a magyar parlament az ujonczokat megtagadta, de mig önkényt jelentkezni lehetett, az oláh me-

gyékben, annyian jelentkeztek, hogy a hiányzó létszámot a póttartalékosok csak egy részének behívása mellett is jelentékenyen lehetett pótolni. Akkor a nemzetiségi agitátorok jártak- keltek avégből, hogy az oláhok segítsék ki a császárt. Ők tehát biztosítják az uralkodót afelől, hogy katonát mindig, minden körülmények közt adnak és követelésekkel nem állanak elő. Tudják bizony, hogy leginkább ez a körülmény vetette fel az általános titkos választói jog eszméjét, s ettől várták a katonai viták és követelések megszűnését. Már most azt mondják: az általános, titkos választói joggal az uralkodó a maga katonai politikájában csak akkor ér célját, ha a nemzetiségiéket és nemzetközieteknek nagyobb befolyást juttat, mert ha olyan lenne az általános titkos választói jog, hogy általa például a függetlenségi párt jutna be a parlamentbe domináló többségben, akkor egyszerre ismét még nagyobb erővel támadnának fel az összes katonai követelések. Erre irányul továbbá, hogy e szövetség hívei most nagyon kapnak az olyan nyilatkozatokon, melyekkel dokumentálhatják, hogy a nemzetközi szociálisták nem csinálnak skrupulusokat katonai dolgokban és idézik Bebel nyilatkozatát, hogy a szociálisták a küllelenséggel szemben készek fegyvert fogni. Ami a radikális polgári pártiakat illeti, ezeknek katonai kérdésekben való állásfoglalásáról nem kell többet mondani, mint azt, hogy az ő vezéreik még Fabricziusnak a parlamentben való megjelenését is helyeselték.

Igy vagyunk az új szövetségesekkel és velük szemben nincs más hivatkozásunk, mint az uralkodó előrelátására való hivatkozás. Ha a nemzet ellenségei felé fordulna a bécsi kegy, olyan zavar keletkezne, amittől semminő hadseregbeli erősség sem menthetné meg az uralkodó országait. Míg a nemzet alkotmányos törekvéseinek a támogatása, miként a múltban mindig, úgy a jövőben is megerősítene a trónt.

* * *

II. Párbeszéd.

A politikai korzón egy boulevard-lapot olvasnak, melyben arról van hír, hogy valahol a balatoni partokon értekezlet volt, mely foglalkozott a kérdéssel, miképpen lehetne a régi szabadelvű párt embereit ismét szerephez juttatni és hogy megállapodtak abban, hogy Deák-párt elnevezés alatt, e tényezők bevonásával, pártalakításra tesznek kísérletet.

Ebből kiindulva aztán beszélgetések keletkeztek.

— Azok között az emberek között vannak néhányan, akiknek hasznát lehetne venni, mert tulajdonképpen leginkább könnyelműek voltak és szerencsétlenek . . .

— Hogy vegyük hasznukat. Hisz mi is oly sokan vagyunk!

— Be kellett volna lépniök a mostani pártokba.

— Próbálkoztak is, de az ország ellen-szenve oly általános volt, hogy a pártok nem kompromittálhatták magukat.

— De most külön pártot alakítanak . . .

— Az nem baj. Sőt jobb. Mert, hogy ha egyenként vannak, ha szétszólva vannak a megyékben, a törvényhatósági életben, egyesületekben, kaszinókban, ott árthatnak nekünk, ugy egyenként és egyenként tudnak maguknak híveket szerezni és egyenként le tudják mosni magukról a multak emlékeit. Így az a vélemény keletkezhetik mellettük, hogy éppen ez az egy nem volt bűnös, csak a párt összességének a bűnössége kergette bele őt is a bajba. De mihelyt megint pártjuk van,

ismét itt van az összeség, az egész párt, amelyiknek a gyűlölése hagyományosnak maradt. Rájuk nézve éppen fordítva alkalmazható a meghatározás, náluk nem az egyesülésben van az erő, hanem ellenkezőleg az egyesülés meggyöngyíti és erőtlenné teszi az egyént.

— És ha mégis egyesülnének, mit csinálnának?

— Mit? Mindenekelőtt azt csinálnák, hogy hangoztatnák programjuk ama pontját, melyben az általános, titkos választói jog ellen tiltakoznak. Ezzel ellenzéki állásba helyezkednének. De viszont ők tudvalévőleg a házszabályrevíziót is feladataik sorába foglalták, sőt éppen emiatt buktak meg. Hogy is vagyunk mi azzal a házszabályrevízióval?

— Ugy vagyunk, hogy meg kell csinálnunk a horvátok miatt és a nemzetiségié miatt . . .

— Na ugy-e. Akkor azonban ott vagyunk, ahol a mádi radikális. Házszabályrevíziót nem lehet többféleképpen csinálni. Azt ki lehet mondani, hogy aki nem magyarul beszél, attól megvonják a szót. De nem lehet kimondani, hogy oláh, tót, horvát, szerb, feltéve, ha magyarul beszél, nem beszélhet, mig ellenben más beszélhet. A házszabályrevízió technikai dolog. Ha ki van mondva, hogy például hatvan képviselő kívánságára a vitát be kell rekeszteni, akkor azonban egyúttal nem lehet kimondani, hogy azonban, ha nincs nemzetiségi obstrukció, hát más obstrukció ellen nem érvényes a házszabály.

— Hát akkor miért csináljuk meg?

— Azt kérdezem én is. Miért csináljuk meg éppen mi? Miért vegyük magunkra mi az ódiomot? Miért kísérletezzünk, hogy talán a népszerűtlenség mezején előbb-utóbb arra a sorsra jussunk, a hova a Tisza István pártja. Még ránk találnak fogni, hogy kisajátítjuk a programjukat . . .

— Azt aligha. Mert amint őket ismerem, a legelső dolguk az lesz, hogy ezt az egy programpontjukat elejtik, ellenben a nemzeti követeléseket, a maguk mértéke szerint, előveszik.

Budapest, augusztus 16.

Magasabb lakbérosztályok. A pénzügyminiszter hat vidéki várost: Pozsonyt, Kassát, Debreczent, Kolozsvárt, Szegedet és Temesvárt magasabb lakbérosztályba sorolt, olyképpen, hogy az e városokban állomásozó állami tisztviselők a második lakbérosztály és az első lakbérosztály (budapesti) közötti különbözet felét kapják lakbérpótlékképp.

Beszámoló. Herényi Gotthárd Sándor, a szombathelyi kerület képviselője, szeptember 1-én tartja beszámolóját Szombathelyen.

Az adóreform és a kereskedelmi kamarák. A miskolci kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére a napokban több kereskedelmi és iparkamara Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterhez felterjesztést intézett, melyben Wekerle pénzügyminiszternek a képviselőházban tett azon kijelentésére hívják fel a kereskedelmi miniszter figyelmét, mely szerint a progresszív adóztatási mód a reáladóknál mellőzötteti fog és azt csakis a személyes kereseti ágakra kívánja alkalmazni. A kereskedelmi és iparkamarák beadványukban már eleve figyelemztetik a kereskedelmi minisztert, hogy az adóreformnak illetően való tervezése tehétlenül veszélyes a hazai ipar és kereskedelemre nézve.

AZ ÉGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 18-25. szám

Az angol király utazása.

Budapest, augusztus 16.

Az angol király ma illendően bucsut vett Ischl-tól s elutazott Marienbadba. S ezzel az ischli királynypok lezáródtak.

A tegnapi derült és kellemes nyári napot ma szakadó eső váltotta fel és ebben a borus hangulatban ment végbe Edvárd király bucsuzása. Edvárd király tegnap este, mielőtt visszajött a szállodába, azonnal lefeküdt és már reggel nyolcz órakor felkeltette magát. Kilencz óra felé az emberek gyülekezni kezdtek az Erzsébet-szálloda elé, hogy tanui lehessenek a király elutazásának. A lakájok nehéz bőröndöket és kézitáskákat cipeltek le a lépcsőn. Amíg a király reggelijénél ült, az előcsarnokban angol detektívek állottak, kik minden kijövő, vagy bemenő embert szigorúan szemügyre vettek. Báró *Aehrenthal* felkereste elutazása előtt még egyszer *Hardinge* államtitkár. A látogatás összesen egy negyedóra hosszág tartott.

Ferencz József kikísérte vendégét a pályaudvarra, hol Edvárd király ismételve megköszönte bucsuzás közben a rendkívül szívélyes fogadtatást és elismerő szavakkal szólt arról a szeretetreméltóságról, melyet a közönség ott tartózkodása alatt vele szemben tanusított.

A király sir *Charles Harding* államtitkár helyettesnek a Lipót-rend nagykeresztjét adományozta. Edvárd angol király báró *Aehrenthal* külügyminiszternek a Viktória-rend nagykeresztjét adományozta.

Edvárd királytól bucsut veendő a pályaudvaron megjelentek *Ferencz Szalvátor* főherceg, *Mária Valéria* főhercegnő, *Frigyes* főherceg, *Lipót* bajor herceg és *Gizella* bajor hercegné. Daczára a szakadó esőnek, az utvonat mentén nagyszámu közönség gyűlt egybe, mely lelkes óvácziókban részesítette az uralkodókat.

Marienbadban.

Edvárd király Traunkirchennél elrendelte, hogy a vonat hosszabb ideig álljon és a király közel egynegyed óráig beszélgetett *Slatin basa* nővérével, aki Chicagóból érkezett. Aztán a különvonat folytatta útját Marienbad felé.

Ma hetedszer van Marienbadban Edvárd király. Bár minden hivatalos fogadást mellőzött az angol király, a brit nagykövetség tagjai, élükön *Goschen* bécsi nagykövettel, *Leuchtenberg* herceg és *Liechtenstein* herceg mégis kimentek a pályaudvarra üdvözölni a királyt.

Délután 6 órakor robogott be a különvonat. A szalonkocsi elé hágsót tettek, hogy a király könnyebben szállhasson le. Edvárd király sötétkék zakóöltönyt viselt, felöltő volt rajta, szürke kalap, lilaszínű nyakkendő, amelynek csokrát arany karika tartotta össze.

Edvárd király néhány perczig a szalon-váróteremben beszélgetett a megjelent urakkal. Aztán saját automobilján a Weimar-fogadóba ment zuhogó esőben. A szálloda előtt *Hammerich* tulajdonos üdvözölte a királyt, akinek azt mondta, hogy bár fáradt az utazástól, de jól érzi magát. Tudakozódott az időjárásról s mikor a fogadós mondta, hogy még délelőtt rekkenő meleg volt, a király megjegyezte, hogy Ischlben is türethetetlen volt a hőség. Estére megjött dr. Ott Ernő, a király orvosa és mérleget szállítottak fel a király lakosztályába, amelyen már ma este megmérte magát a király.

Királyjárás után.

Ischlben báró *Aehrenthal* külügyminiszter ma délelőtt fél 11 órakor audiencián jelent meg a király előtt, azután résztvett az udvari ebéden. A külügyminiszter este Bécsbe visszautazott.

A londoni *Daily News* a *Wilhelmshöhe*-ben váltott pohárköszöntők rendkívül szívélyes hangját teszi szóvá és azt mondja, hogy az ily szerencsés jelentőségű eseménynek okvetlenül gyakorlati politikai eredménnyel kell járnia. A *Times* tegnapi száma elkésve törekszik arra, hogy az uralkodói találkozás jelentőségét gyöngítse.

A *Tribuna* azt írja, hogy a *Wilhelmshöhe*-

pohárköszöntők nemcsak barátságos nézetkifejtés jelentőségével bírnak, hanem arra is szolgálnak, hogy megsemmisítsék azoknak terveit, akik a béke megbontására törekszenek. A találkozás kiszámíthatatlan szolgálatot tett a béke ügyének.

A Telegrafic jelentése szerint az uralkodói találkozásnak, amint az a *Wilhelmshöhe*-i pohárköszöntőkben megnyilvánul, politikai jelentősége nincs és az a nézet, hogy ez a találkozás egy külön megegyezés következménye, csak *hipochondrikus* nézet szüleménye.

KÜLFÖLD.

A marokkói forrongás.

Még egyre nyugtalanító hírek érkeznek Marokkóból. Ötszáz főnyi spanyol gyalogság és lovaság érkezett *Kazablankába*. A francziák eddig ezer marokkói halottat temettek el, de még sokkal nagyobb a temetetlen halottak száma a városon kívül. A francia ambulancia a konzulátusi orvos vezetésével bekötözi a sebesült marokkóiakat, akik egymásután jelentkeznek; a sebesültek közül igen sokan menthetetlenek, mert nem jöttek idejében és az antiszeptikus kezelést elkésven, vérmérgezést kaptak. *Kazablankából* jelentik a *Kölnische Zeitung*nak, hogy a helyzet változatlan. A francia csapatok sáncokat hánytak és ágyukkal szerelték fel. Néha fel-feltűnedeznek mór lovasok, akikre lövöldöznek. *Cadixből* a *Numancia* cizrikáló ma *Tangerba* indult. A *Don Alvaro de Bazan* ágyunaszád, mely ez idő szerint *Kazablankában* vesztegel, javítások eszközlése végett legközelebb *Cadixba* indul. *Tetuanba* ágyunaszádot küldenek.

Az „Anatolie” nevű gőzös *Tangerba* ötszáz utast hozott *Mazaganból*, kik elmenekültek, mert attól féltek, hogy a városban veszedelmes események fognak bekövetkezni. Eddig azonban a város még nyugodt.

Kazablankai jelentések szerint ott nyugalom uralkodik. 13-án az arabok ostromolták a várost, a *Gloire* ágyutüzélése folytán azonban szétszóródtak. A hatóságok látják el őket élelmiszerekkel. Az üzleti élet is megélénkült. A városban kevés az arab. *Fezi* jelentések szerint a lakosság ott igen izgatott, gyakran üléseket tartanak, amelyek igen lefolyásuak. *Marakesi* jelentések szerint az európaiak elhagyják a várost. A *Fezből* *Kazablankába* indított *mealla Elksarba* érkezett. Este érkezett jelentések szerint *Mogadort* mintegy száz európai elhagyta.

Ujabb jelentés szerint a francia és spanyol kormányok a *kazablankai* csapatok felhasználása ügyében megegyeztek. A spanyol parancsnok táviratilag utasításokat kapott. Minthogy a szultán garanciát vállalt az európaiak biztonságáért, valamennyien *Fezben* maradnak. Azt hiszik, ha a törzsek belátják, hogy a francia-spanyol akció csak a fenyegetett helységek biztosítására szolgál, a nyugalom helyre fog állani.

A *Matin* *kazablankai* jelentése szerint *Drude* tábornok az esetben, ha a spanyolok vonakodnának a nekik kijelölt állásokat elfoglalni, kénytelen lesz kormányától újabb csapatokat kérni. A spanyol csapatok egészen függetlenül akarnak eljárni és *Drude* tábornok nem is foglalkozik velük. A *Matin* erre megjegyzi, hogy a *Drude* tábornok és a spanyol csapatok parancsnoka közötti nézeteltérés tárgyalanná vált.

Az *Imparcial* jelentése szerint a külügyminiszter és *Müller* rendőrfelügyelő megegyeztek abban, hogy most nem feltétlenül szükséges, hogy *Müller* visszatérjen marokkói állására. A *Matin* fezi jelentése szerint az ulemák gyülekezete a szultán előtt hevesen állást foglalt a maghzen politikája ellen és a szent háboru proklamálását követelte. A serif helyeselt e nézetet, a miniszterek azonban megnyugtatták és megígérték, hogy a rendet helyre fogják állítani.

Philibert tengernagy tegnapi távirata szerint a *Mazagan* körül lakó törzsek a város felé nyomulnak. A városban még nyugalom uralkodik. Az európaiak nagy számban távoznak el. *Kazablankában*, *Szaffiban* és *Rabatban* kijelölt a helyzet.

Fezi jelentések szerint az idegenek, sőt a kormány elleni gyűlölet is egyre növekszik. Az európaiak a város elhagyására készülnek.

Marakesi távirat szerint az összes európaiakat *Muley Hafid* védelme alatt elhagyták a várost és *Szaffiba* mentek.

Oroszország jövedelmei. Az orosz állami pénztárba ez év július havában 8 millió rubel folyt be a múlt év hasonló időszakának 3,400.000 rubeljével szemben. 1905. júliusában 6 és fél millió, 1904-ben 4,200.000 rubel volt. A betétek augusztus 14-én 1088 millió rubelt tettek ki.

Szerbia kivitele Olaszországba. A szerb kormány a *Nápolyban* ez év elején felállított szerb kereskedelmi ügyvivőséget még az egy évre szóló szerződés tartama alatt megszüntette, mert az a szállító-társaság, melynek egyik tagja elnöke volt az ügyvivőségeknek, feloszlott és így ez irányban a kivitel megszűnt. A miniszter különben statisztikai adatok alapján meggyőződött arról, hogy a nápolyi piacon a szerb kivitel nem bír kedvező talajjal.

Az orosz külügyminiszter körntja. *Isvolszki* orosz külügyminiszter augusztus végén külföldi utra indul, mely alkalommal *Párisban*, *Londonban* és *Bécsben* tesz látogatást.

Orosz kormányválság. Az orosz kormány körreiben részleges kormányválságról beszélnek, amelyik szeptemberben lesz. Azt állítják, hogy a kereskedelmi miniszter visszalép. *Stolypin* állása az igaz orosz férfiak szövetsége elleni fellépése után is nagyon szilárd.

Német szőlősgazdák mozgalma. Mintegy 1700 rajnavideki szőlősgazda tegnap *Osrichban* ülést tartott, amelyen határozati javaslatot fogadott el, amelyben azt a sürgős kérést intézik az illetékes tényezőkhöz, kezdjék meg mielőbb a hatályban levő bortörvény revízióját. A határozatban egyuttal több új intézkedést kérnek.

Az amerikai vasút-társaságok. A *Louisville* és *Nashville* vasút igazgatósága tittakozott a bíróság előtt *Alahama* állam hatóságainak azon intézkedése ellen, amelylyel nevezett társaság ügynökeinek letartóztatását rendelték el, amivel a teher-szállítási díjakra vonatkozó törvény sértetlenségét akarták biztosítani. *Bonaparte* igazságügyminiszter *Washingtonban* közhírré tette, hogy az igazságügyi kormány e hónap 19-iki ülésén tárgyalni fogja azt a kérdést, vajjon a *Chicago* és *Althon* vasút igazgatóságának kérvénye hogyan intéztessék el.

A montenegrói görög ügyvivő. *Fontana* görög diplomáciai ügyvivő *Cettinjében* ünnepies kihallgatás alkalmával átnyújtotta megbízólevelét. Az ez alkalommal tartott beszédek szívélyes jellegűek voltak.

A dán király Izlandban. A dán király és a parlamenti deputáció befejezte izlandi látogatását és tegnap este visszautazott *Kopenhágába*.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

A rózsahelyi állapotok. Gróf *Andrássy Gyula* belügyminiszter tudvalevőleg felfüggesztette *Rózsahely* nagyközség autonómiáját és az ügyek intézésére dr. *Klinovszky Lóránt* kormánybiztost küldte ki. A kormánybiztos megállapította, hogy az előjáróság könnyelműen bánt a község vagyonával. Így például az előjáróság a megyei törvényhatóság engedélyének kikérésével 200.000 korona kölcsönt vett fel váltóra a rózsahelyi iparbanktól. A község lakossága most mozgalmat indított az iránt, hogy *Rózsahely* nagyközség rendezett tanácsu várossá alakíttassék át, mert csak így lehetne *Rózsahelyen* rendet teremteni. A rózsahelyi magyar lakosság ezen törekvését *Liptómege* törvényhatósága is támogatja.

Áthelyezések Pestmegyében. *Pestvármegye* főispánja a közszolgálat érdekében *Halász Mór*icz szolgabíró a gödöllői járásból az alsódabasi járásba, *Szánthó Pál* szolgabíró az alsódabasi járásból a biai járásba, *Gács Dezső* szolgabíró a biai járásból a kalocsai járásba és *Kopa Károly* szolgabíró a kalocsai járásból a gödöllői járásba helyezte át. Az áthelyezések időpontját illetőleg a vármegye alispánja legközelebb fog intézkedni.

Arad város törvényhatósági bizottsága ma tárgyalta a *Westinghouse* automobilgyár kérelmét és elfogadták a tanácsnak azt a javaslatát, hogy a vásártéren tizenhárom katasztrális hold területet ingyen adjon a város a gyárnak. A gyár építését már az őszön megkezdik.

Az egri dalosverseny.

Eger, augusztus 16.

A lelkes, fényes fogadtatás után ma megkezdődött a nemes verseny.

Reggeli nyolcz órakor megtelt az érseki kertben lévő nagy dalcsarnok dalosokkal, akik próbára érkeztek. Az óriási deszkaalkotmányban, amelyet egyenesen a dalosverseny céljaira emeltek, ezeröttszáz ember fér el a pódiumon. A mai próbaéneklésen a dalosok kísérletképen elénekeltek az O. M. D. E. jellegű, Pogátsnik Guidó pályanyertes férfikarát, továbbá Lavotta János egy dalát, melyet Csokonai „Remény” című költeményéhez írt.

A próba befejeztével a dalosok a városháza dísztermébe vonultak közgyűlésre. A díszülésen amelyet gróf Zichy Géza nyitott meg, díszelnökké megválasztották Szmrecsányi Lajos püspököt, elnökké Ernyey József zeneszerzőt.

Gróf Zichy Géza beszédét a kegyelet hangján kezdte. Megemlékezett Lung Györgyről, aki az országos dalszövetségnek 15 éven át fardhatatlan buzgó elnöke volt. Azután a magyar dal-ügyről beszélt. A magyar zenének — mondotta — közönséget kell nevelni és a magyar zenét európai nivóra kell emelni. Mária Terézia nagy királynénk alatt egy külön udvari méltóság volt: a magyar zenegróf. Ez az udvari hivatal meghalt a palotákban és feltámadt az önk szívében, mert a nép akarataiból lettem magyar zenegróf. Büszke vagyok e méltóságra, mindig meg fogom becsülni. Ha hosszú pályámon elismerés, kitüntetés, vagy méltóság ért, én azt eddig mindig a magyar művészet és a magyar tudás tekintélyének öregbítésére fordítottam. Ugy lesz ez jövőre is.

Viharos taps fogadta a beszédét, amely után megválasztották a versenybírók tagjait. A jury tagjai lettek: Kupfer Károly, Kelemen Lajos, Kofrovits József, Lekly József, Gobbi Alajos és Pogátsnik Guido.

A jury megalakítása után deputáció ment a közgyűlés díszelnökeért, Szmrecsányi püspökért, akit, amikor a terembe lépett, zúgó taps és éljenzés fogadott.

A püspököt gróf Zichy Géza üdvözölte, amire a főpap többek közt ezeket felelte:

A dal, hiven tükrözi vissza és hatalmában tartja a néplelek, a népkedély egész világát. Midőn régi korok dala századok után megtalálja az utat a szívekhez: egyesíti a jelent a multtal, régi időköt az újjal. Vajjon nem jogos-e a feltevés és remény, hogy amilyen nemes és dicső volt a magyar, olyan is marad örökké. A dal művelődése, a népleleknek dallal való felmelegítése érdemes, hazafias cselekedet és az ország dal-egyesületei jól szolgálják a hazát, amikor körülhordozzák országszerte zászlajukat, amikor versenyre kelnek, hogy megmutassák: mit tudnak? Gróf Zichy Géza babéros nevével induljunk új munkához, az ő irányítása mellett menjünk új diadalra!

Hosszas taps hangzott fel Szmrecsányi püspök szép beszéde után, amelynek befejeztével üdvözölő táviratokat küldtek a királynak és Apponyi Albert gróf közoktatási miniszternek.

A királyhoz intézett távirat szövege a következő:

Az Országos Magyar Dalos Egyesület egri innepén tartott első közgyűlésén hagyományos magyar hűséggel első szavát Felséged trónjához emeli és az ország szívéből és távolabbi részéből egybegyűlt negyvenhárom egyetlennel, igaz lelkiséggel egyesülve hódol Felséged előtt, egy szívvel fohászokodva az éghez, árasztva áldását Felséged felkent személyére. Szmrecsányi püspök, Zichy Géza gróf.

Apponyi gróftól a következő táviratban üdvözölték:

Az OMDE tizenhetedik dalünnepélye alkalmából Egerben tartott közgyűlésén lelkesen emlékezik meg Nagyméltóságodról, a közművelődés hivatott vezérével, akit országos egyesületünk büszkeséggel vall fővédnökének. A pálmáért küzdő 43 dalegyesület egy szívvel küldi Nagyméltóságodnak üdvözlését. Szmrecsányi püspök, gróf Zichy Géza.

A közgyűlés végén Szederkényi Nándor, Hevesmegye főispánja tartott hatásos beszédet és tolmácsolta a közoktatásiügyi miniszter üdvözlését.

Szederkényi főispán beszédét hatalmas taps fogadta. A közgyűlés utolsó pontjaként elhatározták, hogy a jövő évi dalversenyt Kecskeméten tartják meg.

A közgyűlés befejeztével a dalos körök tagjai zászlók alatt, nyolczas sorokban az érseki kertben lévő dalcsarnokba vonultak, ahol kezdetét vette az első hangverseny. A versenyző dalkörök 3 csoportba vannak beosztva és felváltva délelőtt vagy délután énekelnek. Ma délután mintegy 41 dalkör énekelte versenyt. A kötött versenyben Lányi Ernő férfikarát adták elő. A délután folyamán a dalkörök megtekintették a város nevezetességeit, majd házipróbát tartottak, amely után folytatták a versenyt.

A dalegyesületek ma este szerenádöt fognak adni Szederkényi főispánnak és azoknak a hölgyeknek, akik zászlajukat megkoszorúzták.

Mozgó képek.

Tanulságos utazás.

(Ónagysága, Borbála és z. férje tengeri uton vannak.)

Férj: Nagyszerű hajó! Ezen egészen kényelmes lesz az utazás...

Feleség: Kényelmes! Aki olyan nagyon félti a kényelmét, az ne utazzon, az maradjon otthon!

Férj: Tökéletesen igazad van drágám!

Feleség: Én, ha utazom, szívesen lemondok teljesen a kényelemről! Megtiltom, hogy kényelemem miatt csak egy hajad szája is kihulljon.

Férj: Minden szavadért külön-külön csókolom azt az aranyozni való kis szádát!

Feleség: És aztán jegyezd meg, hogy én hasznát akarom látni az utazásnak! Tanulni akarok, érte! Azért hoztam magammal ennyi utleirást...

Férj: A kalapskatulyákban tehát könyvek vannak?

Feleség: Nem fiam! Hat kalapskatulyában hat kalap van, a másik kettőben különféle apróságok. A többi kalapot otthon hagytam. De hat kalap kell — és a kalapok úgy is helyet foglalnak el —

Férj: Na — ahogy vesszük. De a három láda fiam —

Feleség: Abban ruhák vannak! Elvégre, ha kalapokat hozok, kellett ruhákról is gondoskodnom! — Különbben is csak te érte tettem! Nem akarom, hogy a te feleséged úgy járjaljon, mint egy idült trafikosné! Ugy-e ez szép főlem?

Férj: Nagyon szép.

Feleség: És ezért hálából te nekem mindent, amit látunk, szépen megmagyarázol. Én utazásaimat ismereteim bővítésére akarom felhasználni.

Férj: Hol vannak az utleirások, amelyeket magaddal hoztál? Majd abból olvasok —

Feleség: Hoztam vagy hármát is, — de tegnap a szobalánynak ajándékoztam. Ki fog annyi czók-mókot magával czipelni —

Férj: Igazad van... szerencsére én is hoztam magammal egyet. No de most már kezdődik az érdekes tájék. Nézd csak fiam, ott balra, látod azt a...

Feleség: Magas hölgyet? Látom! Roppant érdekesen van öltözve! Azt hiszem angol! Ilyen egyszerű izléssel csak angol ladyk öltöznek. Ugy-e?

Férj: Igen fiam. Tehát, mint mondom ez a falu...

Feleség: Mindjárt csak! Nézd csak, hogy van annak a kacsalábu német frajliának lekötve a kalapja, — akkora fátlyóval, mint egy lepedő.

Férj: Undorító, otromba, csunya —

Feleség: De mennyire! Hanem ezt még eddig nem láttam! Legalább tanultam valamit! Valjon hogy áltana nekem... Holnap megpróbálom.

Férj: Hát van olyan fátlyó?

Feleség: Nincs, de veszek. A hajón csak kaphatni?

Férj: Már ki tartana a hajón fátlyót!

Feleség: Még azt se tartanak? Gyönyörű hajó, mondhatom!

Férj: No, de édesem, hagyjuk a fátlyót, van itt sokkal érdekesebb és mulattatóbb.

Feleség: Igazad van! Nézd csak azt a világitó-tornyot.

Férj: Hol fiam...

Feleség: Itt áll előttem! Soha se egyek több Kugler-bonbont, ha ez nem valami elsavanyodott francia nevelőnő!... micsoda napernyő! micsoda keztyűk! és micsoda lábak! Minek egy ilyen felkiáltó-jelnek két akkora láb!

Férj: Ne legyen már olyan rossz nyelved!

Feleség: Jó... jó... majd dicsérni fogok. Például látod az az olasz leány — — gyönyörű az a

csipke-gallér, ami a vállán van — — és mily ügyesen van elrendezve... lám! ismét tanultam valamit!

Férj: De ez a várrom itt előttünk — —

Feleség: Ez a várrom? Ez a magas épület? Na ez is valami? Nálunk otthon küllömb romok vannak, már a helyüket se látni, ahol valamikor állottak — —

Férj: De az arról híres, hogy...

Feleség: Mernék fogadni, hogy velencei munka.

Férj: Oh dehogy! A régi rómaiak csinálták!

Feleség: És kézimunka!

Férj: Természetesen; a gépeket nem ismerték annyira...

Feleség: Kell szereznem vagy két darabot belőle...

Férj: Miből?

Feleség: A csipkéből.

Férj: Hát te arról beszélsz? Én a romokat magyarázom! Hallatlan!

Feleség: No az nem olyan baj, hogy annak a néhány rongyos téglának a történetét nem ismerem! Különbben is mára elég volt a sok ludományból — —

Férj: De hiszen — —

Feleség: Most mára jött kedvem; szeretnék egy kis befőtten enni — —

Férj: Nem hiszem, hogy legyen a hajón.

Feleség: De én hoztam magammal! Az egyik kalapskatulyában két üveg ringlotta van! Látod! Én tudom, mi az utazás művészete. Gyere ringlottát enni — —

Férj: Nem fiam, most éppen két szép emlékmű következik és fenséges tájék — —

Feleség: Igazán? Hát akkor csak maradj! Aztán figyelmesen nézzél meg mindent és a vacsoránál majd elmondod — — szeretem ismerni a vidéket, ahol utazom — —

Férj: De a tájéket mégis jobb látni — —

Feleség: Szébbek azok anizkszkártyákon — — küllönbben, ha megettem a ringlottát és álmos nem leszek, majd ismét feljövök — — (ónagysága Borbála címeget a kajútbe ringlottát enni.)

Box.

TÁVIRATOK.

A német gyarmatok.

Berlin, augusztus 16. A Reichsanzeiger jelentése szerint Dernburg gyarmattügyi államtitkár a keletafrikai védelmi terület benszülőtteivel szemben alkalmazandó testifenyíték ügyében rendeletet bocsátott ki, amely szerint mindazon esetekben, amidőn benszülőttekkel szemben testifenyíték alkalmaztatik, az aktusról jegyzőkönyv veendő fel. A megfenyítésnél vagy a bírónak, vagy egy orvosnak kell jelen lennie.

A német délnyugatafrikai kormányzó windhuki távirati jelentése megerősíti a Reuter-ügynökségnek azon jelentését, hogy Morenga négyszáz hívével, kik közül százötven föl van fegyverezve, augusztus 13-án Orlogskloow közelében átlépte a német határt. Morenga Varmbadba utazott, hogy Krisztián Jánossal a felkelés folytatása ügyében tárgyaljon. A Fokgyarmat kormányzója arról értesítette az upingtoni magisztrátust, hogy Morenga elhagyta menhelyét.

A szultán kihallgatást ad.

Konstantinápoly, augusztus 16. A mai szelamlík után a szultán O'Connor angol nagykövetet másfélórás kihallgatáson fogadta. Ezután Constance francia és Pallavicini osztrák-magyar nagykövet jelentek meg kihallgatáson, utóbbi két havi szabadsága alkalmából, melyre hétfőn utazik, elbucuzt a szultántól és helyettesét, Ottó követségi tanácsost bemutatta a szultánnak. A szultán végül Tiederlem-Wechtert, a német nagykövet helyettesét fogadta.

Az angol költségvetési javaslat.

London, augusztus 16. Az alsóház rövid vita után második olvasásban elfogadta a költségvetési javaslatot.

A karrikatura.

Athén, augusztus 16. (Saját tudósítónktól.) A bolgár diplomáciai ügyvivő panaszára letartóztaták és perbe fogták Simozot, a Patris szerkesztőjét, mert lapjában Ferdinánd fejedelem két karrikaturáját közölte.

Gróf Witte visszavonul.

Berlin, augusztus 16. (Saját tudósítónktól.) Gróf Witte visszavonul a politikai élettől és egy nagy orosz pénzintézetnél vezető állást fog elfoglalni.

Közgazdasági távirat.

Csikagó, aug. 16. *Gabonatözsze.* Zárlat. Buza irányszafa engedő, augusztusra 83³/₈ K., szeptemberre 85¹/₈ K. — Tengeri engedő, augusztusra 53⁷/₈ K.

Csikagó, aug. 16. *Terménytözsze.* Zsir szeptemberre 9.—, tegnap 8.92, októberre 8.87, tegnap 9.02. Szalonna short clear 8.87, tegnap 8.87 Sertéshus szeptemberre 15.82, tegnap 16.05.

New-York, aug. 16. *Terménytözsze. Gyapot.* New-Yorkban 13.25, aug.-ra 11.23, nov.-re 11.93. New-Orleansban 13.1¹/₈ *Petroleum* stand withe. New-Yorkban 8.45. Filadelfiában 8.40, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 178. Zsir, Vestern Steam 9.40. Rohe testvérek 9.60 — *On* 36.50—36.60 *Réz* 27.75—28.25.

Vasuti szerencsétlenségek.

— Csikszereeda—Zágráb—Bosznabrod—Várna. — Budapest, augusztus 16.

Nyár idején, a legnagyobb forgalom napjaiban, tömeges szerencsétlenségek rémitik az utazni akarókat. Egyik súlyos baleset a másikat éri és minden elindított vonatnál rettegnünk kell, hogy mulasztás, vagy véletlen veszélybe sodorja.

Három nagy vasuti balesetről kell beszámolnunk:

A csicsói katasztrófia.

Megirtuk tegnap, hogy a csikmegyei Csicsó és Tapolca között tegnap rémes vasuti szerencsétlenség történt, melynek egy halottja és husz sebesültje van. Akolozsvári üzletvezetőség, a tapolcai csendőrpáncsnokság és a csikszereedi főszolgabírói hivatal megindították a vizsgálatot, amelynek során megdöbbentő dolgok derültek ki. Kisült, hogy az egész pályán teljesen elkorhadtak a faoszlopok, melyeken a sinek fekszenek. Kijavításukat, vagy kicserélésüket hosszú idő óta hiába sürgették, míg most hozzáfogtak a munkához. A munka azonban csütörtökön, ünnep lévén, szünetelt. Valószínű hogy a napszamosok szerdán este rosszul erősítették vissza a sineket s ezek félrecsuszva, idézték elő a katasztrófát. Fölmerült az a gyanu is, hogy a mozdonyvezető teljes gözzel akart áthaladni a veszélyes helyen, ahelyett, hogy lassított volna. László Géza vizsgálóbíró ma délelőtti megjelent a megyei közkórházban és kihallgatta a sebesülteket. Pál Tamás mozdonyvezető elhárított magáról minden felelősséget és kijelentette, hogy mérsékelt sebességgel haladt. Hasonlóképen vallott Miklós Sándor fűtő és egy honvédiartalékos, aki szintén vasuti alkalmazott. Berger Lajosné holnap temetik el Csikszereedán.

Ujabbban jelentik: A szerencsétlenség színhelye borzalmas látványt nyújt. A sinek felszakadtak és a töltés oldalát egész elborítják a lezuhant kocsik roncsai. A pálya helyreállításához már hozzákezdtek és vasárnapra remélhetőleg a forgalmat már ismét rendesen bonyolíthatják le. Az államvasutak részéről megindult a vizsgálat a szerencsétlenség okának kiderítésére s ma reggel különvonaton érkezett meg a vizsgáló-bizottság a helyszínére Jármy kolozsvári üzletvezető személyes vezetésével. A vizsgálat előreláthatólag több napot fog igénybe venni. A katasztrófia okát tehát hivatalosan még nem állapították meg. Két verzió kering erre vonatkozólag, amelyeket a sebesültek és szemtanúk előadása és a vizsgálat eddigi adatai is támogatnak. Az egyik szerint a kisiklás helyén a pályát javították és a régi, elkorhadt talpfákat újakkal cserélték ki. A szerencsétlenség annak következtében támadt, hogy a lassu hajtást jelző táblát elfelejtették a pálya mentén elhelyezni és a teljes sebességgel robogó vonat egy rosszul megerősített sín elhajlása folytán siklott ki. A másik felfogás szerint a gépben keresendő a szerencsétlenség oka. A vonatot ugyanis egy másodosztályú gép vezette, amelylyel most kísérleteztek másodosztor. Ez a lokomotív sokkal könnyebb, mint a rendes elsőosztályú gép és így zökkenhet ki teljes sebesség közben az erős ivben hajló pályarészen. A kisiklás pillanatában a lokomotív azonnal lefordult a magas töltésről és az árokba furódva megállott. A vonat akkor körülbelül 45 km. sebességgel haladt. A hirtelen lezuhanó mozdony magával rántotta az utána következő három kocsit, a melyek szilánkokra zúzódtak. Szinte a csodával határos, hogy a szerencsétlenség nem követelt több áldozatot. Az egyetlen halott Berger Károly Lajos keszt

helyi gazdasági akadémiai tanár neje. A tanári pár sógoruknál, lovag Frankl Bódog csikszereedi földmivessiskolai igazgatónál volt látogatásban Csikszereedán. Együtt rándultak ki vasárnap a reggeli vonattal Frankl Bódogné és ennek ötéves kis fia társaságában a gyönyörű szép gyimesi szoros megtekintésére. Berger tanár szintén súlyosabb zuzódásokat szenvedett, ellenben sógornője és ennek kis fia könnyebb sérülésekkel menekültek a katasztrófából. Bergerné holttestét ma dél előtt boncolták fel. Az orvosok megállapították, hogy bal mellikasa betört és ennek következtében állott be a halál azonnal. Az utasok közül csupán Kirchner Erzsébet müncheni nevelőnő sérült meg súlyosabban. A leány Romániában tartózkodik, ahol Ghyka hercegnőnél van alkalmazva nevelőnő gyanánt és rokonai látogatására készült Münchenbe. A többi sebesült az első segélynyújtás után folytatta útját. Pál Tamás lokomotívvezető szintén megsérült. A szerencsétlenség pillanatában azonnal fékezett, megrántotta az emeltyűt és éppen az elengőz csapját akarta megragadni, amikor egy hatalmas lökés földre sújtotta. Miklós Sándor fűtő a kisiklás pillanatában éppen vizet akart a kazánba szivtatni. A gép lezuhanásakor fejjel a felhágó karfájához csapódott és betört koponyával, leforrázva, eszméletlenül terült el. A katasztrófánál igen bátor lélekjelenetét tanusított Katona József, aki a legutolsó épen maradt kocsiiban utazott és azonnal a sebesültek mentésére sietett. Ő volt az, aki a szelfentyű megnyitásával elejét vette egy újabb borzalomnak: a kázánrobbanásnak és ő mentette ki a romhalmaz alól Berger tanárt, akit a darabokra zúzódtó kocsi egészen eltemetett.

Az államvasutak igazgatósága a következő hivatalos kommunikét adta ki a vasuti szerencsétlenség ügyében:

Az igazgatóság értesítése szerint a sepsiszentgyörgy-gyimesi vonalon a 8801. számú személyvonat kisiklott. A mozdony, a kalauzkocsi, három személykocsi összetört. Az utasok közül Berger Károly Lajosné meghalt. Berger Károly Lajos és Andreán Trenán súlyosan megsebesültek. A vasuti alkalmazottak közül megsebesültek: Miklós Sándor és Pál Sándor. A halottat és a sebesülteket, akiknek állapota nem életveszélyes, a csikszentkirályi kórházba szállították. A vizsgálati bizottság a szerencsétlenség hírére azonnal a helyszínére utazott. A baleset oka mindaddig megállapítható nem volt.

Baleset a zágráb—bosznabrodí vonalon.

A második baleset egy horvátországi vonalon történt.

A zágráb—bosznabrodí vonalon közlekedő 5805. sz. személyvonatról éjjel háromnegyed négy órakerédecsből lekapcsolták a lipíki közvetlen kocsit, amely az állomáson maradt. A kocsi utasai aludtak és nem vették észre, hogy az állomáson rekedtek. Néhány perc múlva megérkezett a pályaudvarra az 5871. számú tehervonat, amelyet ugyanarra a vágányra bocsájtottak, a melyen a közvetlen kocsi vesztegelt. A tehervonat nekiment a kocsinak és kilökte a sinekből. A kocsiban öt utas aludt, névszerint: Kohn Izrael, Kohn Izsák szerajevói kereskedő, Thala Gáspár vukovári kereskedő, Pfeiffer Albert daruvári kereskedő és Tomić Jelena zombori tanítónő, akik az összeütközés következtében megsérültek. A tehervonat mozdonya és kilenc kocsija megrongálódott, az összeütközés az egyik vágányt hasznavehetetlenné tette, a személyforgalom mindazonáltal nincs akadályozva. A megsérült utasok a legközelebbi vonattal elhagyták Raicsot, Szigoru vizsgálatot indítottak, hogy mi az oka a katasztrófának.

Baleset a várna—zsolnai vonalon.

A harmadik vasuti baj a kassa-oderbergi vasut vonalán történt.

A kassa-oderbergi vasut Várna—Zsolna vonalán a 6. számú gyorsvonat tegnaptól mára hajló éjjelen a 74. számú tehervonatot utolérte és beleütközött. A tehervonat két utolsó kocsija megsérült. A pálya nem rongálódott meg. Egy utas jelentéktelen bőrhorzoslásán kívül emberben kár nem történt. A forgalom egy órai fennállást szenvedett. Szigoru vizsgálat folyamatban van.

EGYETÉRTÉS.

Augusztus hó 15-ével új előfizetést nyitottunk az Egyetértésre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése most lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minden előfizetőnk teljesen díjtalanul kapja a magyar család számára kiváló gonddal szerkesztett „Magyar Szalon” című folyóiratot.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

A fürdő- és nyaraló-évszak alatt a lapot előfizetőinknek bárhova pontosan elküldjük, ha a címváltozást kiadóhivatalunkban idejekorán bejelentik. Ebben az esetben sziveskedjenek mindig legutolsó lakhelyük címét is közölni.

UJDONSÁGOK.

Az életmentő herceg.

A berlini Kaiserhof-szállodában tizenegy, állására és rangjára nézve szerfölött különböző urat és hölgyet látott a napokban vendégül Henrik németalföldi herceg, akinek az a hivatala, hogy a hollandi királynő férje. A tizenegy vendég a tavasszal szerencsétlenül járt „Berlin” hajó menekültjei közül való volt. A herceg, aki annak idején személyesen is részt vett a mentési munkálatokban, azért hívta meg őket, hogy följuttva a válságos órákban kötött ismeretséget, egy darabig barátkozzék velük. A vendégek természetesen igen meg voltak hatva a figyelemtől, sok megleghangu toasztot mondtak a fenséges urra, akinek életüket köszönhetik. A herceg kegyesen fogadta az elismerést, azzal viszonzta, hogy ő is ivott mindegyik vendégének az egészségére, érdeklődött sorsuk iránt s örömet fejezte ki afölött, hogy a rémület és ijedelem napjai után most olyan vidám esték tölthetnek együtt.

Ki hiszi, hogy a herceg csakugyan érdeklődött aziránt, hogy Josef Mayernek Stuttgartból az ijedelmes napok után, hogy szolgál becses egészsége s a hollandi királynő férje egy kedélyes estét akarván előlteni, éppen ennek a meghívott tizenegy embernek társaságára vágyakozott?

En nem hiszem, ugyanazért az eset háttérben meglátom a naiv pózt s az óvatosságot. Én látom, hogy a Kaiserhofban adott estélyen nem a Josef Mayer egészsége volt a lényeges, nem is a kedélyes kocintgatás, hanem egy kis emberi gyengeség, amelyektől a hercegek sem mentesek. Jó Albert herceg szívét, amikor Berlinbe ért, melegebb dobogásba hozta az a gondolat, hogy ebben a városban él tizenegy ember, aki életét neki köszönheti s látni kívánta őket, hogy a hock-van-hollandi hősnapok emlékét följuttva, illő formák között újra bekasszálja tőlük a hála adóját.

A gavallér herceg ur nagyon fölháborodnék ezen, ha a szemébe mondanám, mert nyilván maga sincs tisztában vele, hogy az az ösztön, amelyik a tizenegy meghívó megírására sarkalta, alapjában innen ered s érdeklődése végső elemzésben nem egyéb, mint zezugos utakon átforgalmazott önbecsülés, a hock-van-hollandi erőfeszítések emlékére érzett büszkeség.

De ne szégyelje a herceg, hogy ez így van, mert ez a büszkeség emberséges és tiszteletre-méltó dolog.

Talán nincsen is úgy, ahogy a herceg ur gondolja s ahogy a kaiserhofi pohárköszöntők mondták: a tizenegy menekült nem egészen a hercegnek köszönheti életét. Az életmentés körül mindenestre több érdeme van a kikötőhajót kormányozó kapitánynak, a matrózoknak, akik a manőverben résztvettek és mindenek fölött annak a szegény ördögnek, aki a fagyos kötelet saját élete kockáztatásával a mentőhajóról a „Berlin“ roncsaira vitte. De tagadhatatlan, hogy egyéb feltehetőleg urak szokása ellenére a herceg nem a partról dirigált — a herceg is ott volt a vihar kellok közepén, ő is ázott, fázott, didergett, remegett a hajótörötték életeért, saját példájával lelkesítette reményesre, kitartásra a nem fenséges életmentőket. Azért, ha már a mi bolond földgömbünkön az a szokás, hogy a főérem nem azé, aki a legtöbbet cselekedett, hanem azé, aki legmagasabb rangú a társaságban, ne sajnáljuk a legfőbb érdemet s a kaiserhofi kedélyes vacsorát a derék hercegtől. Bizony nagyobb az érdeme, mint azé a főhercegé, aki egy egész vezérkar eszével veri meg hadgyakorlaton azt az ellenséges sereget, amelyiknek lojális kötelessége volt, hogy megveresse magát s mindenek fölött megbecsülendő, ha egy eleven herceg, egy nem kevésbé eleven királynőnek az ura, a polgári erényeket elég jelentőségeknek találja arra, hogy azokkal fenséges czime és mivolta mellett a maga becsületét növelje.

Ben.

Napló. Napár. Szombat, augusztus 17. — Római kath. Liberál ap. — Protestáns: Alfouz. — Görög-ország: aug. 4. — Efezi J. 94. — Zsidó: Elul 7. S. Soft. 6. P. — A nap két: reggel 4 óra 57 perczkor, nyugszik: este 7 óra 10 perczkor. — A hold két: d. u. 1 óra 42 perczkor, nyugszik: este 11 óra 18 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak. — A budapesti lóverseny nyári meetingének negyedik napja kezdődik d. u. 8 órakor. — A Nemzeti Szalon nyári kiállítása nyitva 9-5-ig. Belépődíj 1 korona. — Állandó kiállítás a „Könyves Kálmán“ emlékében (Nagymező utca 87-89. szám.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia Képtér szalonja nyitva délelőtt 9-5-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Magyar Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 8-2 óráig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva délelőtt 10 órától 2 óráig. — A Fővárosi Múzeum zárva. — A Széchenyi Múzeum nyitva 10-12-ig. — A Goethe-szoba zárva. — A Pólitani Inéz Múzeuma megtekinthető 1 kor. Belépődíjjal. — A Jarmutórsági Múzeum nyitva 9-10-ig és 8-6-ig. — A Muzéumbizományi Múzeum nyitva 10-1-ig és 8-7-ig. — A Közlekedési Múzeum zárva. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum és könyvtára nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A nyilvános könyvtárak zárva.

— **A király születése napja.** Augusztus 18-án, a király születése napján a Vérmezőn katonai díszszemlé tartanak. A program szerint a szemle reggel kilenc órakor kezdődött volna, de a hadtestparancsnokság a nagy hőségre való tekintettel a kezdetét reggeli nyolcz órára tette. A díszszemlé tábortábori mise fogja megelőzni. Pétervárt a császár királyunk születésnapja alkalmából a krasznoje-szelói csári táborban rendezendő díszbédre meghívta a pétervári osztrák-magyar nagykövetet, valamint a nagykövetség személyzetét. E napon a nagykövetség kápolnájában hálaadó istentisztelet lesz, amelyre a magyar kolónia is meghívást kapott.

— **Ferdinánd utja.** Ferdinánd bolgár fejedelem szerdán automobilon titkárával Zólyombrezón volt, ahol nagy érdeklődéssel szemlélte a vasgyár modern berendezését és üzemeit. Látogatása alkalmából Allenberg Henrik főbányatanácsosnak, mint a gyár főnökének a „Commandenc de l'ordre national du mérite“ czivil bolgár érdemrendet adományozta és személyesen adta át a főnöknek. A gyár megtekintése után 4 óra 40 perczkor Pohorella felől beérkezett különvonattal családjával együtt Szófiába utazott.

— **Eljegyzés Ischiben.** Frigyes királyi herceg és neje Izabella királyi hercegnő Ischiben ma délután ebédet adnak, amelyen a királyi család több tagja jelen lesz. Udvari körökben hire jár, hogy a királyi hercegi pár negyedik leánya, Gabriella királyi hercegnő ez alkalommal tartotta eljegyzését György bajor herceggel. Az eljegyzést csak augusztus 18-án, a király születése napján fogják közzétenni.

— **Kitüntetés.** A király saját kérelmükre történt nyugalmába helyezésük alkalmából hit és buzgó szolgálataik elismeréséül Zsakó István kolozsvári, valamint Viski Károly és Ujhelyi András debreczeni ítélőtáblai bíráknak a kuriai bírói és dr. Elek Mór lévai járásbírói albirónak a járásbírói címet adományozta.

— **A hercegprímás Budapesten.** Vaszary Kolos biboros hercegprímás egészsége balatonfüredi nyaralása alatt teljesen helyreállott. Az egyházfejedelem holnap, szombaton délután, megszakítja nyaralását és a fővárosba érkezik, hogy részt vegyen a vasárnap és a szentistvánnapi országos ünnepségeken. A biboros a farszto egyházi funkciót nem maga végzi majd ugyan, de jelen lesz mindakét istentiszteleten s úgy a király születése napján, mint Szent István napján ő fog áldást osztani a budavári koronázó Mátyás-templomban.

— **Magyar nemesség.** A király Dieballa Györgynek, Székesfehérvár szabad királyi város törvényhatósági bizottsága tagjának és törvényes utódainak a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet és Horváth Zsigmond királyi tanácsosnak, az Általános Vagyonkölcsonzó Részvénytársaság igazgatójának és törvényes utódainak magyar nemességük épségben tartása mellett a Pándi előnevet díjmentesen adományozta.

— **Tüntetés Merry del Val biboros ellen.** Az olasz hírlapok egy incidensről írnak, amely akkor történt, amidőn Merry del Val biboros államtitkár, aki ezidőszereint Castel Gandolfóban időzik, a skóciai kollégium megtekintésére Marinoba hajtattott. Amidőn a biboros államtitkár visszatért, széleskörű intézkedések daczára egy csoport anarchista zajosan tüntetett az államtitkár ellen. A rendőrök s a tüntetők között összeütközésre került a sor, melynél egy rendőr-ügynök botütés által súlyosan megsebesült. Egy anarchistát és több tüntetőt letartóztattak. A vizsgálat megindítása céljából egy rendőrbizost küldtek ki a helyszínére.

— **A főkapitány itthon.** Dr. Boda Dezső főkapitány tegnap nyári szabadságáról, amelyet Rimini-ben töltött, visszaérkezett a fővárosba és ma átvette hivatala vezetését.

— **Francia orvosok Budapesten.** Ma este 7 órakor Bécs felől 35 francia tanár és orvos érkezett Budapestre orvosi intézményeink tanulmányozása céljából. Dr. Kollarits Jenő egyetemi magántanár a fogadó-bizottság nevében Érsekújvárig eléjük utazott s francia nyelven szerkesztett programot osztott ki közöttük. A társaságot a nyugati pályaudvaron dr. Müller Kálmán a Rókus-kórház igazgatója, a Hungária-szállóban pedig dr. Grósz Emil egyetemi magántanár fogadta. A társaság munkálatait holnap reggel kezdi meg az illóti-ut belső klinikai telep tanulmányozásával. Délben a parlamentet, délután a királyi várpalotát, a koronázó Mátyás-templomot, az új János-kórházat, a Lukácsfürdőt és Margitszigetet tekintik meg. Az utóbbi helyen a fogadó-bizottság bankettet ad vendégeinek. Vasárnap a külső klinikai telepet, a fertőtlenítő-intézetet, a Szent István- és Szent László-kórházakat látogatja meg a társaság, délben a Szépművészeti Múzeumot. Délután Francois pezsgőgyáros meghívta honfitársait Budafokra. A rendelkezésre álló idő nagyon rövid arra, hogy a francia társaság mindent megtekinthetne, de a külföld többi városaiban sem tölthetett hosszabb időt, mint amennyit Budapestre szánt.

— **Hervé megválasztása.** A nancyi szociálista kongresszus Hervét az egyesült szociálista párt igazgatósági bizottságának tagjává választotta. E választást a sajtó nagy része éles bírálat tárgyává teszi. Még a szociálista-radikális Petit République is sajnálkozásánál ad kifejezést afelett, hogy a szociálista pártoknak nem volt elég bátorságuk, hogy Hervét kizárják.

— **Határvillongás.** A petrozsényi havasok képezik Magyarországot és Románia között a határt. A magyar oldalon egy fűrészgyár működik, mely az erdő fatermését dolgozza fel. Az erdőnek egy részét román parasztok magukénak vindikálják, bár minden kétséget kizárólag az magyar terület. Amidőn a magyar munkások az erdőirtáshoz fogtak, ma a román határról lövés dördült el, mely Kirilla Ádám munkást találta, aki összeesett. A többi munkás megsebesült társuk segélyére sietett, mire a merénylő a romániai erdőbe menekült. A fegyvertelen munkások nem igen merték a merénylőt üldözöbe venni. A golyó Kirilln czombját átfurta, akit sebével a dévai közkórházba szállítottak. A határrendőrség táviratilag értesítette az esetről a belügyminisztériumot és egyben megindította az eljárást.

— **Az öngyilkos román miniszter.** Az öngyilkossá lett Sendrea István, volt román miniszter holttestét csak ma szállítják el Budapestről Romániába. A holttestet délelőtt 10 órakor a kerepesi-uti temető halottasházában Bogoevics Genádios budapesti görögkeleti román paróchus és Papp János cs. és kir. katonalelkész beszentelték; a családtagok közül jelen voltak az elhunyt fia, Sendrea István, a leánya, Mária, férjével, Taku Demeter főmérnökkel és sógora, Pílat Jonika, továbbá a román főkonzulátus ügyvivője, Paul Ágoston. A beszentelés után a halottat hatlovas furgonban a józsefvárosi pályaudvarra szállították és rövid ima után a koporsót deszkaládában vasuti kocsiba helyezték. A holttestet az este hét óra tizenöt perczkor induló körösmezei vonattal szállítják Bukovinán át az ickányi határponton keresztül Jassy városába, ahova vasárnap délben érkezik meg. Ott a metropolitai székesegyházban helyezik ravatalra. A temetés hétfőn lesz; a Karlsbadban időző moszkvai metropolita helyett ennek vikáriusa fog a gyászszertartáson pontifikálni. A családtagok ma a délutáni gyorsvonattal Verrierován keresztül Bukarestbe utaztak, ahonnan holnap este kilenc órakor folytatják utjukat Jassyba, úgy, hogy már a holttest megérkezése előtt ott lesznek.

— **Katolikus nagygyűlés Pécsen.** A pécsi katolikus nagygyűlés előkészületei nagyban folynak. A részletes programot a napokban fogják kibocsátani. Az eucharisztikus körmenet vasárnap, 25-én délután fél ötör indul el a vártemplomból Várossy Gyula kalocsai érsek vezetésével. A körmenet, amelyben több ezer főre menő közönség vesz részt, a belvárosi templom elé halad, ahol csendes misét végeznek. Ezután a kiállítási területre vonul, ahol a sporttelepen felállított hatalmas sátor alatt megnyitják a nagygyűlést. Gróf Zichy Gyula pécsi püspök szavai után Nendtvich Andor polgármester üdvözlő a város közönsége nevében a nagygyűlést, mire gróf Zichy János, mint az Országos Katolikus Szövetség elnöke megnyitja beszédet mond. A nagygyűlés hétfőn és kedden egész nap fog tartani. A kongresszusok és közgyűlések reggel kilenc órakor kezdődnek. Az eucharisztikus kongresszuson gróf Zichy Gyula pécsi püspök elnököl. Az ezt követő növekedési kongresszusnak dr. Wurster József kanonok az elnöke. Az országos Pázmány iróegyesület Cziklay Lajos, a Szent László-társulat dr. Várady Árpád elnöklésével a belvárosi kath. körben tartják egyidejűleg üléseiket. A kath. legényestületben ülésezik a közművelődési szakosztály gróf Benyovszky Móricz, Baranya vármegye főispánjának elnöklésével. A szociális osztály üléseit gróf Mayláth József vezeti és dr. Giesswein Sándor kanonok, orsz. képviselő az előadója. A kariatív-osztály ülésein Fischer Colbrie Ágost elnököl. Kedden délután lesz a záró nyilvános ülés, amelyet Te Deum követ a kivilágitott székesegyházban. A nagygyűlésre tömegesen érkeznek az idegenek a legközelebbi vidékekről is. A nagygyűlésen való részvételüket eddig a következő püspökök jelentették be: Várossy Gyula kalocsai érsek, gróf Szécsenyi Miklós győri, Prohászka Ottokár székesfehérvári, Mayer Béla szatmári, Hosszu Vendel lugosi gör. kath., István Vilmos szombathelyi, Fischer Colbrie Ágost kassai püspökök, gróf dr. Batthyány Vilmos nyírái püspökhelyettes, Jedlicska Pál érseki helynök, Bogisich Mihály esztergomi cz. püspök, stb. A püspökök, akiknek névsora még nem teljes, a pécsi püspöknél, kanonoknál és a szemináriumban fognak nagyrészt lakni. Kivülük mintegy harmincz kanonok érkezése várható. A világiak sorából sok nevezetes vendége lesz Pécsnek. Eljönnek gróf Zichy Nándor aranygyapjas vitéz, gróf Zichy János, gróf Zichy Aladár, a király személye körül miniszter, Rakovszky István a képviselőház alelnöke, Pallavicini Ede örgróf, Majláth József és György grófok stb.

— **Mogszint sztrájk.** A belfasti sztrájk, amely már veszedelmes jelleget kezdett ölteni, tegnap befejeződött. A munkaadók belementek az új díjtárfába, amely a munkások követeléseinek nagyrészt eleget tesz. A munkát holnap az összes üzemekben újra megkezdik.

— **Égő erdők.** Szempcz község határában a vasuti mozdony kéményéből kipattant szikrától tüzet fogott a gróf Eszterházy-féle fiatal fenyőerdő és rövid idő alatt tizenhét katasztrális holdnál több leégett. Az erős déli szél a tüzoltóság és a lakosság mentési munkáját nagyon megnehezítette. A kár körülbelül 50.000 korona. A Pinsi erdők, amelyek a Faroni és Coudoni erdőket övezik, egyidőben több helyen kigyulladtak. A tűz oltására ma délelőtt csapatokat küldtek ki.

— **Tiszturak kardja.** Lőcse városa nagy botrány hatása alatt áll, melynek aktív hőse két katonatiszt, passzív hőse pedig egy fiatal rendőrtisztviselő. Sajnos, a botrány vér nélkül nem folyt le s a tiszt kard oly alaposan lépett akcióba, hogy a rendőrtisztviselőt eszméletlenül szállították a kórházba. A véres eset a város leglátogatottabb helyén, a Keller-szálló vendéglőjében történt tegnap este félkilencz órakor. *Kajná* Vilmos rendőrtisztviselő, aki fia a löcsei polgármesternek, odalépett az étterem egyik asztala mellett álló vendéglőshöz és kocsit kért tőle. A vendéglős két nyolczvanötös hadnaggyal beszélgetett, akik rettentően felháborodtak azon, hogy *Kajná* meg merle szakítani az ő beszélgetésüket. Egyikük, *Richter* hadnagy ráförmedt *Kajná*ra:

— Ha velünk beszél, mutatkozzék be!

Kajná nem vesztette el a hidegvérét és oda-szólt a hadnagynak;

— Maga nekem nagyon fiatal!

Erre a kijelentésre *Richter* fejbevágta a rendőrtisztviselőt, aki megtántorodott. A hadnagy most kardot rántott és háromszor *Kajná* felé sújtott. A kard elvágta a fiatalember csontját, úgy, hogy a vér patakokban dől belőle. Ezenkívül a czombját is megszurkák *Kajná*nak, aki eszméletlenül rogyott össze. Rögtön a *Hermann* Gusztáv-féle kórházba szállították. Mialatt *Richter* véres munkáját végezte, társa, *Jahn* hadnagy, kivont karddal állt mögötte, hogy segítségére legyen. A tiszték ezután eltávoztak a vendéglőből. A közönség felháborodva nézte a véres jelenetet és fenyegető hangok hallatszottak a tiszték ellen. A két hadnagy egy óra mulva visszatért. A városban óriási felháborodás a tiszték ellen. A megvagdalt rendőrtisztviselőnek súlyos az állapota.

— **Esperanto kongresszus.** Ezeröttszáz furcsa nyelvű ember tartózkodik most Cambridgeben, Anglia híres egyetemi városában, hogy kongresszuson tárgyalja az esperanto ügyét. Az esperanto megalapítója, dr. *Zamenhof* feleségével Varsóból Cambridgebe érkezett, ahol hívei lelkesen fogadták. A pályaudvaron Alderman Stane lordmajor és az egyetemi alkanczellár várta a tudóst s a Fitzwilliam Hallba kísérték, ahol hivatalosan üdvözölték. Dr. *Zamenhof* kocsiját cifra rough rider csapat kísérte és lelkes néptömeg éljenzte végig az egész utvonalon. Este az új színházban ünnepélyes megnyitó ülés volt. A színpadon megjelent a kongresszus vezetősége: dr. *Zamenhof*, mint díszelnök, Pollen ezredes, Curmingham és Bollingbroke-Madie elnökök és alelnökök. Jelenvoltak Ausztria és Magyarország (Schröder), Franciaország (Marquis de Beaufort), Németország (Smidt tanár), Oroszország (Lozkord), Svédország (Ahlberg), Svájc (R. de Saussure) és Spanyolország (Elisa alezredes) képviselői. Dr. *Zamenhof* megnyitó beszéde után az angolok gyönyörűen csipkézett zászlót adták át a világ eszperantóinak. Ez a zászló ezental kongresszusról-kongresszusra fog vándorolni. Aztán Gaston Moch titkár felolvasta beérkezett üdvözlő táviratokat.

Ezután a nemzetiségi küldöttek elmondták beszédeiket. Nagy feltűnést és lelkesedést keltett Cardinal belga hadnagy beszéde, amelyben a belga kormány hivatalos követének jelentette ki magát. Közvetlen utána a tizenkétéves Volcan beszélt Venezuella nevében; továbbá Galula, tuniszi képviselő, egy mohamedánus, majd Svájc, Svédország, Szibéria, Norvégia, Malta, az Egyesült-Államok, Olaszország és Magyarország (Dóczy) képviselője. A végén esperanto nyelven üdvözlő táviratot intéztek Edvárd királyhoz s az ülés az angol himnusz eléneklésével a késő éjjeli órákban véget ért. Érdekes, hogy a különböző nemzetek képviselőinek esperantója alig észrevehető nűanszokban különbözött csak egymástól. A kongresszus kitűnően van szervezve, úgy, hogy a külföldi vendégek ellátása kifogástalan. Vasárnap esperanto nyelvű istentisztelet volt a templomban.

— **Elfogott nemzetközi zsebtolvaj.** A Városligetben a minap letartóztattak egy uriasan öltözött embert, aki egy vidéki gyáros aranyóráját ellopta. A letartóztatott tiltakozott a lopás vádjá ellen, amit annál is inkább tehetett, mert az elloptott órát már átadta egy közelben álló társának, aki megszökött vele. A főkapitányságon azt állította, hogy *Kaufmann* Enoch varsói magánzó, de a rendőrség megállapította, hogy *Kuropatva* Mózesnek hívják, oroszországi rovott multu nemzetközi zsebtolvaj, aki Londonban, Varsóban és Berlinben már több ízben büntetve volt.

— **Domonyi Brüll Miksáné halála.** Általános részvét fogadja azt a hírt, hogy özvegy domonyi *Brüll* Miksáné, született megyeri *Krausz* Anna hosszú szenvedés után elköltözött az élők sorából. A szomorú hír, bár nem találta teljesen váratlan a jó barátok és rokonok óriási táborát, mégis megdöbbenést keltett a legszélesebb körben. A főváros legelőkelőbb körei gyászolják az elhunytat, akit nemes sziveért, szeretetreméltó modoráért mindenki tisztelt és szeretett. A megboldogult ifjabb éveiben ünnepezt szépség volt és nyomai ennek a szépségnek még évek mulva is látszottak, annak dacára, hogy fájdalmas betegség hervasztotta arcát. Az elhalt nagy műveltségű, finom szellemű nő volt. Gyakran és szívesen gyakorolt jót, tagja volt minden humánus egyesületnek, anélkül azonban, hogy nyilvánosan fitogtatta volna jó szívét. Aki igaz bajával kereste föl, nála okvetlenül orvoslásra lelt. Otthonában a háziasszonyok mintaképe volt, tapintatos, gondos vezetője házának. Amíg férje élt, a nyílt háznál megfordultak a pénzügyi világ előkelői és a fővárosi társaság színe-java. Férje halála után gyermekeinek és a jótékonyságnak szentelte minden idejét. Csöndben, föltűnés nélkül szívesen áldozott mindenért, amit hasznosnak és szükségesnek vélt. Halálát nemcsak azok gyászolják, akik mint rokonok és jóbarátok hozzá közel álltak, hanem akik jószívűnek áldásaiban is részesültek.

— **A vonat kerekai alatt.** Sugár Gyula debreczeni földbirtokos Debreczenből Nagyváradra való utaztában Székelyhídon néhány perczre leszállt a vonatról. A vonat már indulóban volt, mikor újból fel akart szállni, de valahogy a vonat kerekai alá került, melyek Sugár testét teljesen összeroncolták. A súlyosan sebesült embert különvonaton szállították a nagyváradi kórházba, hol operációt végeztek rajta. Állapota reménytelen.

— **Alsós a vízben.** Ez a rekkenő hőség, mely a csontokat kiszáritja, a ruhát facsarásig nedvessé teszi, a szemet homályosítja és az agyvelőt kábitja, sok mindenféle leleményre vezeti az embereket; már tudnillik azokat, akiknek van némi leleményük. A hideg ellen meleg ruhával, jó fűtőanyaggal lehet védekezni. De hogyan védekezzék a földi halandó az öldöklő hőség ellen? Bizony-bizony, ez nehéz feladat. Mert a fürdő és üdülő helyeken is szörnyű meleg van. A fürdés pedig csak momentán enyhíti a roppant melegséget. Mihelyt az ember kiszáll a hűs habokból, megint itt van a perzselő nap, mely leszedi a kis hűvösséget a bőrről s az embernek megint a lihegésig melege van. De a kuriális ész kifog a nap könyörtelenségén is. Két kuriai bíró, egy törvényszéki jegyző és egy ügyvéd az egyik balatonparti fürdőhelyen elhatározta, hogy nem hagyja magát kizoztatni a nap hevétől; legalább nem mindíg. Kis asztalkát állítottak a vízbe, maguk pedig elhelyezkedtek az asztal körül s mintha ez volna a legtermészetesebb dolog a világon, elkezdtek alsózni. És alsóztak, alsóztak órák hosszáig. Ez nekik is jó volt, a fürdőzőknek is szórakozás gyanánt szolgált, mert kártyázóknak talán soha annyi kibicizük nem volt, mint ennek a négy leleményes alsózóknak. Melege nem volt egyiknek sem, hacsak a kontrák és rekontrák nem hevítették őket. Megesett néhányszor, hogy egy-egy hullámverés is kellemtlenül kibiczkedett s minden kimélet nélkül beleavatkozott a játékba, felborítván az asztalkát is és lábáról levette valamennyi játékosát is. Ez ugyan vis major volt és nem lehetett segíteni rajta. A kártyát is el-elmosta a víz, de azért másnap már megint ott voltak nyakig a vízben és ütötték a „blatt“-ot a körülállók nagy gaudiumára. Hiába, az ember ebben a nagy melegben is csak úgy segít magán, ahogyan tud.

— **Emberről ölt, mert lábára hágtak.** Részletében és okaiban egyaránt fölháborító gyilkosság történt a biczendi vasuti állomáson. Egy honvédgyalogos ott várt az állomáson több béressel együtt a vonatra. A béresek egyike, *Bizó* János séta közben véletlenségből valahogy rá talált lépni *Kurucz* Vendel pécsi honvédbaka lábára. A baka haragra lobbant, nekitámadt a béresnek, kirántotta bajonettjét és *Bizó* mellébe döfte. A béres nyomban összerogyott. A gyilkos katona tettének elkövetése után még hősnek érezte magát, eléggülten nézett körül, de látva a tömeg fenyegető magatartását, jónak látta odébbállni. A tömeg utána rohant, de *Kurucz*nak sikerült a kukoriczásba menekülni s ott eltűnt. Hosszas bujdosás után Péásra került, ahol elfogták. *Kurucz* póttartalékos volt, most volt az utolsó fegyvergyakorlaton.

— **A dömnitz bombarobbanás.** Megirtuk tegnap hogy Dömnitzben fölrobbant a dinamitgyár és a szerencsétlenségnek számos áldozata lelt. A fölrobbant dinamitgyár igazgatóját, *Wahlmann*t ma a rendőrség elfogta, nem mintha a katasztrófa körül bűnös mulasztás terhelné, hanem mert a witteni dinamitgyárakban, ahol azelőtt alkalmazva volt, sikkasztott. A sebesült munkások közül nyolczan halálukon vannak. Mikor a robbanás történt, akkor a dömnitz állomásra éppen egy vonat érkezett és a kupék ablakai mind betörték. Az elpusztult gyártól több kilométernyire salakot és megolvadt vasdarabokat röpített az explozió ereje. A legtöbb munkást vasszilánkok sebesítették meg. Beigazolást nyert az a hír, hogy a dinamitgyár felrobbanása alkalmával tizenkét személy életét vesztette. Tizenkét ember súlyosan, negyvenegy könnyen sebesült meg. A robbanás következtében a gyár épületei közül husz romba dült.

— **Időszaki postahivatal.** A városligeti iparcsarnokban november 15-ig balesetügyi, iparegészségügyi és munkásjóléti kiállítás lesz és erre az időtartamra Budapest-iparcsarnok elnevezéssel aug. 15-én a postalgazgatóság rendelkezése szerint időszaki posta-, távirta- és távbeszélőhivatal lép életbe.

— **A székesfehérvári sakkverseny.** A második nemzeti sakkverseny mai tizedik fordulójáról kiküldött tudósítónk következőket táviratozza: *Forgács* spanyol játszmában, heves királyszárnyi támadás után győzött *Gajdos* ellen 31 lépésben. *Székely* elhárított vezércselben nyert *Cseh* ellen 32 lépésben. *Smogrovics* Ewans cselben verte meg *Steinert* 45 lépés után. *Réti* vezérgyalog megnyitásban győzte le *Szokolit* 54 lépésben. *Merényi* veszített *Demeter* ellen vezércseljátszmában 31 húzás után. *Exner* elhárított vezércselben győzött *Kovács* ellen 31 lépésben. Az *Abonyi*—*Barász* négyeshuszar játszma egyenlő állásban félbemaradt. *Földes* szabad volt.

A verseny állása: *Forgács* 7 (1), *Abonyi* 6½ (1), *Székely* 6½, *Exner* 5½ (2), *Barász* 5½ (1), *Réti* 5 (1), *Földes* 5, *Gajdos*, *Smogrovics*, *Cseh* 4½, *Merényi*, *Demeter* 3½, *Steiner*, *Kovács* 2, *Szokol* 1½.

A holnapi tizenegyedik fordulóban mérkőznek: *Abonyi*—*Földes*, *Demeter*—*Székely*, *Exner*—*Barász*, *Forgács*—*Merényi*, *Smogrovics*—*Kovács*, *Szokol*—*Gajdos*, *Réti*—*Steiner*. *Cseh* szabadnapos.

— **Házasság.** *Kaufman* Fülöp Mohácsról eljegyezte *Pollák* Margitot Pálfalun.

Solymossy Lajos augusztus tizenhatszadikán tartja esküvőjét *Raffay* Irmával Ujszékelyen.

Klein Bertalan Mezőkővesdről eljegyezte *Flesch* Rózát Nagyaszalórol.

— **A napidijasok mozgalma.** Az állami napidijasok augusztus 18-ára, délután három órára országos gyűlést hívtak össze az új városháza nagytermébe. Ez alkalomból a nagyközönséghez is szózatot intéztek, hogy felhívják nyomorúságos sorsukra a közvélemény figyelmét. Évtizedek óta mozgolódnak a napidijasok, de ilyen izgatott, ilyen kétségbeesett hangon még soha sem szólottak a maguk nagy nyomorúságáról.

Az állam, a legfőbb erkölcsi testület, mondja a felhívás, még ma is, ebben az irtózatossá drágaságban, amikor 1 ft 20 kr egy családnak még ennivalóra sem elég, így díjaz bennünket tisztviselői munkánkért, mikor már az utcásaprókat és napszamosokat is 2 korona 80 fillérral fizetik. Az állam tanulmányuttra küld kriminálistákat és reformálja a büntető jogot, de nem érdeklődik az iránt, hogy honnan él tisztességesen és miből ruházkodik hivatalához méltóan a napidijas? ... Csalados életünk, rongyos és éhező gyermekeinkkel, gondtól sorvadó feleségeinkkel: maga a földi pokol. S ez a baromi sors miért? Mert nem bírnak olyan könnyen sztrájkolni, mint a postások vagy vasutasok!

Ezeket mondják a napidijasok és bizony minden szörnyű szavuk rettenetesen igaz. A társadalmon van most már a sor, hogy ezeket az igazságokat megértse.

— **Betörök garázdalkodása.** Megirtuk, hogy a napokban vakmerő rablóbanda garázdalkodott Jászó környékén és vagy tíz helyen betört. A bandának egy része keddről szerdára hajló éjjelen Tarnán betört egy asszonytól, aki azonban föllármázta a szomszédokat. Ez alkalommal sikerült a betörök közül kettőt elfogni, akiket a csendőrök Metzenzére vittek. A hatóságok remélik, hogy most már kézre kerül az egész banda.

— **A táviró-sztrájk Amerikában.** Az amerikai táviró-sztrájk egyre terjed. A „Commercial Telegraphers Union“ tegnap értesítette az Egyesült-Államok és Kanada összes kereskedelmi kamaráit, főzsdéit és kereskedelmi testületeit, hogy sürgősen rendezzék ügyleti ügyeiket, mert huszonnégy óra alatt a sztrájk a kereskedelmi táviró-forgalom összes ágaira ki fog terjedni. Chicagóban ma reggel egy óra harmincz perczkor a táviróalkalmazottak egyesületének elnöke utasította az egyesület tagjait, hogy haladéktalanul lépjenek sztrájkba, feltéve, hogy munkaadójuk nem kötött szerződést.

— **Megölt kinal kormányzó.** Antau tartomány kormányzóját Ankingben két csendőr megölte. A midőn a kormányzó a csendőr- és rendőriskolát meglátogatta, egy Vah nevű ember előrántotta revolverét és rálőtt a kormányzóra és megsebesítette a jobb kezén. Erre Vah elkezdett reszketni ugyannyira, hogy a fegyvert se bírta tovább tartani. Most vele együtt jött társa Hjuh ragadta meg a revolvert és többször rálőtt a kormányzóra. Es e közben egyre mondogatta hangosan:

— Csak maradjon nyugodtan, exczellenciád, igérem, hogy nyakoncsipem azt a gazembert, aki önre rálőtt.

Az első lövés eldördülése után valaki elkiáltotta: Gyilkosság! és erre a mandarinok eszevesztetten futottak ki a szobákból. A szerencsétlen kormányzó ott maradt egyedül, csak egyetlen egy fiatal kísérője nem távozott mellőle. A hivatalnokok szökése következtében senki sem tudta künt, ki a gyilkos és Hjuh nyugodtan eltávoztatott. Csak nagysokára mert bemenni néhány ember a szobába. Azonnal hordágyra fektették a kormányzót, aki elmondotta, hogy Hjuh a gyilkos. Hjuh hamar előkerítették és rövid uton lefejezték.

— **Megtámadott vasutigazgató.** A román vasutak igazgatója, Miclescu ellen merényletet követett el egy Zariou nevű, nyomorékká lett vasuti munkás. Zariou régóta zaklatta az igazgatót, hogy emelje föl a nyugdíját. Szombaton délelőtt az elkeseredett ember ott ácsorgott az igazgató szobájába vezető ajtó előtt és a belépő igazgatót újlag zaklatta ügyében. Az igazgató megnyugtatta, hogy csak legyen türellemmel. Délután egy órakor az igazgató Cimpulungra utazott és elhelyezkedett a kupéban egy volt főispánnal. Alig indult el a vonat, a fülke ajtaját felnyitotta Zariou, aki a vonat indulása előtt szintén felszállt a vonatra. Az igazgató, amint meglátta Zariou, izgatottan kiáltott reá, hogy megmondta már, hogy elintézi ügyeit, mit zaklatja s ha nem távozik, átadja a rendőrségnek; erre Zariou kirántotta revolverét s rálőtt az igazgatóra, aki összerogyott, mire a főispán lefogta a merénylőt és lefegyverezte, ugyszintén meghuzta a vészféket, azonnal megállította a vonatot. Mikor a szerencsétlenségről értesült a vonat vezetősége, a vonatot visszavitték a pályaudvarra, ahol azután a merénylőt átadták a rendőrségnek. Az igazgató állapota nem életveszélyes.

— **Öngyilkosság.** Horváth Gyula országgyűlési képviselő ügyvédi irodájában dolgozó Kollár Kálmán ma este a Jósika-utca 11. szám alatt lakó Krausz Szeréna leánytól agyonlőtte magát. Tettenek oka ismeretlen. Holttestét beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **Rablók a gyorsvonaton.** Oroszországban, ahol most a forradalom szelvése dul, ugyancsak tág tere van a rablómerényleteknek és a gyilkosságoknak. De vakmerőbb gonoszított aligha eszeltek ki gonosztevők, mint amilyen a Kjev—odesszai gyorsvonaton történt minap. A vonatot, kevéssel a kiewi pályaudvar elhagyása után egy erdő mellett a nyílt pályán egy harmincz főből álló banditacsapat megállította. Az utasok között nagy rémület tört ki, de a támadók megnyugtatták őket, hogy senkinek sem lesz bántódása, mert ők csak egy Klein nevű bankárt keresnek. Az egyik bandita, aki személyesen ismerte Kleint, megtudta, hogy a bankár 12,000 rubellel az odesszai vonattal utazik. Mikor társaival közölte a hírt, elhatározták, hogy kirabolják Kleint, akit rövid keresés után meg is találtak. Az egyik bandita a pénzt követelte, mire Klein revolvert rántott és le akarta löni támadóját. Ennek azonban gyorsabb volt a keze s még mielőtt Klein elshűthette volna fegyverét, a bandita agyonlőtte őt. Ezután a többiek elveiték a bankár pénzét és eltávoztak, anélkül, hogy a többi utasnak bántódása történt volna.

— **Az arad-békési egyházmegye közgyűlése.** Az arad-békési egyházmegye e hó 13-án tartotta közgyűlését Veres József esperes, országgyűlési képviselő és dr. Haviár Gyula felügyelő-ügyvéd elnöke alatt Orosházán, igen nagy részvétel mellett. Veres József esperes jelentéséből felemlítjük: A tanítói fizetésrendezésről örömmel emlékezik meg, daczára, hogy az az autonomiák rovására megy, de a haza érdekében még ezt is tűrni kell. A jelentés szerint most a tanítók anyagilag jobb helyzetben vannak, mint a sokkalta magasabb képzettségű lelkészek. Ezt annak tudja be, hogy a lelkészek eddig szemérmesek voltak és koldusok maradtak. Vállveregedő leereszkedést, buzdításba burkolt szemrehányást bőven kaptak, de komoly támogatást, lelkesítő példaadást, megnyugtató intézkedést annál kevesebbet. A lelkészeknek nem fényes fizetést, de képzettségüknek és társadalmi állásuknak megfelelő javadalmazást kíván. Az egyházmegye belső ügyeiről megemlékezve, jelenti, hogy mindenütt teljes rend uralkodott, csupán Tótkomlós adott alkalmat minduntalan beavatkozásra. Gajdác Pált különféle szabálytalanságok miatt lelkészi hivatala elvesztésére ítélte egy delegált bíróság, de ezt az ítéletet pénzbírságra változtatta az egyetemes törvényszék. Ez az ítélet azonban az egyháznak nem volt kedvére és csak úgy volt hajlandó tudomásul venni, ha később a lelkész önként le fog mondani. Ez az egyház egy idő óta veszedelmes pánszláv-fészek és Herdlicska lelkészt és Sztick tanítót üzelmeik miatt hivatalvesztésre ítélte az egyházmegye bírósága. Megtörtént az, hogy két preszbiter: Kulik és Francisci a magyar jegyzőkönyvet tüntetésből túlul írták alá.

— **Hajókatasztrófa.** Sidneyből szüszavú távirat jelenti, hogy az Ingeborg dán bárka Stefens-foknál összeütközött az Aravathka gőzössel és elsüllyedt. A bárka kapitánya és hat matróza életüket veszítették.

— **Rézbörtök.** A főváros utcái most lassan kezdenek megtelni rézbörtökkel. A panama-kalapok alól rákvörös arczok vigyorognak elő és a levegő megtelik erőteljes tüdőkből jövő üdvrivalgásokkal. A kávéházak megtelnek delaverre indiánus-forma emberekkel, a színházak bejárói előtt sioux-k csoportosulnak, a korzón megjelennek az írókérek és a villamosokra friss erővel, ruganyosan ugrik az apache. A képletes beszédet félretéve: kezdenek hazaszállingózni a fürdőzők. Megjönnek az abbázai fürdőzők, Rimini gyöngyei, Velence hívei, a Garda-tó rajongói, a Tára kedvelői: hazazönlének a világ minden tájáról a nyaralók. Eddig aniz-kártyákat küldtek haza és azokon az irigyek pukkadhattak kedvükre s mint utolsó pukkasztót haza hozták a piros, a barna, a barnapiros arczszíneket. Ami májusban husz százalékos szövetkezeti kölcsön volt, az ma életerő és üde arczszin. Májusban arczuk verejtékével szerezték a kölcsönöket és a pénzt elhelyezték hűs hullámokba, francia konyhába és jeges limonádékba. Még a kamatokat sem küldték haza aug. 1-én, pedig haza jönnek és edzett idegekkel viselik a váltóóvásokat és a sommás pöröket. Az indiánusok újra megjelennek régi törzshelyeiken és szaporán mondják a rablóhistóriákat. Az egyik hegyeket mászott ezer vesztély közepe, a másik tengeri kigyókkal találkozott, czápákkal viaskodott, szép asszonyokat hódított. Mind jól mulatott és mind olyan szegény, mint a templom egere. Mikor már elbeszéltek élményeiket, felvonulnak és zajtalanul girálnak egymásnak. Közben aggódó arczal ujságotlák, hogy amíg tova voltak, a kamatlat rosszakodott, fölszökött és a szövetkezeti igazgatót összeesküdtek az emberiség ellen. Most tehát az egész vonalon következik a sáposztás. A színházak megnyílnak, az iskolák megkezdik az előadásokat, a végrehajtók lekasztják a dobót. A sósvízben edzett idegkre nagy szükség lesz, mert a nyárra beaflalinozott gondok kezdik újra kínozni az emberiséget. Katzertől is ki kell hozni a városi bundákat, mert novemberig ezek előlegezik a beiratást díjakat. A budai korcsmákban még el lehet vacsorázni egy kis pénzt, amit eredetileg szabó-részletnek szántunk s aztán vége. Nyakunkon az ősz, hullanak a falevelek, érkeznek a fizetésre fölszólító levelek, mennek a prolongálat kéré levelek és a golyák. Kezdődik a viaskodás az étellel.

— **Lotarózlátott szücsmester.** Perl és Klein fővárosi szücsáru nagykereskedő cég, amelynek a Bécsi-utczában van az üzlete, a minap átadott egy nagy csomó árut bizományba Heiler József szücsmesternek. Mult az idő, de a cég hiába kérte az eladott áruért a pénzt, vagy magát az árut, a szücsmester nem tudott beszámolni. Utóbb pedig, hogy nagyon sürgették, becsukta a Dohány-utca 1. szám alatti műhelyét, azután megszállt Zomboron. A cég, amely körülbelül kilencszáz korona kárt szenvedett, följelentést tett a kikaszott szücsmester ellen, akit ma a budapesti főkapitányság megkeresésére Zomborban letartóztattak.

— **Czár és festő.** A czár fél, a czár retteg, mindig retteg, hogy valami baj éri. Nincs is kétség benne, hogy mindenfelől veszedelmek ólálkodnak a minden oroszok urára, de hogy idegenből érkezett művészekről is fél, azt érdekesen mondja el egy párisi festő a „Cri de Paris“ hasábjain a következőkben: A művész, akinek a czár ülni akart, szalonruhában jelent meg az első kihallgatásnál. Amikor a czár belépett a szalonba, ahol a művész már várákozott, egy pillanajig rátekintett, majd mosolyogva így szólt:

— Igazán, az etikett nevétsége kényszer.

A festő, aki nem értette teljesen a dolgot, a kihallgatás után ismerőseinél érdeklődött a czár szavainak jelentősége iránt. Ezek megmagyarázták:

— Hogyan, ön nem tudja, hogy a czár előtt frakkban szokás megjelenni?

A művész aztán elmondta:

A czár néhány perczig beszélt velem. Ézaftt a mellékszobában átkutatták festőállványomat, vajjon nem rejtettem bombát bele. A rendetlenség, amely ecseteim, festékeim között uralkodott, elárulta előttem a végbevitt házkutatást. Az ülések alatt a czár a festészetéről beszélt velem.

— Önöknek Franciaországban kitünő festők vannak — mondotta egyszer — de akit leg többre becsülsz, az Toulmouche. Ismeri személyesen?

Azt válaszoltam, hogy ismertem Toulmouche, de már meghalt.

— Igazán meghalt már? — kiáltott fel a czár és nagyon sajnálni látszott a dolgot. Én azonban nem merésztem felvilágosítani, hogy Toulmouche nagyon tehetségtelen festő volt. Az ülés után a czár sétára hívta meg a művészt a parkba. A festőnek eszébe jutott egy eset, ami a czárral néhány év előtt a parkban történt. Miklós a fák árnyékában sétált. Megpillantott egy kertészt és intett neki. A kertész buzgalmában szaladni kezdett a czár felé. Hirtelen lövés dördült el s a kertész holtan rogyott össze a czár előtt. Egy bokorban rejtőzött kozák azt hitte, hogy az ember merényletet akart elkövetni az uralkodó ellen s leterítette. Erre a kalandra gondolva, a festő visszautasította a meghívást:

— Kérem, felséges uram, — szölt, — kegyeskedjék engem felmenteni, mert nem bírom el a hideget.

S a hóra mutatott, amely a park sétányait borította.

— **Mozgalom a vasárnapi zárás érdekében.** A törvény értelmében országos vásár alkalmával Budapesten vasárnap is nyitvatartások az üzletek: A kereskedők köreiben az utóbbi években sürűn felhangzott az a kívánás, hogy eleget téve az alkalmazottak kérésének, a vásári vasárnapokon tartásuk zárva Budapesten az üzleteket. Preisch Zsigmond fővárosi kereskedő most nagy mozgalmat indított, hogy addig is, amíg törvény nem rendel el az üzleteknek vásári ünnep- és vasárnapok alkalmából az üzletek zárva tartását, a kereskedők maguk határozzák el üzleteik bezárását.

— **Szerencsétlenség Riminiben.** Évek óta nagy a panasz Riminiben, hogy a fürdőigazgatóság semmit sem tesz a fürdőzők érdekében s egyáltalában nem jut eszébe az ott időző vendégek biztonságáról gondoskodni. Más tengeri fürdőhelyen a tengerben kötelkorlátok vannak; mindenféle mentőcsónakokat helyeznek el, hogy hirtelen támadt viharok esetében a fürdőzők menekülhessenek. Riminiben szó sincs ilyen óvintézkedéseknek s éppen ezért majd minden esztendőben történnek hirtelen támadó viharok következtében szerencsétlenségek. Miután Riminit igen sok magyar fürdővendég keresi föl minden esztendőben, jó lesz, ha a magyar közönség távol tartja magát ettől az elhanyagolt fürdőhelytől. Tegnap történt, hogy a tenger tele volt fürdőzőkkel, mikor hirtelen szél támadt. Aki a part közelében volt, a fővénnyől hirtelen kilábolt, de akik ötven vagy nyolcvan lépésnyire voltak a parttól, minden erejüket megfeszítve, halálos küzdelmet folytatva tudtak csak partot érni. Három olasz fiatalember mégis a tengerbe veszett. A délután folyamán vagy ezer méterrel alább a szerencsétlenség színhelyétől kifogták az egyik áldozatot. Hogy a másik kettő merre van, senki se tudja. A hazahívója következménye az volt, hogy a fürdővendégek nagy része csomagolt és rögtön elutazott.

— **Fekete himlő Bécsben.** Az osztrák fővárosban most a fertőző betegségek legveszélyesebbje pusztít. Néhány hét előtt maczedóniai munkások behurcolták a himlőt a X. kerületbe és most járványszerűen terjedt el a fekete himlő. *Már régen nem volt Bécsben annyi himlőbetegedés, mint most.* A Favoriten jobbmodu régi lakossága közt is több betegedés fordult elő és a kerület környékén is négy himlőesetet konstatáltak. A Ferencz József kórházban tízenyolcz himlős beteget ápolnak. A városi tanács elrendelte, hogy a Ferencz József kórház nyolcz orvosa a kerület lakosságát csoportokba osztva sürgősen oltsa be.

— **Szökött katoná.** Szegeden és környékén napok óta rettegést kelt egy szökött katoná, aki éjjelenként szuronyos fegyverrel járkal, nappal pedig valami rejtekhelyen húzódik meg. Mint egy tudósítás jelenti, az újszegedi szőlők között nyolcz nap óta keresik a rendőrök és a kivezényelt honvédek ezt a katonát. A rendőrség azt hiszi, hogy ez a honvédruhás ember voltaképpen senki más, mint a Budapestről megszökött Nagypál Antal baka, aki ismeretes befőrő. Nagypált néhány héttel ezelőtt a szegedi rendőrség elfogta és átadta a 46. gyalogezrednek, de a vakmerő ember a kaszánya börtönéből éjjel megszökött. Elment a honvéd-kaszárnyába, ahol ruháját honvédegyenruhával cserélte föl és ott ellopota Biacsi András tizedes teljes fegyveres felszerelését, a Mannlichert, a bajonettel és töltésekkel. Ez az ember nyolcz nap előtt megjelent Újszegeden Miklós Menyhért lakodalman és udvarolt a leányoknak. Ott, a lakodalomban Gróf Dezső rendőrbiztos le akarta tartóztatni, de a befőrő két lövéssel czélba vette Grófot, akit azonban nem talált el. A szökött katoná aztán eltűnt a sötétben. Azóta bujkál és rettegelt az újszegedi nyaralókat. Tegnap este bement Ördög István városi hivatalnok kapásához, aki ráfogta a fegyverét, mire a zsvány a csöszre lőtt, de a golyó a kulcslyukba furódott. A haramia eltűnt a sötétségben. Később megjelent Halál István újszegedi nyaralójában és ott az öreg gazdasszonytól vacsorát kért. Az ajtón belépve, ezt mondta:

— Csak vacsorázni akarok, senkit nem bántok, de ha följelentenek, vérben gázolok.

Az öreg asszony azt mondta, kimegy az élezkamrába vacsoráért, de ehelyett elment a szomszédba, ahonnan hirt adtak a rendőrségnek és a honvédségnek. A kirendeltség körülzárta Újszegedet, de a zsvány a sötétségben könnyen elmenekülhetett. Baksa főkapitány kijelentette, hogy mindent elkövet, hogy kézrekerítse a fegyveres haramiát, aki több magános villát feltört. Az a gyanúja, hogy a cselédek nappal valamelyik villa padlásán rejtegetik a katonát. Gróf rendőrbiztos azt az utasítást adta rendőreinek, mihelyest a szökött katoná rájuk fogja fegyverét, löjjenek rá.

— **Nemzetközi szocialista kongresszus.** A stuttgarti szocialista kongresszuson a német birodalmi gyűlés szocialista képviselői teljes számban megjelentek. *Bebel* erősen megöregedett és betegsége szemlátomást megviselte. *Singer Pál* van kiszemelve a kongresszus elnökévé. Az osztrákok közül *Adler Viktor* és *Pernerstorfer*, a francziák közül *Jaurés* és *Loquet*, Marx veje felé fordul az érdeklődés. A világ minden szocialdemokrata párta képviseltette magát a kongresszuson és különösen sok svájci orosz szocialista van jelen. Érdekes, hogy az angol és az orosz szocialisták garanciát kértek *Bebel*től, hogy éles beszédek miatt nem fogják őket kiutasítani. A kongresszussal egyidejűleg a szocialista nők is gyűléseznek. A kongresszus napirendjén öt pont van, köztük a militarizmus, a munkások ki- és bevándorlása és a nők választási joga.

— **Halálzás.** Szalárdi Imre bankhivatalnok huszonhárom éves korában meghalt. Temetése e hónap 16-án délelőtt tíz órakor volt Szódón.

Vízvármé-Szgett Jolán lelküdvéért ma délelőtt tíz órakor a ferenczrendiek belvárosi templomában gyászmisét tartottak, mely alkalommal az entrepriese gyászpompával látta el a templom hajóját. A feketével bevont padsorokban a családon és rokonságon kívül tisztelői és barátai számban foglaltak helyet. Ott voltak: Szalay Péter államtitkár, Nádai Ferencz, Gyenes László, Mihályfi Károly és a Nemzeti Színház művészei és művésznői igen sokan. A gyászmisét *Dávid-Bagó* ferenczrendi atya mondotta.

Özvegy *Lippert* Antalné, szül. *Draskovich* Erzsébet hétfőn éjjel, életének 73-ik évében Herkulesfürdőn hirtelen elhunyt. Hült teleteit Zomborba szállították, ahol szerdán nagy részvét mellett temették el a Szent Rókus-temető kápolnájából a családi sírboltba.

Id. Makay Sándor verőzei ev. ref. tanító, meghalt *Nógrád-Verőczen*, 60 éves korában. A megboldogult 40 évig volt tanító s általános tiszteletnek és becsülésnek örvendett. A temetése nagy részvét megnyilvánulása közben ment végbe.

Mandek Cirill ismert szláv festő ma Velkában meghalt.

— **Hóvihar.** Csodálatos dolgot jelentenek Ausséből: a hegyeket le a völgyekig vastag hó borítja. A havazás hatása nálunk is érezhető, mert estére alaposan leszállt a hőmérő és hűvös szél söpört végig az utcákon. Később eleredt az őszi eső és zuhogott szakadatlanul.

— **Halál az építkezésnél.** *Eipti* Mihály és *Töke* Mihály napszámások a Mozdony-utca 5. száma alatt épülő házban dolgoztak. Ma délután ahogy saroglyával téglát hordtak fel a második emeletre, egy téglá lecsuszott a saroglyáról és lezuhant, egyenesen a földszinten dolgozó *Bracski* János fejére. A szegény ember szörnyet halt. Holttestét a törvénytörési orvostani intézetbe vitték.

— **Leleplezett zugbukmékör.** A rendőrség tegnap tettenérte *Böhm* Henrik bordélyháztulajdonost, aki Vármegye-utca 5. szám alatti lakásán fogadóirodát tartott fenn. *Böhm*, aki bukmekekerkedésért már többször volt büntetve. Ügynökök utján szerezte fogadóit. Ezeket az ügynököket: *Weisz* Adolfot (Szentkirályi-utca 11), *Meybaum* Lipótot (Vármegye-utca 11), *Löv* Ödönt (Aggteleki-utca 19), *Peterman* Ferenczet (Rákóczi-ut 34) és *Goldmann* Frigyeszt (Király-utca 15), akik mind foglalkozás nélküli emberek, a Lovaregylet igazgatósága a turf területéről örökre kitiltotta. *Böhm* ellen, aki már régen ki van tiltva a turfrol, a rendőrség megindította az eljárást.

— **Veszottság.** Vajda-Hunyadon a veszett ebek és macskák a hőség miatt annyira elszaporodtak, hogy a város elhatározta, hogy az összes ebeket és macskákat kiirtatja. Az elmúlt héten tizenhét embert marlak meg a veszett állatok. Tegnap a piacon egy veszett macska a közönség közé ment, hol megdühödvé nyolcz embert megmart, míg egy rendőrnök sikerült a veszett állatot kardjával megölni.

— **A kolera Oroszországban.** Breszt-Litovszkban a zsidó negyedben körülbelül negyven ember *koleragyanus* körülmények között megbetegedett. A betegek közül ketten már meghaltak. A betegek között van néhány keresztény is. Ugy látszik, hogy a folyó vize van megfertőzve. Az elhunytak belső részeit Varsóba küldik s ott fogják megállapítani, hogy csakugyan ázsiai koléráról van-e szó.

— **Körözött herceg.** A budapesti orosz főkonzulátus kérelmére a belügyminiszter körözött levelet bocsátott ki *De Roxik*, vagy *de Roksik* herceg ellen, aki a nyolczvanas években Magyarországon tartózkodott s állítólag Budapest környékén meghalt, anélkül, hogy oroszországi rokonai erről tudomást szerezhettek volna. Aki a hercegről valamit tud, forduljon a császári orosz főkonzulátushoz Budapesten.

— **Rajoczfürdő igazgatósága** állami, törvényhatósági és vasuti tisztviselők, illetve alkalmazottaknak, továbbá lelkészeknek, tanítóknak és gazdászoknak ez évi augusztus 21-től szeptember 30-ig a lakbéréknél 50 százalék, az egy koronás tükörfürdőnél szintén 50 százalék, az ételáraknál pedig 10 százalék kedvezményt nyújt. Prospektust kívánatra ingyen küld. Állandó posta-, távirat- és vasut-állomás van a fürdőtelepen.

— **Kirándulás a Balatonra.** Hogy a székesfőváros közönsége a Balaton és a balatonmenti fürdőhelyeket olcsón és egy-egy ünnepnapon kirándulás keretében is felkereshesse, a déli vaspálya-társaság július és agusztus hónapokban minden *ünnep- és vasárnapon* Budapestről Balaton-Szt.-Györgyre és vissza *különvonatokat* járat, melyek I., II. és III. osztályú kocsikat visznek. Ezen vonatok Budapest déli vaspálya udvarról minden ünnep és vasárnapon reggel 5 óra 50 perczkor indulnak, Siófokra d. e. 8 óra 29 perczkor és Balaton-Szt.-Györgyre 10 óra 28 perczkor érkeznek. A visszautazás Balaton-Szent-Györgyrol este 6 óra 45 perczkor és Siófokrol este 8 óra 35 perczkor, a megérkezés Budapest déli vasutára pedig este 11 óra 30 perczkor történik, úgy, hogy a kiránduló közönség majdnem az egész napot a Balaton kies partjain töltheti. E vonatokhoz rendkívül mérsékelt menettérti jegyek, egy napi érvényességgel adtnak ki, így például egy menettérti jegy Budapestről Siófokra és vissza az I. osztályban 10 korona 10 fillér, a II. osztályban 6 korona 70 fillér és a III. osztályban 4 korona 20 fillérbe kerül. A különvonatokhoz a Kálvin-térről 4 óra 50 perczkor reggel külön villamos kocsik indítatnak a Margit-hídon át a déli vasut indóházáig.

FERENC JOZSEF KESERÜMÉ

— **Fodor-féle vivóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különbös gond fordítatik a gyermektorna és vivásra.

— **Bob-hashajtó** a legkellemezebb, 10 L

— **Időgel** csak akkor lesznek egészségesek, ha a páratlan, a rendkívüli finom ízű Radial-Elixirt issza, melyet az Első Alföldi Cognacgyár készít Kecskeméten.

— **Zászlók, czimerek**, minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-u. 27. sz. Arjegyzék ingyen.

— **Nászajándékok** Rothauser, Deák-tér 6. sz.
— **Mozógazdaság.** Mint igen megbízható, jól bevált és profilaktikus szer ajánlható, sok évi tapasztalat alapján a *Kwizda Ferencz János cs. és kir. udvari szállító és körgyógyszerész* által előállított *Kwizda-féle korneuburgi marhatáppor*, melynek sikerült összetétele ezen szert minden gazdálkodó és állattulajdonos részére valóságos házi kincscsé teszi, mivel az emésztő szerveket erősíti, a megemésztett tápanyagok felhalmozódását megakadályozza és az állatok természetes *ellentálló erejét növeli*.

A pótvizsga.

Lehelke megbukott számtanból és szeptember elsején kell pótvizsgát tennie. Augusztus 17-én tehát Lehelkét bepányvazzák a budakeszi mezőkről, hogy komolyan beszéljenek vele a pótvizsgáról. Lehelke barna mint egy piritoskenyér és piszkos mint egy cukrász. A zsebéből kiszednek egy csuzlit, egy holt verebet, két vörös kavicsot, egy fél patkót, aztán két pofonnal visszazökkentik a fővárosi kulturába, majd így szólnak hozzá:

— Lehelke, Lehelke, két hét múlva pótvizsgát kell tenni számtanból... Mennyi nyolczszor hét?

— Nyolczszor hét az: ki akarok menni, mert fityülök a nyolczszor hétre, mert én nem leszek duplá könyvelő, hanem villamos kalauz, aki be fog csipni kék meg zöld czédulákba, le fogja rugni a csibészeket a lépcsőről és fogja mondani: nagysád a szakasz-nak vége volt Nemzetinél és ha Nagysádnak volt pofája tovább jönni, tessék egészet fizetni, mert az ilyen görbe ügyeket már ismerjük, az nekünk csecsemő.

— Lehelke, Lehelke, a papa nem azért csal a magyar hitelen, hogy te egy ilyen csirkefogó legyél. A papa kicsal neked házi tanítót, kicsal neked beiratási díjat, tandíjat, kicsal külön tornaórát, francziát, dzsiu-dzszicu-tanfolyamot és te egy ilyen betyár vagy. Mond szépen, mennyi nyolczszor hét?

— Nyolczszor hét, az a papának az ultimó-prolongácziókor: kilenczvenhárom, az Emil bácsinak, aki szövethetesi bankigazgató: százkettyő, a Manó bácsinak, aki tejkereskedő: nyolczvanhét.

— Lehelke ne szemtelenkedj. Tüstént mond meg, mennyi nyolczszor hét?

— Nyolczszor hét, amikor a Lenkének hozományt ígérték: százötven. A Kádár mondta is, ha minden ígért kronjéért csak egy husz fillérest fog kapni, táncolni fog, mint egy dervis. Pedig a Kádár egy szalonkabátos swindler, aki úgy ért a számtanhoz, mint egy igazgató szövethetesi alapon.

— Lehelke, Lehelke, csufosan meg fogsz bukni számtanból és ismételni fogsz.

— Dehogy fogok... A papámnak van egy háza és ez elég...

— Háziurnak is kell tudni a számtanhoz.

— Hát én tudok. Begyűn egy lakó: hogy ez a lakás? Ez a lakás négyzázötven forint, de Nagysádnak, mert olyan rendesnek látszik: négyzáznyolczvan, aztán mert tudom, hogy Nagysád pontosan fizet és minden elsején az Osztrákmagyarban van a pénz: ötszáz. A lakást most nem pingáltatom, de mert piszkos, elengedek harmincz forintot, tessék tehát ötszáznyolczvan, ehhez tíz forint ablakbiztosítás, az ötszázhetven, házmasterpénz husz, az hatszázhusz, vízvezeték-díj nyolcz, az hatszáznyolczvan, a kis fiu lerug a falból, az hatszázhatvan, pardon, nem rug le, az hatszázkilenczven, de rug a leány, az hétszázötven, rug még egy leány az hétszázötven. Más fizetni való nincs, az hétszázhetven, de hogy lássa Nagysád ki vagyok, leengedek huszat, hogy kerek legyen, tessék tehát nyolczszáz. Ezt minden fertálykor délig, tehát kilencz óráig meg kell fizetni, különben tessék a butort mindjárt a behurczolkodásnál egyenesen az én pin-czémbé szállítani és Nagysád kap egy foglalási jegyzőkönyvet, lakjon abban.

— Lehelke, Lehelke, ez egy komiszság, ez egy pofozni való szemtelenség. Azonnal mond meg mennyi nyolczszor hét.

— Nyolczszor hét az egy éhenhalás, az egy nyomoruság... Ha fogtok verni, ha fogtok szidni, akkor egy csufot tesztek a családon, a papán, az Emil bácsin, a Manó bácsin, a Kádáron és akkor lesz, jó én nem bánom, nyolczszor hét ötvenhat... Csak-hogy akkor gyerünk csak a csőtömög gondnok bácsival...

Bay.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Joachim életéből.

A „hegedűkirály“ halála az egész művészvilágban fájdalmas visszhangot keltett. Egymást érik azok a jellemző visszaemlékezések, melyek ezen művészetben és érzésben egyaránt magasan kiemelkedő nagy ember életének minden szakából bőségesen szemelhetők.

Mi magyarok, bánatos büszkeséggel emlegetjük, hogy Joachim József magyar földön született. Magyarok vallotta magát ő is, mind haláláig. Csak úgy, mint Liszt Ferencz, vagy mint Lenau Miklós. De azért még se volt az, sem a temperamentuma nem követelte, sem a körülményei nem engedték, hogy művészetében is azzá legyen, hogy a hazai zenei életet nemzeti irányban fejlessze.

Pedig az első oktatást csupa magyar — vagy legalább magyar születésű — mestertől nyerte. Magyar volt a pesti Ellinger, Szervaszinszky és a bécsi Böhm József hegedűvirtuóz és Ernst Henrik is.

Sajátságos, hogy Joachim tehetségében tanárai nem igen bíztak. Ellingernek például két tanítványa volt, a kis Joachim Józsi és M. Károly — akiből idővel jeles közgazdasági író lett, de zenei képzettségéről sohse hallott a világ. Ellinger nagy zseninek tartotta ezt a tanítványát és nem győzte erre Joachimot is figyelmeztetni.

— Lássa Pepi — mondogatta — ebben a Keresztben igazi művészvér pezseg. Magánál ellenben minden fáradság kárba vész.

Különbben később, mikor már Bécsben tanult és idősb Hellmesberger József volt a mestere, sokszor kellett hasonló véleményt hallania.

Hellmesberger apó ugyanis fia, József, György és Simon mellé negyediknek Joachim tanítását is elvállalta, de csakhamar kijelentette, hogy a fiu nagy szorgalma és kétségbevonhatatlan tehetsége dacára se lehet nagy jövője, mert a karja — mérv és a vonóvezetésre nem eléggé hajlékony.

Ekkor került Böhm — s közvetve Ernst — keze alá. Böhm a házához vette, három évig művelte, még pedig olyan eredménnyel, hogy amikor 1843-ban Mendelssohn Lipcsében több klaszszikus darabot játszatott vele, így szólt az elámulat hallgatókhoz:

— Ennek a pufók kis angyalnak már nincs szüksége se konzervatóriumra, se hegedűmesterre.

Attól kezdve nagy és hathatós pártfogója volt Mendelssohn a „Teufelsbraten“-nek, ahogy a kis Joachimot nevezték. Nem törődve, hogy következzék lennek fogják tartani, nemcsak a zenei oktatására ügyelt, hanem mestert is fogadott a számára, aki tanította, nevelte a tizenkét éves fiút. Ezt a tanítóját Heringnek hívták és teológus volt. Felfogásának, gondolkodásának mély komolyságát ettől a tanítójától nyerte. Valószínű, hogy Hering volt rá olyan hatással, hogy utóbb áttért a keresztény vallásra.

Folytonos sikreinek, dicsőségről-dicsőségre hágó életének első nagy napja volt, amikor 1844-ben Londonba utazott és május 27-én tizenhárom éves korában óriási sikertű hangversenyen Beethoven hegedűversenyét játszotta. Ezzel a hegedűversenyyel azóta százazreket ragadott el. Ebben az időben ismerkedett meg sok nagy zenész-kortársával, Spohr Lajossal, Schumann Róberttel és Klárával és végül 1846-ban, amikor egyszer látogatáiba hazautazott, Liszttel. Ennek a nagy embernek az egyénisége erős hatással volt rá és Mendelssohn 1847-ben történt halála után, mikor pártfogó nélkül maradt, örömmel követte Lisztet Weimárba.

Érdekes az a nyilatkozat, melyet Liszt erre nézve, egy ismerőséhez intézett levelében tett:

„Őn tudja, hogy sikerült Joachimot Lipcséből megszököttenem. Kívülről művész, vonókezelése nemes és erőteljes, s azt hiszem nem csalódom, ha azt mondom, hogy négy-öt év múlva — most még alig husz éves — Európa minden hegedűsét elfogja homályosítani. Hogy tökéletes művészi játékról fogalmat alkothassunk, szükséges, hogy Bach, Beethoven vag-

Paganini műveit halljuk tőle. Széles, velős hangja, stílusának mélysége, a gyöngédség a részletekben, a zene tüze, élete, lelke, minden a tökély legmagasabb mértékéig egyesül játékában. Sőt mi több, valódi, őszinte, szerény művészművészet nyilvánul meg benne. Milyen különbség közte és mostani virtuózaink között. Buborék, melyek lámpásoknak — mit mondom — legalább is: napoknak tartják magukat. De képzelt hírességük csak olyan mulékony, mint sekély tehetségük.

Joachim már idősebb korában feleségül vette Schneeweisz Amália hírneves énekesnőt és hat gyermeke született tőle. Joachimnak és művésznő nejeének családi élete nem volt mindennapi. A mester imádta nejét, ez viszont rajongott zseniális férjéért, de nem tudtak együtt maradni. A művész nyugtalan vérével egyre bolyongani szeretett. Joachimné ideges volt, hozzá ugynevezett „erős egyéniség“ és sehogy sem fértek össze. Végre is különváltak, anélkül azonban, hogy vonzalmuk megszűnt volna. A mester gyöngéden gondoskodott mindig nejeről s ha nem látta, valóságos ábrándos rajongással vágyakozott utána. Ha valahol dalestét adott a neje, odautazott, mindent elrendezett, fölkereste a kritikásokat, sőt még arra is figyelt, jó lakást szereztek-e számára. Nagy jövedelmeinek legjobban azért örült, hogy neje kényelméről gondolkodhasson s fejét egyre azon törte, minő ajándékokkal örvendezhetné meg leginkább. Amália asszony is szívében hordta különélő férjét. Nagy gyöngédséggel említette mindenütt, hetekkel előre örvendezett egy-egy vizionlátásnak s lakásán külön feketekávécsészét tartott férje számára. Ebből ivott aztán a mester, ha külön élő nejét meglátogatta. Ilyenkor leült a nagy, öblös zsölyébe, amely egykoron közös lakásukban is kedvenc helye volt, megkérte Amália asszonyt, énekelne valamit. Neje halála vetett véget csak ennek a furcsa idillnek, ennek a sajátos művészházasságnak.

Neje halála után emlegetni kezdték, hogy Joachim egy másik nagy énekesnőt, Melba asszonyt veszi el feleségül. 1900. tél elején történt, hogy Melba asszony Berlinben dalolt, a „Musik Hochschule“ hangversenyén, amelyek Joachim legfőbb direkciója alá tartoznak. Ekkor az öreg Joachim fogékony szívében fiatalos tavasz támadt. Melba asszony is szerette őt. Ezek igen szép és ragyogó napok lehettek, tele énekkel és hegedűszóval. Ez a gyönyörű akkord felesengett a Földközi-tenger két selyemkendője előtt, mert a boldog pár eljött Montekarlóba, ahol a roppant égbolt feljűk borult az ő legszebb és legmosolygóbb két színével... És akkor híre ment és minden újság megírta, hogy Joachim elveszi feleségül Melba asszonyt.

Ezt a hímenhírt hosszú heteken keresztül senki sem cáfolta meg. Hyenformán már számos gratuláció érkezett Joachim mesterhez. Időközben azonban más dolgok történhettek. Melba asszony Montekarlóból levelet írt egy francia lapnak és kijelenté, hogy ő nem lesz Joachim felesége. Viszont Joachim hírtelen Rómában tűnt fel és hegedült igen szépen és roppant bánatosan.

Irigységtől mentes szinarany jó szívére vall, hogy örült, ha a „fiatalok“ utját egyengethette. Sokat beszélhetnek erről volt növendékei: Hubay Jenő, Nehéz Tivadar, Halir Károly, Petri Henrik, Ondricek Ferencz, Soldat Mária és mások.

De a leghálásabb szívvel emlékezik meg „Joachim bácsi“-ról a kis Vecsey Ferencz, aki szintén mint csodagyermek tűnt föl a művészet egén, s most tizennégy éves korában már „csodaifju“ számba megy és nevét a világhírű hegedűsök élén emlegetik.

Valóban megható az őz mester és a kis fiu barátsága. Amikor először hallotta, hogy Vecsey Feri szeretne hódolatát tenni és játékát bemutatni, boszusan kosarazta ki. Szomorú tapasztalatai voltak a csodagyermek világában. De mégis meghallgatta s megváltozott a nézete. Megölelte, megcsókolta s attól kezdve háza nyitva állt a kis honfitárs előtt. Nagyon értékes ujjmutatásokkal szolgált neki, tanította, kísérte s hatalmas pártfogását minden téren érvényesítette.

Felédhetlen marad az a hangverseny, melyet Vecsei Feri november 19-ikén Berlinben a filhar-

monikusokkal adott. A dirigenti emelvényen maga Joachim mester állt. Músonon Beethoven hangverseny-darabja volt. E művészi esemény jelentőségét átérték a zenészek, a közönség, a zenekritikusok, maga a mélyen meghatót Joachim, csak éppen Vecsey volt olyan nyugodt, mintha odahaza, családi körben játszanék. Joachim féltette kedvencét és jóságos szíve boldogságtól túlaradt, mikor a fiúcska egészen a szíve szerint játszott. Leirhatatlan tombolásban tört ki a lelkesült közönség. Humperdinck könyves szemmel ragadta meg Joachim kezét és melegen gratulált tanítványához. A mester a közönség előtt megölelte Vecsey Ferit és örömtől remegő hangon mondta:

— Nem, nem! Ő Hubaynak a tanítványa, de az én édes-kedves Frenkim.

Hogy milyen érzékeny volt a Joachim szíve, mutatja a következő szép eset is:

Az agg művész egyszer Budapesten jártában az utcán hegedűsöt hallott, amelynek nyomán egyszerre feltámadt a lelkében annak az időnek képe, amikor Szervanczkynál első lecckeit vette. Bement a házba, megismerkedett az ismeretlen hegedűssel és amikor a hangszerrel megvizsgálta, kitént, hogy az az Amati volt, amin a mester először tanult hegedülni. Megvásárolta és kegyelettel őrizte.

Joachim utóda a berlini zenei főiskolán hir szerint Ochs Frigyes, a kiváló Bach-interpretátor, vagy esetleg Steinhach udvari tanácsos lesz.

Bárki foglalja is el a székét, helyettesítheti, de pótolni nem igen fogja.

(*) A Sátán kutyája. (Dráma 3 felvonásban, 4 képben, Conan Doyle regényéből írta Mérei Adolf, előadták a Krisztinavárosi szinkörben.) Sherlock Holmes a népszerű magádetektív izgalmas kalandjaival és zseniálisfogásaival egymásután kísérleteznek a drámairók és némelyik tartós sikert is tudott elérni. Ez indította Mérei Adolfit, a finomtollú és irodalmi színvonalú librettistát, arra, hogy egy Conan Doyle-féle regényt szinpadra alkalmazzon. Hogy a vállalkozás sok szerencsével járt volna, nem mondhatni. A darabban nagyon sok az idegek izgalmára számító borzalom, de az erre szolgáló eszközök nem a legjobban vannak megválasztva. A Sátán kutyája például folytonosan vonít és nyög a színpalak közt, mitől a színészek borzadnak, a közönség azonban mosolyogni kénytelen, mert a statisztá rosszul utánozza az ugatást. Van aztán a darabban egy gázcső, amelyik beszél és lövöldöz, hogy megölje az ifju Bakerville bárót (Thury), aki husz milliót örökölt, de a golyó a gazdasszonyt találja, de a közönség előtt rejtelny marad, hogy a gázcső miképpen követte el e gonoszszágot. A harmadik borzalom egy tiz métermázsás ágymenyezet, amelynek az lenne a hivatása, hogy az ifju bárót álmában agyonnyomja, valóságos hajóvontató lánczokon ereszkedik le a vascsóda, amiben azonban az a leghihetlenebb, hogy a báró maga függeszteti föl az ágya fölé. A báró titkos ellensége, bizonyos Stapleton (Szegő) nevű ur azonban Sherlock Holmes (Kövessy) segítségével végre is lelepleződik és föbe lövi magát, míg az ifju báró végre nyugodtan élvezheti a roppant vagyonát. Zöldy Elza, ki mint miss Berly Stapleton a báró mentő angyala gyanánt szerepel, igen rokonszenvesen játszotta az egyik női szerepet, de a darabot nem menthette meg. Adni fogják még néhányszor, de sokáig nem tarthatja magát a műsonon. A szerzőt is hívták minden felvonás után, de nem jelent meg.

(*) Delli Emma szerződése. Sajnálattal értesülünk, hogy Delli Emma megvált a Nemzeti Színháztól. Ezt a nagytehetségű művésznőt érthetetlen okokból nem engedték szóhoz jutni s így természetesen elkedvetlenedett. Hir szerint egyelőre nem szerződik más színházhoz, de kétségtelen, hogy a Delli Emma fényes kvalitásainak érvényesítésére nem sokára nyílik tér és alkalom.

(*) Caruso Berlinben, Enrico Caruso októberben vendégszerepelt fog Berlinben. A többek közt el-énekli Lyonel szerepét is Flotow „Márhá“-jában. A berlini zenekedvelők kíváncsian várják, hogy a telivér olasz énekes milyen alakítást nyújt e feljese-n német zeneműben,

EGYESÜLETEK.

(-) A Felvidéki Magyar Közművelődési-Egylet igazgató-választmánya folyó hó 14-én Nyitrán megtartott ülésében elhatározta, hogy 25-dik évi rendes és ezuttal jubiláris közgyűlését — az augusztus végén Nyitra városában történendő nagy katonai összpontosítások és hadosztálygyakorlatok okából — nem augusztus 27-én, mint az hirdette volt, hanem szeptember 12-én fogja megtartani.

Nagy lelkesedést keltett, hogy az egyesület védnökségét, amelyet boldog emlékü József főherczeg huszonegy éven át viselt, fia, József főherczeg elfogadta.

Az igazgató-választmány egyhangulag elhatározta, hogy az egyesület elnökéül gróf Desseffy Emil orsz. képviselő megválasztását fogja ajánlani a közgyűlésnek s az egyesület összes választmányait megkeresi, hogy ezt a jelöltséget támogassák. Gróf Desseffy Emil azelőtt a diplomáciai pályán működött s mint sárosmegyei nagybirtokos ismeri a felvidéki nemzetiségi viszonyokat. Fia gróf Desseffy Aurél v. b. t. t., volt főrendiházi elnöknek és Károlyi Zelma grófnőnek, néhai Károlyi István gróf nőtestvéreinek. Felesége szül. Batthyány Ella grófnő, apai részről néhai Batthyány Lajos 48-as miniszterelnöknek, anyai részről pedig néhai gróf Andrássy Gyula külügyminiszternek unokája.

(-) Az Országos Állatvédő Egyesület választmánya Máday Izidor nyug. miniszteri tanácsos elnökléte alatt ülést tartott. Az egyesület a „Madarak és fák napjának” meghonosítására hivatott néptanítók feladatát könnyíteni óhajtván, nyílt pályázatot írt ki oly munkák irására, melyek a tanítóknak megfelelő utmutatást nyújtsanak. A beérkezett 33 pályamunka a Magyar Ornithologiai Központ és a Budapesti (hivatalos) Tanteftület által elbíráltatván, a választmány a bírálókat egybevetése alapján, a rendelkezésre álló 350 korona pályadíj összegből Hadnagy Sándor és Vaday József munkáit 100-100 korona, Aubonne B., Fehér Jenő és Hirsch József munkáit 50-50 korona jutalomdíjban határozta részesíteni. A jutalomdíjazott öt pályamunkát az egyesület egykötetben kinyomtatja és a néptanítóknak díj nélkül rendelkezésére bocsátja. Az állatok, kiváltképpen pedig a madarak védelmének gyökere és hathatós biztosítása érdekében az állatvédő egyesületek tevékenységük fősúlyát az ifjuság megfelelő oktatására és közreműködésük kinyerésére fektetik. A választmány, hogy az említett törekvéseknek nagyobb és rendszeresebb tért nyisson, elhatározta, hogy az ország elemi iskoláinak tanulóit egy Országos Ifjusági Madárvédő Ligába egyesíti. A választmány mély részvétellel értesült Werther Albin, az egyesület tiszteletbeli elnökének elhunytáról, helybenhagyta az egyesület részvételeinek kifejezése körül az elnökség által tett intézkedéseket s hálával vette tudomásul, hogy az elhunyt az egyesületnek 5000 koronát hagyományozott. Végül folyó ügyeket tárgyalta a választmány.

(-) A munkásbiztosító pénztár kiküldöttválasztása. A Magyar Építőiparosok Országos Szövetségétől kapjuk a következőket: A tegnapi ünnepnapon kellett volna lefolynia az új munkásbiztosító törvény értelmében a Budapesti Kertület Munkásbiztosító Pénztár közgyűlési kiküldötti választásának. A munkások huszoothé kiküldöttjének választását az előírt formák megtartásával be is fejezték. A munkaadó-kiküldöttek választásánál azonban a pénztár vezetősége olyan puccost követett el, amelylyel körülbelül háromszázötven munkaadót fosztott meg szavazati jogától. Ugyanis a pénztár nagy plakátokon hirdette, hogy a munkaadók személyesen, vagy két tanu aláírásával ellátott meghatalmazással, e célra megbízott egyén útján gyakorolhatják választói jogukat. A gépgyárak országos szövetsége, a malomegyesület, az építőiparosok szövetségével és az ipartestületekkel egyesülve olyan lajstromot állított össze, amely képviselte volna a munkaadók érdekeit a pénztár vezetőségében és megbizottakat küldött, akik tagjaik névében a választáson szavazzanak. A pénztár szocialista vezetőségének azonban, úgy látszik, érdekeit sértette volna a munkaadók ilyen képviseltetése s ők a maguk részéről olyan munkaadó-lajstromot állítottak össze, amely a Lipsitz-ék irányzatát volt hivatva képviselni. Mikor a választás vezetősége Groszmann Miksával az élén látta, hogy a szervezett munkaadók nagy többséggel vinnék keresztül jelöltjeik megválasztását, minden szabályszerű meg-

okolás nélkül megakadályozta a megbizottakat, hogy egynél több megbízó helyett szavazzanak s így háromszázötven szavazásra jogosult munkaadó esett el szavazó jogától. Az eljárás ellen Farkas Elek, az építőiparosok szövetségének főtitkára, a helyszínen rögtön óvást emelt; a jogaikban megsértett munkaadók pedig a választás megsemmisítését fogják kérelmezni.

FŐVÁROS.

(-) Lebontják a Rókus-t. Végre is lebontják a város közepén álló Rókus-kórházat. Ez az égető kérdés már husz évvel ezelőtt szóba került a magisztrátusban, tiz évvel ezelőtt pedig megszaktították a megindított tárgyalásokat. Azóta letűnt a napirendről és az ósdi kórház még mindig ott áll a főváros legélénkebb helyén. A főváros tanácsának mai ülésében a székesfőváros közigazgatásügyi osztályának a részéről Viola Imre tanácsnok előterjesztést tett a Külső Rákóczi-ut és Juranich-utca sarkán épülő új Rókus-kórház belső berendezésére nézve. Javasolja az ügyosztály, hogy az új terveket, amelyeknek a keresztülvitelle 1898 óta húzódik, ejtsék el annyiból, hogy az eredetileg 1246 ágygyal való berendezést nagyobbítsák meg 2000 ágyra. Az ügyosztály azt javasolja, hogy az új terveket dr. Müller Kálmán kórházi igazgató, dr. Magyarevits Mladen tisztii főorvos és a mérnöki hivatal együttesen állapítsa meg. Ezenkívül kívánatosnak tartja az ügyosztály, hogy az Erzsébet-szegényház engedtesse át a gyűjtő-kórház céljaira. A tanács az előterjesztéshez hozzájárult.

(-) Az új vásárpénztár. A székesfőváros közigazgatási és közlelmzési ügyosztálya az alábbi közleményt tette közzé:

A főváros részéről az érdekeltek részvételével alakítandó Budapesti Állatvásár Pénztár r. t. részvény-aláíró záróideje, amely augusztus 15-ikével lejárt, szeptember 5-ig bezárólag meghosszabbított. A részvény-aláírás eddigi eredménye szerint a nyilvános aláírásra bocsátott 9000 darab 200 korona névértékű részvényből 1,089.800 korona névértékben 5449 darab részvény jegyeztett, úgy hogy a főváros 11,000 darab részvényével együtt, a 4,000.000 koronában megállapított alap-tökből ez idő szerint 3,289.800 korona van biztosítva. Az aláírási határidőnek maguk az érdekeltek részéről kérelmezett meghosszabbítását az a körülmény okozta meg, hogy az érdekeltek állítása szerint, a részvételük szervezésére, a többi — ezzel kapcsolatos — előmunkálatokra augusztus 15-ig aránylag rövid idő állott rendelkezésükre és hogy még most is vannak többen, részint olyanok, akik a vásárpénztár ezen új alakulat mellett való létrejövételében nem bíznán, azzal szemközti tartózkodó álláspontot foglaltak el, részint pedig, akiket állítólag célzatosan terjesztett, különféle alaptalan híresztelések tartották vissza a részvényjegyzéstől, jóllehet ugyancsak egyébként szintén rokonszenveznek a vásárpénztár tervbevett új alakulatával. A főváros tehát, amikor részint ezeket a szempontokat, részint pedig a részvétel iránt utóvégre egy örvendetes és elismerésre méltó arányban megnyilvánult eddigi érdeklődést méltányolva meghosszabbította az aláírási határidőt, ezt első sorban maguknak a még nem csatlakozott szakköröknek az érdekében tette, tekintve, hogy most már mindenki megszözdödhett arról, hogy a főváros terve szerinti új vásárpénztár tényleg meg is valósitja.

(-) A Fröbel-egyesület vagyona. A budapesti Fröbel-nőegyesület tudvalevően feloszlott és 35,881 koronát kitevő vagyonát a fővárosnak átadta. A fővárosi tanács elrendelte, hogy ezen összeg a „budapesti Fröbel-nőegyesület alapítványa Kralovanszky Istvánné emlékére” czimen alapítványként kezeltesse és elhatározta, hogy ennek évi kamataiból a tanács kijelölése szerint annyi községi óvoda részére, amennyinek a kamatokból telik, de úgy, hogy minden községi óvoda idővel sorra kerüljön, egyenkint 300 korona utalványoztassék oly célból, hogy abból az óvodákba járó szegény gyermekek — vallás és nemre való különbség nélkül teli ruhával és cipővel elláttassanak.

(-) A Tinódi-szobor parkja. Tinódi Sebestyén szobrát — mint azt már említettük — Rózsavölgyi Gyula alpolgármester augusztus 9-én átvette a főváros nevében. A főváros tanácsa most utasítja a mérnöki hivatalt, hogy a park megfelelő átalakítására vonatkozólag terveit mutassa be.

SPORT.

Budapesti nyári meeting.

— Negyedik nap. —

A nyári meeting negyedik napjának főszáma a 10.000 koronával dotált Nyári handicap, melyben jobb három éves és idősebb lovak mérkőznek a mértföldes távon. A handicap súlyelosztása sikerültnek mondható és kiesztve egy jelöltet sem találunk. Nagyobb mézőnyre lévén kilátás, a startszám valószínűleg ezuttal is befolyással lesz az eredményre és így nem éppen könnyű feladat a győztesre rámutatni. Mi mindenkor szigoruan a papirformához tartjuk magunkat és ez elsősorban is az Egyedi-istálló Nénemasszony-ára hívja fel a figyelmet, melyet még az a körülmény is ajánl, hogy lovasa Taral lesz s így leginkább az ő győzelmében bízunk. Nem lesz azonban könnyű dolga, minthogy a pehelysúlyuak között is találunk néhány reális felöltet, így Santuzzát, Tacitust és Sixtus-t, melyek valószínűleg szintén beleszólnak majd a finishbe.

Jelöltjeink a következők:

- I. Elemér—Antus
- II. Perusal—Nemes
- III. Nénemasszony—Santuzza—Kara Mustaja.
- IV. Alnok—Pagony
- V. Janek lov.—Taral lov.
- VI. Jimmy—Vöröskirály
- VII. Nicht doch—Niagara

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Egy órai szabadság. A főrendiház szerencsétlen terembiztos, gróf Nyáry Rezső, aki fajtalanság és hamis tanúzásra való rábírási miatt vizsgálati fogságban ül — tegnap délután egy óra hosszúságú szabad volt. Egy órai szabadság a fogságban ülő embernek bizonyára különös nagy örömet jelent. Szegény Nyárynak azonban e rövid felelődszomoru alkalom szolgálhatott okot. Felesége t. i. súlyosan megbetegedett. Védője, dr. Dési Géza megkérte az ügyészséget: adjon egy órai szabadságot gróf Nyáry Rezsőnek, hogy nagybeteg feleségét láthassa. A kir. ügyészség megadta az engedelmet és gróf Nyáry egy polgári ruhás fogházor kíséretében könyezve hagyta el celláját délután 4 órakor. Kocsin hajtottak a Bajnok-utca 26. sz. elé, amelynek első emeletén egy súlyosan szenvedő asszony várta szerencsétlen ura látogatását. Őt órára ismét rab volt már a boldogtalan ember, akinek elmeállapotát éppen most figyelik a törvényszék orvosai.

§ Birák és ügyészek mozgalma. A kolozsvári kir. törvényszék, kir. járásbírók és kir. ügyészség tagjai a kir. törvényszék helyiségében a napokban értekezletet tartottak, melyen Bodor László kir. ítélőtáblai bírói cím és jelleggel felruházott törvényszéki bíró elnökhelyettes, dr. Issekutz Gyula kir. ítélőtáblai bírói cím és jelleggel felruházott törvényszéki bíró, Szabó Jenő, Ürmösy Kálmán, dr. Ternovszky Béla, dr. Huszár Kálmán kir. törvényszéki bírák, Bartók József, Salamon Sándor járásbírák, Petheő János és Adám Dénes, dr. Hofbauer János kir. járásbírói albírók és dr. Szöllösy Jenő kir. alügyész vettek részt. Bodor László az értekezletet megnyitván, a lugosi bírák és ügyészek határozatát ismertette. A jelenlevők felszólalásai után az értekezlet kimondotta, hogy a határozathoz csatlakozik és kijelenti, hogy a Szegeden tartandó országos bírói gyűlésen magát képviseltetni fogja.

§ Felsőséértés Csernowitzben. Ma volt kifizetve a tárgyalás felségsértés miatt Grigorowici Tatjana ellen, aki Grigorowici osztrák szocialista reichsrath-képviselő felesége és orosz születésű nő. Az a vád ellene, hogy a választások idején felségsértést követett el a királyi család tagjai ellen agitáció közben. A tárgyalást el kellett halasztani, mert több tanúnak nem lehetett kézbesíteni az idézést.

Világ-rekord!!

100 darab egész finom csontlevélpapír, 100 darab színes bélésű borítékkal összesen 200 darab. Egy korona 20 fillér. 1000 drb. Kohinoor cigarettá-hüvely ragasztás nélkül 2,10 K Vidékre csak utánvételt, vagy a pénz beküldése mellett.

144 darab I. osztályu alumínium-csill 1.80 kor

Világ-csoda!!

Csonagolás nem lesz számítva.

144 darab II. osztályu alumínium-csill 1.20

Kapható, míg a készlet tart, egyedül;

ÖRÖM SÁNDOR

levélpapír-áruházában,

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 17. szám.

144 darab III. osztályu alumínium-csill 90 fillér

KÖZGAZDASÁG.

Mire kell a londoni magyar kiállítás?

Budapest, augusztus 16.

Hetek óta olvashatja a magyar közönség, hogy egy csomó ember, akik között nem mindenki jóhiszemű, azon fáradozik, hogy a magyar termelő és kereskedő osztályok országos kiállítását rendezze nek Londonban. Itt van már hetek óta két angol ember is, akik szintén abban fáradoznak, hogy ez a kiállítás létrejöhön.

Az Egyetértés egy multikori cikkében már megírta, hogy ezt a két buzgó angolt kicsoda érdekek tartják itt Budapesten. Az övék az a nagy terület és a területen az a nagy pavillon, amelyen a londoni magyar kiállítást rendezni akarják és mivel elég nagy összeget kérnek a terület és a pavillon átengedéseért, hát érthető, hogy lelkes buzgalommal agítálnak a terv szerencsés végrehajtása érdekében.

Kérdés azonban, hogy jogosult-e az a lelkesedés, amelylyel a magyar urak e terv érdekében látszólag sikra szállanak, és hogy valóban a közgazdaság érdekeinek a szolgálatáról van-e szó, amikor ezek a nagy- és kisbizottságokba alakult urak százezreket követelnek a magyar kormánytól országos támogatás címén. Szívesen elismerjük, hogy a magyar termékeknek idegen és fogyasztóképes ország területén való bemutatása, ha nem is közvetlen, de mindenesetre számbavehető anyagi haszonnal járhat. Azt kell tehát megállapítani, vajjon Angliába irányuló kivitelnél olyan természetű-e, amely kiállítási agitáció segítségével fokozható.

Nem sajnáltuk a fáradságot és megnéztük Magyarország kiviteli forgalmának statisztikáját, amelyet ugyanennyi fáradsággal átnézhetnek a rendező-bizottsági tag urak is. Mi azt találtuk, hogy Magyarország számbavehető kivitelle Angliába csupa olyan cikkből áll, amelyekből kiállítási agitáció segítségével egy dekagrammal sem lehet többet exportálni Angliába. A mi kiviteli cikkekünk túlnyomóan nyeresztermények, amelyeknél a minőség a legfontosabb körülmény és amelyeknek a keresletét nem reklám és kiállítási agitáció, hanem csakis az ár-kalkulációnál mutatkozó előnyök növelhetik.

Állításunk igazolására ideiglatjuk az 1905-ik év folyamán Angliába kivitt magyarországi áruk jegyzékét. Ez a következő:

Paprika	440	korona
Cukor	6,321.542	"
Gabonaműek	10,590.639	"
Lisztműek	7,754.404	"
Főzelék, gyümölcs	69.131	"
Állatok	1,870.322	"
(Ebből pulyka)	(1,610.000)	"
Tojás	1,870.103	"
Zsiradékok	121.836	"
Italok	650.211	"
(Ebből ásványvizek)	(636.960)	"
Faneműek	3,146.568	"
(Ebből fűrészelt puhafa)	(2,790.518)	"
Festő-cserző anyagok	2,336.034	"
Benzin	617.538	"
Nyers kender	336.072	"
Női gyapjuszövetek	172.135	"
Kefekötő-árúk	1,391.460	"
Papír-fanyag	177.120	"
Kaucsuk-árúk	30.303	"
Bőrárúk	36.236	"
Szűcsárúk	25.375	"
Üvegárúk	48.520	"
Agyagárúk	15.715	"
Vasárúk	146.780	"
(Ebből sodronyszeg)	111.500	"
Gépek és géprészek	289.350	"
Kocsik és hajók	27.360	"
Nem nemes fémáru	23.073	"
Műszerek, apró áru	266.105	"
(Ebből kaucsukjátékszer)	(233.300)	"
Vegyészeti cikkek	2,007.259	"
(Enyv, aceton, keményítő, faszesz)		"
Gyújtó	— 265	"
Műtárgyak	14.895	"
Hulladékok	25.126	"

Látványos tehát, hogy kivitelnél 80 százaléka nyersanyag-kivitel, tehát olyan természetű, amelynek fokozására éppen a kiállítási agitáció a legkevésbé alkalmas. Azoknak a cikkeknek a kivitele pedig, amelyek tényleg sikeresen propagálhatók a kiállítások után, oly jelenték-

telen és komoly versenyyel áll szemben, hogy azoknak mennyiségben való fokozása kiállítási agitáció révén szintén nem remélhető. Franciaország, Németország, Hollandia és Belgium részben földrajzi fekvésük előnyeinek, főleg azonban fejlettebb iparuk és intenzívebb termelési rendszerük következtében úgy ellepik az angol piacot, hogy ott mi egyhamar és egykönnyen nem igen boldogulhatunk. Különösen nem kiállítások után, mert a kereskedelmi propagandának ép ez a neve az, amely a modern kereskedelemben, de különösen az exportkereskedelemben a leginkább háttérbe szorul. A modern kereskedelem a közvetlen érintkezés, a szóbeli tárgyalások eszközével, reális kalkulációval és előnybiztosító ár- és szállítási feltételekkel dolgozik. Ezekben jót és elfogadhatót produkálni csak kiállítások után lehet.

A legvétkesebb könnyelműség lenne, ha a kormány erre a teljesen felesleges és céltalan, más emberek magánüzleti érdekeit szolgáló terv előmozdítására százezreket, vagy akár csak egy darab százezeret is fordítana. Minket a szereplő nevek nem tévesztenek meg. Mi jól tudjuk, mi célja szokott lenni a legtöbbször az ilyen kiállítási bizottságokodásnak és tudjuk, hogy egynéhány orrd és czim a buzgó rendezők legmohóbb vágyakozása. Valóban, ennek a czélnek az elérésére nem kell az állampénztárt néhány százezer koronával megpumpolni. Adja oda a kormány kiállítás nélkül is ezeket az ordókat a lelkes rendezőknek és tartsa meg az ország ilyen érdekeinek az istápolására azt a pénzt, amelyet most oly kitérően rendezett bizottságokkal kunyerálnak és presszionálnak tőle a főrendezők. No, meg az angol kiállítási — spekulánsok. A kisiparosok ugye tudnak kapni segílyt a kormánytól. Ne mondhasa tehát senki, hogy ostoba, hiúsági érdekek és üzleti célok kielégítésére van pénze a kormánynak, de egy tényleg tengődő foglalkozás felsegítésére nincs.

Ez valóban, még a mai viszonyok között is, tulságos nagy könnyelműség volna!

Gyárosok és a szénbányák. Vállalatainkat egyre jobban foglalkoztatja a szénhiány kérdése. Egyre-másra hangzik fel a panasz, a vállalatok nem kapnak elegendő szenet. Technikai akadályok is gátolják a szén beszerzését, de vannak olyan körülmények is, melyeknek egyedül a bányavállalatok az okai. A bányák ugyanis igen gyakran kifogásokkal állanak elő s a lekötött mennyiség szállítását nem teljesítik. Legtöbbször vis majornak minősítenek olyan körülményeket, melyek miatt az üzemben zavar egyáltalában nem áll be, hogy a kötött mennyiséget ne kelljen szállítani s az így felszabadult árut azután jó áron eladhasák. Mindenféle ürtgyet felhasználnak egyes bányavállalatok, hogy huzhasák szállítási kötelezettségeik teljesítését, megessent az is, hogy vis majornak minősítettek olyan dolgokat ha pl. a telepen levő sodronykötélpálya egy napig nem működhetett. Sok gyárvállalat kényszerhelyzet előtt állt, mert a köszénbányák a fogyasztó-területet rajonnirozták, vagyis megszábták, az egyes bányák mely vidéken elégsék ki a szükségletet. Külföldi szenet pedig sok iparvállalat nem használhat, mert azok a gyárak, melyek államsegélyben részesülnek, kötelesek szén szükségleteiket belsőldről fedezni. Hozzájárul még a szénzállításokhoz az is, hogy egyes bányák túlzott árkövetelésekkel lépnek fel, amelyet a gyárosok nem akceptálhatnak. Egyes iparvállalatok mindezeket a kereskedelemügyi miniszterium tudomására juttatták s a miniszter erélyes lépésre szánta rá magát a basáskodó bányavállalatokkal szemben. A miniszter — amint beavatott forrásból értesülünk — leiratot küldött a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségéhez, melyben közölte, hogy tudomására jutott egyes bányák önkényes eljárása, de mivel a panaszok általános-ságban mozogtak, arra kéri a szövetséget, hogy nevezze meg azokat a bányavállalatokat, melyek eljárása kritika tárgyát képezheti. Kijelentette, a miniszter a leiratban, hogy ha a bányák önkénye és a vis-majornal takaródzó szállítási huzavonaja nem lenne orvosolható, hajlandó az áltami szubvencziót élvező vállalatoknak a külföldről való szénbeszerzést engedélyezni

A Kreditanstalt és a nyersolajüzlet helyzete. Mai számunkban megemlégeztünk már a Kreditanstalt nyersolaj üzleteiről, melyek folytán érzékeny veszteség érte a bankot. A Kreditanstaltnak bécsi lapokban megjelent közleménye szerint ez üzletekből a bankra csak kb. 2 és fél millió korona veszteség esik s a különbözet — mondja a bank — igen jelentékeny összeg lenne, ha a „Petrolea“ a nála előleggel beraktározott nyersolajat eladni kényszerülne, a nyersolaj ára nagyon csökkent. Gondoskodtak tehát megfelelő raktárhelyiségről, hogy a nyersolajat továbbra is a raktárakban tarthassák s így a nyersolajpiac kedvezőbb áralakulásait bevárják, hogy a beraktározott árut csak jobb áruk mellett értékesítsék. Egyben jelzi a Kreditanstalt, hogy az esetleges veszteségekre már korábban kellő összegeket rezervált. A bank tehát beismeri, hogy veszteségei — közleményem szerint — „nem jelentéktelenek.“ A nyersolaj kedvezőbb áralakulását alig fogja a bank bevárhatni, mert az áruk folytonosan esnek s a finomítók nem akarnak venni olajat. Egy bécsi jelentés szerint egyik nagy finomító 1000 czisztarnát 1.40 korona áron kötött, azonban egy koronás árfolyamon is fordultak elő kötések. Már pedig a bank, illetve a „Petrolea“ — mint mai számunkban jeleztük — 4.25 koronás ár alapján előlegezett pénzt a nyersolajra. A beraktározott nyersolajra — amint beavatott forrásból értesülünk — átlag 3 koronát folyósított métermázsánként. A jelenlegi ár ettől az ártól tehát igen messze van. A „Petrolea“ raktárai zsufolva vannak s a nagy tömeg nyersolaj igen megnehezíti a kezelést úgy, hogy olyan verziók is kerültek forgalomba, hogy a nyersolaj egy részét a folyókba szándékoznak kieresztetni. Szóval e tekintetben érdekes fejleményekre van kilátás és bécsi üzleti körökben feszült figyelemmel várják a további eseményeket. Megemlítjük, hogy Berlinben igen kedvezőlenül ítélik meg a Kreditanstalt petroleum-bonyodalmaikat s az itteni tőzsdén is ma a bank részvényeit berlini megbízásból kinálták s csak a tőzsde jobb irányzata akadályozta meg nagyobb árcsökkenését.

A szerb kivitel csökkenése. Megemlékeztünk arról, hogy a szerb kormány az állathatárzár ellensúlyozása végett külföldi piacok megszerzésén fáradozik. Belgrádból értesülünk, hogy a szerb kormány a Nápolyban ez év elején felállított szerb kereskedelmi ügyvivőseget még az egy évre szóló szerződés tartama alatt megszüntette, mert az a szállítótársaság, melynek egyik tagja elnöke volt az ügynökségnek, feloszlott és így ez irányban a kivitel megszűnt. A miniszter különben statisztikai adatok alapján meggyőződött arról, hogy a nápolyi piacban a szerb kivitel nem bir kedvező talajjal.

A Borkuti Vasércművek R.-T. helyzete. A Borkuti Vasércművek R.-T. — amint annak idején megírtuk — rendkívüli közgyűlést hívott egybe a részvénytőke lebélyegzése tárgyában. Ennek a közgyűlésnek érdekes eredménye volt, ugyanis — amint értesülünk — nem fogadták el az igazgatóság indítványát, mert a közgyűlés úgy vélekedett, hogy a társaság vagyona jóval a valóságos értékén alul van a mérlegbe beállítva, azonkívül a társaság birtokában lévő zártkutatmányok fedezik az alaptőke összegét s így a társaság helyzete olyan, hogy az alaptőke leszállítása nincs indokolva.

A husszemle körrendelet életbeléptetése. A husszemle körrendeletét szeptember havában feltétlenül kiadja a földmívelésügyi miniszterium. A jó husszemle egyik elengedhetetlen feltétele a modern közbághid, ezért gondoskodni kíván a miniszterium arról is, hogy az ország összes községek minél előbb és minél könnyebben modern vágóhidakhoz jussanak. Ertesülésünk szerint a körrendeletet rövidesen követni fogja a vágóhídi narmál-tervek közzététele, úgy, hogy minden egyes községnek módjában lesz majd kiválasztani azt a tervet, amely az ő igényeinek és forgalmának megfelel. Ezen eljárás által a tervezések eszközzése nem fog hosszú időt igénybe venni, másrészt pedig a felsőbb hatóságok is már előre megállapított terveket fognak találni, aminek az az előnye, hogy nem kell minden egyes vágóhídi tervezetet a legkisebb részletéig alaposan felülvizsgálni, ami előreláthatólag szintén jelentékeny időmegtakarítást jelent. Gondoskodás fog történni arról is, hogy a községek a vágóhidakat amortizációra építhessék, aminek következtében tehát a közbághidak tulajdonképpen a községeknek jelentékenyebb megterhelése

nélkül lesznek felépíthetők. A husszemle-körrendelet ezenkívül tartalmazni fog egyes olyan változtatást is, amely az ez évben tartott ankét elé terjesztett tervezetből még hiányzott, részint pedig olyan változtatást, amely a szakköröknek és az érdekeltségek által írásban beadott kívánalmait valósítja meg.

Egy tárgysorsjáték huzása. A pécsi kiállítással kapcsolatban tudvalevőleg tárgysorsjátékot rendeztek. Ugy tervezték, hogy a huzás napja szeptember 15-ére esett volna, mivel azonban szeptember havában, sőt még októberben is a kongresszusok egész sora tartatik Pécsen is ez a körülmény a sorsjegyek kelendőségét előnyösen befolyásolja, a kiállítás végrehajtóbizottsága azzal a kérelemmel fordult a pénzügyminiszterhez, hogy a huzás időpontját kitolhassa. A pénzügyminiszter — amint értesülünk — helyet adott a kérelemnek s így a huzás október 10-én lesz. Megemlítjük, hogy a főnyeremény egy autóbilét juttat a szerencsés nyerőnek.

Vadtenyésztő-telepek az erdőéri szakiskolákban. A földmivélségi miniszter rendelkezése a vadász-erdői erdőéri szakiskolákban egyrészt a gyakorlati vadtenyésztés gyakorlati ismereteinek elsajátítására, másrészt azért, hogy a községeket továbbtenyésztésre alkalmas vadállományokkal ez a szakiskola elláthassa, tenyésztő-telepet rendeztek. A mesterséges vadtenyésztés oly jól sikerült, hogy már a jövő év elején ezerig menő fázant és foglyot, továbbá hatszáz nyulat fognak a községeknek ingyen szétosztani.

A pécs-báttaszéki vasút ügye. Régióta huzódik a pécs-báttaszéki vasút építésének ügye, melyet azon vidék érdekeltsége régen sürget már a kormányánál. A pécsváradiak nagyobb küldöttsége fogja most ebben az ügyben Pécsen fölkeresni Szerényi államtitkárt, aki az országos iparoskongresszus alkalmából időzik Pécsen. A küldöttség azt fogja kérni, hogy a kormány juttassa végre dűlőre a pécs-báttaszéki vasút építésének ügyét, mert ezen vasutól várja a pécsváradi vidék anyagi fellendülését.

A francia bank állása. (Bankkimutatás.) Készpénzkészlet (arany) 2.801.287.000 (+ 444.000), készpénzkészlet (ezüst) 969.700.000 (- 5.330.000), váltótárca 910.162.000 (- 24.766.000), bankjegyforgalom 4.670.724.000 (- 20.047.000), magán-számlák 460.587.000 (- 31.035.000), kincstár követelése 297.080.000 (+ 22.743.000), összes előlegek 574.192.000 (+ 6.989.000), kamat és leszámítási jövedelem 6.355.000 (+ 462.000). A bankjegyforgalom aránya a készpénzkészlethez 80,73.

A malmok üzemredukciója. Innen-onnan egy hónap óta tanácskoznak a fővárosi malmok megbízottjai az üzemredukció életbeléptetése ügyében: Mikor a tervezés kipattant, utaltunk arra, hogy sem a malmok, sem a közönség érdekében állónak nem tartjuk az üzemkorlátozást, mert bár igaz, hogy az idén sokkal kevesebb buza termett, mint a múlt évben és ennek folytán a buza ára is magasabb, tekintettel azonban arra, hogy Ausztriába irányuló lisztkivitelünk az év első felében éppen nem csökkent, sőt emelkedett, amennyiben a múlt év első hat hónapja alatt 3.537.014 métermázsas lisztet vittünk ki, míg az idei első felében a kivitel 4.226.682 métermázsas volt. Mint mai számunkban megírtuk, a malmok hosszabb tárgyalás után ennek dacára mégis megállapodtak az üzemkorlátozásban.

A tej drágulása. A mai élelmiszerdrágaság idején döbbenésbe ejti a fogyasztó közönséget az a híradás, hogy a budapesti tejkereskedők a tej árának négy fillérrel való fölemelését vették tervbe. Ez a hír alkalmas arra, hogy föltűnést keltsen, mert a mai amugy is nehéz megélhetési viszonyokon még súlyosít. A tej árának fölemelését éppen nem lehet semmivel sem indokolni, mert az ideai takarmánytermés kielégítő és így a gazdáknak nincs okuk arra, hogy a tejárakat emeljék. Ha tehát a tej árát a kereskedők emelik, ez nem egyéb, mint a nyereszkeskedésnek több nyereségre való vágyódás legegyszerűbb fajtája.

Az osztályosorsjáték huzása. Az osztályosorsjáték mai huzásán a következő nyereményeket zorsolták ki: 90.000 koronát nyert: 53718. 10.000 koronát nyertek: 61611 107530. 3000 koronát nyertek: 25714 91591. 2000 koronát nyertek: 10692 39918 93506. 1000 koronát nyertek: 7183 12960 36018 60550 89815 119765. 500 koronát nyertek: 8616 12925 18339 21473 25672 25110

27836 35664 35224 40506 42545 56894 58377
58489 58660 61629 63363 67515 75533 81557
81144 81109 83565 87620 92795 93406 97114
98586 98514 100913 102676 102129 106122 110105
110015 111149 111315 114213 116694 116033
117817.

Török szerencsése örök! A mai huzás legnagyobb 90.000 koronás főnyereményét már ismét a szerencsés Török A. és Társa bankház r.-t. (Budapest, Szervita-tér 3. szám) vevői nyerték az 53718 számú sorsjeggyel.

Az angol bankkamatláb emelésének hatása a tőzsdén. A londoni bankráta felemelése ma különösebb hatást nem keltett, mert a tőzsde már előre számolt a bekövetkezendő eseménnyel, azonkívül a ma felszínre vetődött javuló irányzat ellensúlyozta a rátaemelés hatását. Gondot okoz azonban a tőzsdén a londoni bankráta felemelése folytán a pénzpiacra beálló helyzetváltozás. Berlini tőzsdei körökben az a vélemény uralkodik, hogy a Reichsbank is nemsokára követni fogja az Angol-Bankot a kamatlábemelésben. Természetesen az Osztrák-Magyar Bank sem fog elmaradni ilyen irányú műveletével s a külföldi jegybankok rátaemelése jó ürügynek kínálkozik. Szóval a pénzpiac jövője éppenséggel nem ígérkezik rózsásnak.

Az országos iparos kongresszus Pécsen. A pécsi iparos kongresszust rendező Ipartestületek Országos Szövetsége figyelmezteti a kongresszusra jelentkező iparosokat, hogy menedíj kedvezményre jogosító külön igazolványokat nem ad ki, mert a kereskedelemügyi miniszter a pécsi országos kiállításra utazóknak amugy is engedélyezte a szokásos vasuti kedvezményeket. Az utasoknak a *kundlusi* állomáson kell megfizetni ugy az oda, mint visszautazásra esedékes kedvezményes menetdíjat, — a menetjegy térli szelvényét azonban Pécsen a kiállítási pénztárnál le kell bélyegeztetni. E nélkül a téríjegy a visszautazásra érvénytelen.

Az 1880. évi 3%-os földhitelsorsjegyek huzása. A 90.000 koronás főnyereményt 1803/52, 4000 koronát 459/54, 2 2000 koronát 322/43 és 1340/51 számú sorsjegy nyert.

Halászati hírek. Az ez évi költési idényben a hercegovinai Rotta pisztráng-ikra költésével két halászati társulat területén történt kísérlet. Az egyik a zólyomgyepei „Halászati Társulat”, de az itt elért eredményről még nincs meg a beszámoló, a másik a „Poprádvölgyi Halászati Társulat”, ahol a szepesszombati költőházban a társulat ügybuzgó igazgatója saját maga végezte a kísérletet. Az említett haljai ikrajából a szepesszombati költőházba 10.000 darab érkezett és látszólag elég jó állapotban, romlott alig volt közöttük. Avizbehelyezés után azonban az első héten különösen rendkívüli módon pusztultak az ikrák, úgy, hogy csak 5700 db. ivadék lett a 10.000 ikrából. A kelés és az ivadék fejlődése összehasonlítva a többi pisztrángfajták fejlődésével igen lassan haladt előre s az ivadék mindvégig igen gyenge és kényes természetű maradt s így nem sok reményt lehet fűzni a szabad vízbe kibocsátott ivadék felnövekedéséhez. A Bodrog folyó halászati jogtulajdonosai Sátoraljaújhelyen jöttek össze a halászati társulat megalakítása céljából. A megjelentek kimondták, hogy elvben a társulattal való megalakulás mellett vannak, szükségesnek tartják azonban a távollevő, nagy területekkel érdekelt jogtulajdonosok meghallgatását az üzemterv és az alapszabályok megszerkesztésére nézve, amely célra egy albizottságot küldöttek ki. Az Ott folyónak Fogarasmegye területén fekvő szakaszán érdekelt halászati jogtulajdonosokat értekezletre hívta össze a vármegye alispánja. Ezt a vízterületet a földmivélségi miniszter olyannak nyilvánította, amelyen a halászat jövőben csakis társulati uton gyakorolható, azaz, ha társulat nem alakul meg, ott többé senki nem gyakorolhatja önállóan halászati jogát s a törvény értelmében az egyöntetű és okszerű halászat biztosítására az egész vízterület hatósági rendelkezés alá kerül.

Nyílt-tér.

(E rovatban közöltetéseink mindig tevékenységi a szerkesztőség)

Ifj MECHLOVITS TIVADAR

mű- és czímfestő

kizárólag Budapest, VI., Váci-körút 55.
TELEFON 66-72

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB

ÉRTESÍTÉS.

A n. érdemi közönséggel ezuton is tudatom, hogy a 100-11 év óta fennálló óra-raktáramat Váci-utca 22. sz. házból a Váci-utczában újonnan épült 8. szám alá helyeztem át. Nemesi bizalmat és pártfogásukat továbbra is kérve
Kiváló tiszteltet!

Lechner József

cs. és kir. udvari szállító,

OVSZEREK

Gummi és halhályag, 30% engedmény tuczonként 1-10 forintig. Capot-American rövid, 2-3 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 frt. Irrigator, felszerelve 2-5 frtig Diana-övek, legfinomabb 2.50, 8.-, 8.50 frt. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Arjegyzők ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

TŐZSDEK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Az abnormis időjárás következtében az idén később arattak a gazdák, a cséplések eredményét azonban már tudjuk. Árutorlódásról szó sincsen, mert a gazdák nem sietnek készleteiket piacra hozni és így az előrehaladott idő daczára alig indult meg az üzlet. Megnehezítik a vásárlást főként az idegen malmok, melyek erős versenyre kelnek a kereskedőkkel. A gabonatőzsdén a forgalom erősen megcsappant. A forgalom fő tárgya még mindig a tengeri, amelyben még mindig tulsulyban tartja magát a kereslet; ha az eső még tovább késik, a tengeritemés is balul tñhet ki. A szerda esti árhoz viszonyítva, ma délig az októberi buza négy fillérrel, az áprilisi buza két fillérrel, az októberi rozs hat fillérrel, az októberi zab két fillérrel, az új tengeri négy fillérrel gyöngült. A készáruüzletben is nagyon nyugodt volt ma a hangulat. Gyenge kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak, nehézkesen és csak keveset vásároltak és így csak igen gyenge forgalom fejlődött ki, kezdetben változatlan, később a szombatiaknál 5 fillérrel olcsóbb áراkon. A legdrágább eladási ár 23.55 korona volt 80 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 22.10 korona 74.6 kilós erdélyi buzáért.

A határidő-üzletben a mai forgalom tartott irányzatban indult és különösen rozs és tengeri szilárdultak meg tetemes fedezési vételekre, míg új üzletek csak elvétve fordultak elő; több a hangulat a beállt tüzetlenség hatása alatt sokat engedett tartottságából és ugyszólván lanyhaságba csapott át. Egyelőre új momentumokat várnak, mely valamely fordulatot legyen hivatva hozni az áralakulás tekintetében, mert a régiétek már javarészt le vannak játszva.

Az ideli termés.

Az O. M. G. E. tudósítóinak jelentései szerint a terméseredmények és az általános gazdasági helyzet augusztus hó 14-én a következő:

Arad. A cséplés helyenként már bejejeztetett. A kapásnövények, rétek és legelők az esőt már nagyon kívánják.

Baja. Csapadék környékünkön volt mindent, ami a tengerinek nagyon használt. A termés kilátása kedvező. Burgonya és kerti vetemények szépen állanak.

Győr. Kedvező időjárás mellett a cséplés folyik, a tarlókat szántják és előkészítik az őszi vetés alá. A tengeri vidékünkön igen szép, jó termést ígér.

Kassa. A cséplés megkezdődött. Az eredmény körülbelül a következő: buza magyar holdankint 4 mm, rozs magyar holdankint 3 mm., árpa magyar holdankint 4 mm., zab eddigelé nem lett cséplve,

Léva. Az időjárás meleg és száraz, az őszi gabona gyöngye, közepén aluli, a tavaszi gabona jó, közepén felüli termést adott, a szőlő szépen fejlődik, melyből közepes termés várható, gyümölcs nagyon kevés lesz és nem egészséges.

Losoncz. A cséplés folyamatban. A buza helyenként jól fizet és jó minőségű. Arpa, rozs, zab csekély kivétellel jó minőségű, de nem elsőrangú. **Nagybecskerek.** A cséplőmunkálatok készen vannak. Átlag 4 mm. holdanként. Az idő meleg és száraz.

Nagykanizsa. A cséplés nagyobb részben befejeződött, többfelől az eredmény nem kielégítő. Kukoricza szépen áll.

Nagyszombat. Az időjárás meleg és száraz. A tengeri fejlődésére bővebb eső szükséges.

Nyiregyháza. Nagyobb, még be nem végzett cséplések — erős melegben — folynak szakadatlanul. Csapadék egy hete nem volt. Tavaszok szépen fejlődnek.

Nyitra. Mérsékelt meleg időjárás mellett a cséplést munkák serényen folynak. A szőlő szépen fejlődik. A gabona árai a tengeri kivételével emelkedtek. Burgonya és tengeri termésre igen jó kilátás van.

Pancsova. Tengeri tegnap kielégítő esőt kapott, minek után az ideai termés már minden bizonytalanság nélkül 12 mm. vehető.

Sopron. Kapások szépen állanak. A szőlőkben a múlt heti jégeső tetemes kárt okozott, egyes helyeken az egész termést pusztította el.

Szatmár. A cséplés általános megindultával feltétlenül bebizonyult azon szomorú igazság, hogy a termés általában gyenge s a holdankénti átlag megfelel a már közlött adatoknak. Tengeri kevés jó van, mert a szárazságban nem tudott kifejlődni.

Szentes. Őszi buza = 4 mm., arpa = 5-50 mm., zab = 5-60 mm., tengeri = 8-50 mm.

Temesvár. A hőség nagy és tartós, a mi gazdaságunk sok gondot okoz, miután az eddig meglehetősen tengeri teljesen tönkremegy. Ha rövid időn belül kielégítő esőt nem kapunk, úgy gyenge termésre van kilátásunk.

Versecz. Tegnapelőtt éjjel 2 órai eső sokat használt a kukoriczájának. A cséplésen túl vagyunk, a búzatermés átlag nálunk 2-25 mm. holdanként.

Zalaegerszeg. A cséplés javában folyik. Az eredmények a bevégzett csépléseknél is csak alig hogy a várakozásnak megfeleltek. A tengeri fejlődése jó. Termése jó közepesnek jelezhető. A kukoricza földeknek nagyon hiányzik az eső, az a rettenetes perzselő hőség, ami nálunk uralkodik, az egész kukoriczát megsejti

Vidéki piacok gabonaárjegyzése.

Az O. M. G. E. a vidéki gabonaárjegyző irodájának tudósítói a következőket jelentik az augusztus hó 14-iki gabonaárakról:

	Buza	Rozs	Arpa	Zab	Tenger
Arad	22.-	16.20	14.-	14.30	12.80
Baja	21.40	16.80	14.-	15.30	13.-
Békés-Csaba	21.60	15.-	13.80	15.-	12.40
Debreczen	22.-	16.-	13.-	14.40	13.80
Győr	22.-	17.40	17.-	16.80	13.-
Kaposvár	—	—	—	—	—
Kassa	21.-	17.-	14.-	16.-	14.-
Léva	21.20	16.40	16.60	16.40	14.20
Losoncz	21.20	16.-	15.60	16.-	14.60
Miskolc	21.40	16.40	14.80	17.-	14.-
N.-Becskerek	20.60	15.-	13.50	15.-	14.-
N.-Kanizsa	21.-	16.50	15.80	15.50	14.-
N.-Székes	22.-	16.-	14.-	16.-	14.-
N.-Sz.-Miklós	—	—	—	—	—
Nagyvárad	22.-	15.60	13.60	14.40	12.60
Ny.-Egyháza	20.20	16.40	14.-	16.-	13.-
Nyitra	21.20	17.80	17.50	17.-	14.60
Pancsova	20.40	—	13.-	15.-	12.80
Pápa	21.20	16.60	16.20	15.20	15.20
S.-A.-Ujhely	21.40	16.80	14.60	16.-	14.-
Sopron	21.90	17.20	16.60	16.20	—
Szatmár	21.-	14.40	13.80	16.-	15.-
Szentes	25.-	—	11.-	13.-	11.60
Szolnok	20.80	—	13.70	14.-	12.40
Temesvár	22.20	16.40	14.-	14.40	13.20
Ujvárad	21.80	16.20	13.80	14.10	12.70
Versecz	22.40	16.-	13.20	14.60	13.30
Zalaegerszeg	21.-	16.50	16.-	15.-	15.-
Zenta	—	—	—	—	—

Eladatott:

Ó-buza. Tiszavidéki: 100 mm. 78.5 kg. 22.90 korona, 100 mm. 78 kg. 22.90 korona. Bácskai: 100 mm. 76 kg. 22.50 korona.

Uj buza. Tiszavidéki: 200 mm. 81 kg. 23.50 korona, 150 mm. 80 kg. 23.55 korona, 300 mm. 79 kg. 23.30 korona, 100 mm. 79 kg. 23.20 korona, 600 mm. 79 kg. 23.20 korona, 500 mm. 78.5 kg. 23.10 korona, 500 mm. 78 kg. 23.40 korona, 400 mm. 78 kg. 23.25 korona, 600 mm. 78 kg. 23.25 korona, 300 mm. 78 kg. 23.20 korona, 200 mm. 78 kg. 23.20 korona, 300 mm. 78 kg. 23.20 korona, 200 mm. 78 kg. 23.10 korona, 1900 mm. 78 kg. 23 korona, 100 mm. 77.5 kg. 22.90 korona, 100 mm. 77.5 kg. 22.75 korona, 100 mm. 77.5 kg. 22.70 korona, 100 mm. 77.3 kg. 22.70 korona, 150 mm. 77 kg. 22.70 korona, 50 mm. 78 kg. 22.70 korona, 100 mm. 77 kg. 22.80 korona, 300 mm. 77 kg. 22.75 korona, 300 mm. 77 kg. 22.65 korona, 100 mm. 76.5 kg. 23.40 korona.

Pestvidéki: 200 mm. 79 kg. 23 korona, 200 mm. 78.5 kg. 22.60 korona, 400 mm. 78 kg. 23.10 korona, 100 mm. 78 kg. 23 korona, 600 mm. 78 kg. 22.65 korona, 200 mm. 77.8 kg. 23.10 korona, 400 mm. 77.8 kg. 22.20 korona, 100 mm. 77.5 kg. 22.20 korona, 100 mm. 77.5 kg. 22.80 korona, 300 mm. 77.5 kg. 22.80 korona, 250 mm. 77.5 kg. 22.75 korona, 300 mm. 77 kg. 22.85 korona, 200 mm. 77 kg. 22.75 korona, 200 mm. 77 kg. 22.75 korona, 200 mm. 76.5 kg. 22.60 korona, 200 mm. 76.5 kg. 22.40 korona, 100 mm. 76 kg. 22.70 korona, 300 mm. 76 kg. 22.60 korona, 200 mm. 76 kg. 22.55 korona, 100 mm. 76 kg. 22.40 korona, 100 mm. 75 kg. 22.40 korona.

Erdélyi: 100 mm. 74.6 mm. 22.10 korona, 100 mm. 78.5 kg. 22.10 korona.

Fejérmegyei: 500 mm. 76.5 kg. 22.45 korona. Mind három hónapra.

Arpa: 300 mm. 15.20 korona, 200 mm. 15.10 korona, 200 mm. 15.10 korona, 300 mm. 15.10 korona kpl., par., 100 kg. 15.20 korona, ab Budapest.

Zab: 100 mm. 16.60 korona, 100 mm. 16.35 korona, kpl.

Uj-rozs: 200 mm. 17.90 korona, 250 mm. 17.90 korona, 150 mm. 17.90 korona, 500 mm. 17.80 korona, 300 mm. 17.70 korona, 300 mm. 17.70 korona, 100 mm. 17.70 korona, 20 mm. 17.60 korona, kpl., par.

Uj-zab: 100 mm. 16.30 korona, kpl. Az árak 100 kg.-kint koronaértékben értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1907. augusztus 14-től augusztus 15-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	71269	—
Rozs	6011	—
Arpa	1530	4890
Zab	1274	205
Tengeri	3094	4901
Liszt	989	17084
Korpa	300	3687

A határidőpiacra köttetett:

Délolított:
Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza októberre 11.48, 11.49, 11.47, 11.50, 11.42, 11.51, 11.47.
Buza 1908. áprilisra 11.76, 11.78, 11.76.
Rozs októberre 9.36, 9.38, 9.31, 9.37, 9.31.
Zab októberre 8.27, 8.29, 8.25, 8.28.
Tengeri szeptemberre 6.84, 6.91.
Tengeri 1908. májusra 6.84, 6.86, 6.82, 6.84, 6.79.

Déli 1 óraker szárnak:
Buza októberre — — — — — 11.47—11.48
Buza 1908. áprilisra — — — — — 11.75—11.76
Rozs októberre — — — — — 9.31—9.32
Zab októberre — — — — — 8.26—8.27
Tengeri augusztusra — — — — — 6.89—6.90
Tengeri 1908. májusra — — — — — 6.80—6.81

Délutáni forgalom.
Délután az irányzat lanyhább, az árak valamivel estek.

4 óra 30 perczkor zárulnak:
októberi buza 11.42—11.43
áprilisi buza 11.70—11.71
októberi rozs 9.26—9.27
októberi zab 8.23—8.24
auguszt. tengeri 6.89—6.90
májusi tengeri 6.75—6.76

Terménytőzsde.

Szeszüzlet.

Az Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár Kecskeméti, budapesti központi irodájának V., Mérleg-u. 11. szám heti üzleti jelentése:

Budapesti zárlatjegyzés:

	Nagyban	kicsinyben
	koronákban	
Finomított szesz adózva	161.—	165.—
" " adózatlan	62.—	66.—
Élesztőszesz adózva	—	—
" " adózatlanul	—	—
Nyersszesz adózva	159.—	162.—
Denaturált szesz	49.—	51.—
Kontingens szesz azonnali szállításra igen szilárd.		

Ertéktőzsde.

A tőzsde helyzetében ma örömdetes fordulat állott be, amennyiben a baissé-áramlat megszűnt és támaszkodva a kedvezőbb külföldi jelentésekre, minden téren nagyobb mérvű vásárlások történtek, melyek az árfolyamok további süllyedését meggátolták. A forgalom már régen alakult oly élénken mint ma, mert a jelentékeny kínálattal ép oly nagy vételkedv állt szemben. Ennek következtében az árfolyamok kezdetben mérsékelt volt, később azonban, midőn bécsi számlára is nagyobb kereslet nyilvánult és a kontremine fedezési vételeket tett, az árfolyamok gyorsabb tempóban emelkedtek. A déli tőzsdén berlini számlára kínáltak osztrák hitelrészvényeket, mire a két hitelrészvény legmagasabb színvonalból 3—5 koronával hanyatlottak, mindazonáltal az alapirányzat kedvező maradt. A helyi értékek piacra szintén rendkívül élénk volt, az eladásra került nagymennyiségű anyag könnyen talált elhelyezést. Igen kedvező képet nyújtott a járadékok piacra amelyen a kereslet jóval túlhaladta a kínálatot és ennek következtében az áremelkedés is jelentékeny volt.

A mai árhullámzásokat az alanti táblázat mutatja meg.

	Tegnap	Mai leg-	Mai zárlat
	árfolyam	magasabb	árfolyam
Osztrák hitel	628	634	631
Magyar hitel	729	735	732
Államvasut	643	647	644
Déli vasut	147	154	153
Leszámitoló-bank	463	470	469
Jelzálog-bank	426	536	534
Rimamurányi	529	533	531
Közúti vasut	523	530	527
Városi vasut	266	270	269
Koronajáradék	91.10	91.40	91.30

Előtőzsde.

Az előtőzsde élénk üzlet mellett szilárd volt. Köttettek: Osztrák hitelrészvény 629.—, —633.75 Magyar hitelbank 729.75—734.—, Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 465.—469.75, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 427.—435.—, Osztrák-magyar államvasut 641.—643.50, Déli vasut 148.—150.—, Rimamurányi vasut 530.—532.—, Magyar koronajáradék 91.10—91.15, Közúti vasut 526.50—530.—, Városi villamos vasut —, —, Orosz járadék —, —, 3 százalékos jelzálogorsjegy —, —, Hazai bank —, —.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 633.—633.50, Magyar hitelbank 734.—734.50, Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 468.—469.—, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 434.—435.—, Osztrák-magyar államvasut 644.—644.50, Déli vasut 149.—150.—, Rimamurányi vasut 531.—532.—, Magyar koronajáradék 91.10—91.15, Magyar aranyjáradék 110.—111.50, Közúti vasut 529.—530.—, Városi villamos vasut 269.—270.—.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde élénk és kedvező maradt. Köttettek: Osztrák hitelrészvény 630.50—632.75, Magyar hitelbank 730.50—734.25, Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 468.50—470.50,

WIKUS CSOKOLÁDÉ GYÁR
BUDAPEST

WIKUS TÁTRA TEJCSOKOLÁDÉ
WIKUS CACAOROB

10 DEKORÁCIÓS ÉRTÉKESÍTŐ

Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 434.50—436.50, Osztrák-magyar államvasut 644.50—643.—, Déli vasut 151.—153.—, Rimamurányi vasut 531.—532.—, Magyar koronajáradék —, Magyar aranyjáradék —, Közuti vasut —, Városi villamos vasut 269.—270.—

Helyi értékekben kötetett: Belvárosi Takarékpénztár 606.—, Magyar kereskedelmi r.-t. 603.—, Kereskedelmi Bank 3350.—, Salgótarjáni közsé-
bánya 558.—559, Hazai sorsjegy 110.50—111.—

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 632.—632.50, Magyar hitelbank 732.—732.50, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 468.—469.—, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 435.—435.50, Osztrák-magyar államvasut 644.—644.50, Déli vasut 152.—153.—, Rimamurányi vasut 531.—531.50, Magyar koronajáradék 91.30—91.35, Közuti vasut 527.—527.50, Városi villamos vasut 269.—270.—

Prémium-üzlet: Díjbiztosítások osztrák hitelben holnapra 4—5, nyolcz napra 10—12 K, augusztus végére 16—18 K.

Utótőzsde.

Az utótőzsde berlini eladásokra kissé el-lanyhult.

Kötettek: Osztrák hitelrészvény 632.—629.75, Magyar hitelbank 732.—730.50, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank —, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 434.—434.50, Osztr.-m. államvasut 644.—645.—, Déli vasut 152.—153.—, Rimamur. vasut 531.—532, Magy. koronajáradék 91.30—, Magy. aranyjár.—, Közuti vasut —, Városi villamos vill.—

3 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 631.—631.50, Magyar hitelbank 731.50—732.—, Magyar leszámítoló és pénzváltó. 469.—469.50, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 434.—434.50, Osztrák-magyar államvasut 644.—644.50, Déli vasut 152.50—153.—, Rimamurányi vasut 531.—531.50, Magyar koronajáradék 91.30—91.40, Magyar aranyjáradék 110.50—111.—, Közuti vasut 527.—527.50, Városi villamos vasut 269.—269.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, augusztus 16. (Az Egyetértés távirata.)
Buza: régi tiszavidéki 12.10—12.70 kor., új 11.90—12.60 kor., bánati 11.55—12.15 kor., új tótfelvidéki és csepeli 11.15—11.70 korona, új marchfeldi 11.20—11.50 korona.

Rozs: tótfelvidéki 9.20—9.40 kor., csepeli 9.15—9.35 kor., pestmegyei 9.25—9.45 kor., különféle magyar 9.05—9.35 kor., osztrák 9.15—9.40 korona.

Arpa: morvaország 9.—10.— kor., marchfeldi 8.50—9.50 kor., bécsidéli 8.30—9.40 korona, tótfelvidéki 8.10—9.90 korona, mosoni és győri 8.—9.25 kor.

Magyar tengeri: 7.30—7.50 korona.
Magyar közepes zab 8.60—8.85 korona, elsőrendű 8.75—8.95 kor., válogatott 8.90—9.25 kor., új 8.50—8.80 kor.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, augusztus 16. A tőzsde az Angol bank kamatlábemelését nyugodtan fogadta s miután a new-yorki börze is jobb irányzatot jelzett, az előtőzsdén kedvezőbb hangulat uralkodott. Emelkedtek a két hitelrészvény, államvasuti és déli vasuti részvények. Az előtőzsde kedvező irányzat mellett záródott. A déli tőzsde szilárdan nyílt meg, a helyi spekuláció államvasuti részvényekben nagyobb vásárlásokat eszközölt. Később lanyha irányzatot vett az üzlet.

11 órakor záródnak:

Osztrák hitel. 632.75, Magyar hitel. 733.—, Allamvasut 643.50, Déli vasut 152.—, Alpési bányatársulat 585.50, Rimamurányi 531.—, Májusi járadék 95.60, Magyar koronajár. 91.30, Orosz érték 82.50, Török sorsjegy 182.25, Német márka 117.61, Prágai vasut —, Unio-bank —, Laenderbank —, Bankverein —, Elbavölgyi 417.—, Angol bank —.

A déli tőzsde helyi vásárlások miatt valamivel élénkebb hangulatban nyílt meg.

Jegyzetek:

Osztrák hitel 633.—, Magyar hitel 733.—, Landerbank 419.50, Unio-bank 531.—, Allamvasut 645.50, Angol-bank 298.—, Bankverein 528.—, Déli vasut 132.50, Gözhajó —, Alpési bányarészvény 587.—, Májusi járadék 95.50, Magyar

koronajáradék 91.20, Török sorsjegy 182.50, Német márka 117.60, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 531.—, Orosz járadék 82.50, Keleti vasutak —, Skoda —.

Bécs, augusztus 16. (Osztrák értékek zárlata.)
4.2 százalékos papír-járadék 95.10, 4 százalékos osztrák arany járadék 114.—, 1860-as sorsjegy 144.—, Osztrák hitelsorsjegy —, Angol osztrák bankrészvény 297.55, Bécsi Bankverein 525.50, Osztrák-magyar bank 1790.—, Déli vasut 152.10, Dunagözhajózási társaság 974.—, Dohány részvény 415.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.35, Német bankváltók 117.48, Osztrák Lloyd 418.—, 4.2 szalal. ezüst járadék 95.10—96.30, Osztrák koronajáradék 95.10, 1864-es sorsjegy 243.—, Osztrák hitelintézeti részvény 629.75, Unio-Bank 529.—, Osztrák Landerbank 418.50, Osztrák-magyar államvasut 644.—, Elbavölgyi vasut 417.—, Alpési részvény 583.90, 20 frankos 19.16, Londoni váltóár 240.65, Lipótkohó —, Töröksorsjegy 181.25, nyomott.

Bécs, augusztus 16. (Magyar értékek zárlata.)
4 százalékos arany-járadék 108.60, Tiszai és szeg közs. sorsjegy 137.—, Magyar hitelbank részvény 728.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 468.—, Rimamurányi 528.73, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 400.—, Magyar koronajáradék 91.05, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. —, Magyar nyer.-k. sorsjegy 185.—, Kassa-Oderberg vasut részvény —, Magyar jelzálogbank —, M. keresk. bank 33.40.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, augusztus 16. (Tőzsdejelentés.) A mai tőzsde londoni és newyorki kedvezőbb hírekre barátságosabb hangulatban indult, annál is inkább, mert a londoni kamatláb-felemelésben az aranykivitel megakadályozására szóló óvintézkedést látnak. Az a newyorki hír is, amely szerint a kincstár a pénzpiac megkönnyítésére intézkedéseket fog tenni, nagyban hozzájárult a hangulat megnyugtatósához. Amerikaiak ettől kezdve százalékos javulásokat tüntettek fel. Bankok, vasutak és bányavártekek irányzata szintén jobb. Hitelrészvények a nyersolajüzletre vonatkozó igazgatósági kijelentés hatása alatt megszilárdultak. Később a forgalom a leszámítolási kamatlábnak 4 7/8%-ra történt felemelése következtében egészen összezsugorodik, mire általános gyengülés észlelhető. Zárlat feié az oroszországi kolerajárvánnyal összefüggő orosz pénzpiac lanyhasága további árcsökkenéseket idézett elő. A készpénzpiac ipari értékei egyenlőtlen, részben gyengébb. Magánleszámítolási kamatláb 4 7/8, napi pénz 4%.

Zárlatok jegyzetetik: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 96.80, osztrák hitelrészvény 237.25, Déli vasut 29.80, orosz bankjegyek 215.80, 4 százalékos orosz kölcsön 69.25, Disconto Commandit 153.10, Dinamit-truszt 150.—, Harpeni 188.—, Unifikált török járadék 94.50, 4.2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjáradék 91.60, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 137.55, Bécsi váltóár 85.05, Olasz járadék 85.05, Alt. villamosági Edison 182.50, Gelsenkircheni 187.90, Laurakohó 215.90. — Nyugodt.

Frankfurt, (Zárlat.) augusztus 16. 4.2 százalékos papírjáradék 96.40, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 96.60, 4 százalékos magyar aranyjáradék 91.40, Osztrák hitelintézeti részvény 197.80, Osztrák-magyar államvasut 137.25, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.85, Bécsi Bankverein 131.50, Villamos részvény 385.—, 3 százalékos magyar kölcsön —, 4.2 százalékos ezüstjáradék —, Osztrák koronajáradék 95.20, Magyar koronajáradék 91.15, Osztrák-magyar bank 127.70, Déli vasut részvény 30.10, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.05, Párisi váltóár 814.33, Unio bankrészvény —, Alpési bányarészvény 285.—, Bányadt.

Hamburg, (Zárlat) augusztus 16. 4.2 százalékos ezüstjáradék 96.60, 1860. sorsjegy 148.—, Déli vasut 30.10, 4 százalékos Aranyjáradék 96.80, Osztrák hitelrészvény —, Osztrák-magyar államvasut 197.50, Olasz járadék 102.80, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 91.40. Allandó.

London, augusztus 16. Angol consol 81 15/16.

Páris, augusztus 16. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 94.60, Osztr. aranyjáradék —, Magyar aranyjáradék 91.50, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 484.—, 4 százalékos Olasz járadék 102.—, Déli vasut c'söbbségi kötv. 311.—, 5 százalékos marokkói járadék 513.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön 98.10, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 89.60, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 91.50, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 86.10, 5 szal. Orosz kincstári

altvány 1904. —, 4 szal. Szerb járadék 1907. —, 4 százalékos spanyol járadék 90.40, 4 százalékos unifikált török jár. 93.90, Török sorsjegy 165.—, Török dohányrészvény 433.—, Osztrák földhitelintézet 10.70, Osztr. Landerbank 456.—, Magyar jelzálogbank 472.—, Banque de Paris 13.95, Banque Ottomane 681.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 158.—, Meridionalvasut 655, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 592.—, Rio Tinto 18.20, Sucrerie d'Egypte 30, Tula 411, Thomson Houston —, Urikányi közsén —, Chartered 30.—, De Beers 557.—, East Rand 90.—, Jagersfontein 156.50, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 49.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.87, Váltó német piacokra (rövid) 122.75, Váltó Bécsre (rövid) 104.43, Váltó Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra 1/16, Csek Londonra 251.70, Magánkamatláb 3 7/16, Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vásárcsarnok.

1907. augusztus 16.

(Magyar Gazdak Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezeze jelentése.) A piac helyzete az elmúlt napokban már élénkebb volt, úgy hogy a beérkező áruk kedvező árak mellett gyors elhelyezést találnak. Kivételt egyedül a vörös szilva és görögdinnye képez, melyek óriási mennyiségben érkeznek a piacra, minek ellenében a kereslet igen lanyha. Egyéb gyümölcsféléket, szőlőt a legelőnyösebben értékesíthetünk. Vajért valamivel kedvezőbb árak érhetőek el, míg turó továbbra is lanyha. Élő és vágott baromfi kedvezően értékesíthető. Tojás változatlan szilárd.

Mai árak:

Husneműek: Helybeli marhahus hátulja 90—150 K, eleje 80—120 K, vidéki borjú, bőrben hosszan mérve súlylevonás nélkül — K, helybeli borjúhús 120—136 K, sertéshus szalonnával 90—140 K, lezuhott sertés 90—130 K, szalonna friss 136—140 K, szalonna sózott 124—140 K, szalonna füstölt 136—146 K, olvasztani való 136—140 K, hárj 146—152 K, sertésszír 130—150 K, mind métermázsánként. Füstölt hús (vidéki) kg.-ja 1.20—1.80 K, hazai sonka 1.30—2.— K, szalámi magyar 3.60—4.40 K, nyári szalámi 1.20—1.40 K.

Vad: Oz 1.70 2.— K, szarvas 0.90—1.10 K, vaddisznó — K kg.-ként egészben, nyúl — K, fogoly 1.40—1.60 K, fácán —, — K, szalonna —, — K, vadruca —, — K darabonként. Fűrj —.50— .50 K.

Baromfifélék: Élő rántani való csirke 1.20—1.80 K, sütni való 1.60—2.40 K, kacska sovány 2.40—3.40 K, kacska hizott 4.—6.— K, liba fiatal 5.50—8.— K, lud hizott 10.—14.— K, tyúk 2.—3.20 K páronként. Vágot: szépen tisztított baromfi: hizott lud — K, hizott ruca — K, hizott pulyka — K, leves-tyúk 1.30—1.70 K kg.-ként. Pulyárd 2.—3.— Gyöngytyúk — K darabonként.

Tejtermékek: Teavaj (centrifugált) I. 2.00—2.30 K, II. 1.70—1.90 K, főzővaj (köpült) 1.30—1.60 K, tehénturó 6—24 K, kilogr.-ként. Valódi erdélyi juhturót és munkásturót igen jutányosan szállíthatunk. A turó kereslet még mindig lanyha.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 6.00—7.50 K, rózsza 3.60—4.60 K, fehér —, — K, kifli 8.—10.— K, sárgarépa 4.—6.— K, petrezselyem 6.—8.— K, vöröshagyma makói: 6.—10.— K, közönséges hazai —, K, fokhagyma 20—30 K, káposzta 100 drb 2.40—3.— K, Burgonya, új —, — K, kalarábé 100—200 K, 100 darabonként, spárga solo —, — K, közép —, — K, leves —, — K kg.-ként, zöldbab, hüvelyes 10 20.— K, zöldborsó, hüvelyes —, — K, kifejtett — K, paradicsom 3.—8.— K, kg.-ként. Uborka, salátának 1.40—1.50 K, ecetbe —.40— .90 K, savanyítani—.40— .90 K, 100 darabonként. A paradicsom és uborka roppant olcsó.

Gyümölcsfélék: Szőlő 40.—80.—, Chasselas —, Passatuti — fillér kg.-kint. Alma válogatott elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonahán, Törökbálint, batul stb.) — K, másodrendű K. Körte elsőrendű —.60—1.00 K, másodrendű 16—30 K métermázsánként. Cseresznye és meggy — fillér, sárga dinnye — K kg.-ként. Közönséges szilvát nem lehet eladni, annyi van, ugyszintén a dinnye roppant olcsó.

Vegyesárak: Bor és szeszes italokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Méz 1.10—1.20 K kg.-kint. (A szövetkezet, mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesületet vezérképviselője, min-

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle radio activ

Igmándi

keserűvíz az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknek és székzsorulásban szenvedőknek. Kapható mindenütt kis és nagy üvegekben. Kijelölés Komáromban

M. J. Foktő. Tessék fővárosi ügyvédet megbíznai, hogy a minisztériumban utánajárhasson s esetleg, ha kell, bírói döntést provokáljon ebben az ügyben.

S. József. Az állami tisztviselők jogviszonya az állammal szemben nem magánjogi (polgári), hanem közjogi természetű s ugyanezen közjogi viszonyból folyt a megfelelő szolgálati ágazathoz tartozó tisztviselők óvadékkötelezettsége. Mihelyt egy újabb törvényhozási intézkedés az óvadékkötelezettséget megszüntette, ezáltal olyan közigazgatási célra befizetett szolgáltatások szabadultak fel, amelyek most már a jogos tulajdonosoknak visszautalandók.

Uj élet. A pénzügyi testületbe való állandó felvételre, valamint az állandó felvétel céljából a katonaságnál eltöltött szolgálati idő beszámítására vonatkozó szabályok helyes értelmezése tárgyában kiadott és a pénzügyi szervezetre és szolgálatára vonatkozó szabályok, utasítások és rendletek gyűjteményében pótfüggeléként megjelent 1894. évi 10869. számú körrendelet 2. pontja értelmében megkívánt 4 évi szolgálati idő a leveleiben előadott konkrét esetben már a katonasághoz való bevonulása előtt megvolt. Ennélfogva az állandó felvételnél jelen esetben a katonai szolgálati idő szerepet nem játszik.

Egy előfizető leánya. Ha csak annyiból állna a világ, hogy szívesebben beszél azzal a fiatalemberrel, mint mással, nem lenne baj. De az ön „háborgó lelke megnyugtatóra vár.” Sajnos, ezt nem nyújthatunk. Azt csak az a fiatalember tehetné, aki bucsuzással bokrétaival kedveskedett önnek. Nem ismerjük az önök vidékének szokásait, de bárhová menjen is, tapasztalni fogja, hogy a fiatalberek bucsuzások virágot küldenek ama kisasszonyoknak, akiknek társaságában, vagy házában kellemes órákat töltenek. Ez pusztán udvariasság; semmire se kötelez és semmi mélyebb érzést sem áruel. Ha az ön jóbarátja csakugyan szereti önt, talál módot és alkalmat, hogy ezt kimutassa. Ha nem teszi, mondjon le róla.

Felvidéki. Méltóztassék közvetlen Berlinbe ajánlatát akár magyar, akár német nyelven megküldeni. A beküldött 60 fillér felett tessék rendelkezni, miután mi a szerkesztői üzenetekben való válaszlásért nem fogadunk el díjazást.

S. M. Felsődabas. Sorsjegyei nem nyertek. Trenchintensis. Nem sorsolták ki.

K. 425 sorozat 13 számú Józsvi sorsjegy nyert 4 koronát. A 2210 sorozat 96 számú 4%-os jelzálog-hitelbank nyeremény-kötvény nyert 200 koronát; a beváltáskor visszajár egy nyeremény-jegy, mely a további nyereményhúzásokon játszik. A többi sorsjegy nem nyert.

Z. Szilárd. Senki előtt se hajtson fejet. „Örömmel” legkevésbé. Csak a saját meggyőződésének a hangjait figyelje. És a tehetségeit, mert hiszen művészetben végtére is erről volna szó... A mostaniak sikerültebbek; hangulatosak és befejezettek. Kettő jönni fog. Csak ne olyan szaporán! Ez árt a kvalitásnak. Udv!

VIZÁLLÁS.

Table with columns for dates (augusztus 16, 14, 16, 14) and names (Jan, Dana, Horva, Vég, Eába, Dráva, Hura, Száva, Szame, Krasna, Latorca, Laborea, Lug). It lists various names and their corresponding scores or results.

Felelős szerkesztő: PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos: A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Advertisement for 'Bartók Farkas' (Bartók Ferenc) featuring a portrait and text about a 'butor-hitelesztályom' (butcher-crediting office) and 'Bartók Farkas asztalos- és kárpitosipari áruk katalógusa' (Bartók Farkas carpenter and upholsterer goods catalog).

Minden húzás után megküldjük a Sorsolási Tudósítót.

2 millió és 200.000 korona 15- és melléknyereményekre játszik évente, aki 1 darab évente 6 húzásban játszó Konvertált Jelzálogbank Sorsjegyet vásárol. Legközelebbi húzás már augusztus hó 25-én

Table showing 'Havi befizetés darabonként' (Monthly payment by number of shares) with columns for 20, 25, and 30 shares, and corresponding costs in K (Korona).

Isz, a midőn 500.000 koronával sorsoltatik ki a főnyeremény. Már az első részlet beküldése ellenében megküldjük a sorozat és számot tartalmazó részletet (törvényes okmányt) azonnali játékkal.

Letétre eladjuk ezen 15 korona foglalt előzetes sorsjegyeket beküldése ellenében pontosan a hiv. napi árfolyam szerint; a hátralékos összeg után pedig jutányos kamatot számítunk. A foglalt vétel után azonnali megküldjük a sorozat letét-ívet, melynek birtokában és számot tartalmazó letét-ívet, a vevő már az egyedül játékkal élvezi.

ÁLTALÁNOS BANK RÉSZV.-TÁRS. BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 39.

Uj találmány öröm mindenkire,

Advertisement for a medicinal product, featuring a portrait of a man and text describing its benefits for various ailments, mentioning 'TAKACS DANIEL' and 'BUDAPEST'.

Meghívó.

A Budapest környékén családházakat építő egyesület mint szövetkezet 1. évi augusztus 25-én d. e. 9 órakor a Berzsenyi-utca 1. szám alatt levő Szikszai-téle vendéglő különtermében

rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok ez ulon meghívotnak.

Tárgysorozat:

- 1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság kiegészítése. 2. Alapszabály módosítás. 3. Esetleges indítványok.

A kik nyaralni és fürdőzni mennek

ne induljanak útra a nélkül, hogy ne nézték volna át a «Magyar Könyvtár» teljes jegyzékét, melyből a legkiválóbb és legolcsóbb olvasmányokat válogathatják ki.

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaság Budapest, VI., Andrásy-út 21. szám.

BUTOR-kiállítás.

Több 100 szoba butor a leggyorsabbtól a legfinomabb minőségig a legkiválóbb asztalos és kárpitos mesterektől jóállás mellett elkészítve, megtekintésre a n. é. közönség rendelkezésére áll.

VARGA MIHALY és TARSAI Magyar butoripar társaság Budapest, Koronaherceg-u. 2. I. em. (Kisgyő-tér sarok.)

Belépési felhívás! Az általunk alakított 50 drb. évi 6 húzásban játszó Konvertált Jelzálog Sorsjegy csoportba. Ezen sorsjegycsoport 50 tagból áll és 36 havi időtartamra alakult. Minden tag havonta 5 korona 50 fillért fizet be a sorsjegycsoport tartama alatt az 50 drb sorsjegyre.

teljesen ingyen játszik a kihúzott sorsjegyek nyereményének egy ötvenad részének részese és a 36 hónap (3 év) lejártá után minden tag 1 drb Konvertált Jelzálog sorsjegyet kap, melyre még 52 évig játszik. Az első részlet beküldése ellenében megküldjük az 50 drb. Konvertált Jelzálog sorsjegyről szóló sorozat és számot tartalmazó részvételi ívet azonnali játékkal.

„Borászati Lapok”

Magyarország leggazdagabb tartalmu és legolcsóbb szőlészeti és borászati szaklapja, mely kitarással küzd a szőlőművelők anyagi érdekeiért.

Évenként több diszes műmellékletet ad.

A „Borászati Lapok”-ból minden érdeklődőnek 3 héten át küld díjmentesen mutatványszámot annak kiadóhivatala (Bpest, IX. Üllői-út 25.)

A lap előfizetési ára: Évenként 12 korona. Félévenként 6. kor. Negyedévenként 3. kor.

Advertisement for 'Fischer Sándor' (Fischer Sandor) featuring text about 'Nyugdíjasok és állami tisztviselők Pénzközlője' (Pensioners and state officials' Money Messenger) and 'Budapest, VII., ker. Rákóczi-út 80 szám.'

Large advertisement for 'Radial Elixir' (Radial Elixir) featuring a detailed illustration of a bottle and text: 'Radial Elixir gyógyfűlikőr. Gyárja: Alföldi Cognacgyár Kecskemét.' and 'Mindenütt kapható. Postán utánvét mellett 1 literes üveg 5 korona.'

KÜLÖNFÉLÉK.

Pásztortűz mellett.

Felcsapott a himes rónán
Pásztortűzünk fűre fénye;
Vidám ajku, barna arcú
Szittyák hevernek köréje.

Bort locsantunk a parázsra
Dúdolunk pár régi nótát;
Ei-el áldjuk a németnek
A tizenhét tagadóját.

Telt hold. Éles tücsök-sírás
Kiséri a tilinkómat;
A tanya-ház tetejéről
A vén gölya ide nógat.

Galyat gyűjtünk az új tűzre,
Hangtalanabb már a határ;
Isten tudja, mindannyiunk
Gondolata merre, hol jár?

Csillag futott le az égről
S ábrándból felzavarnak:
Hogy mért nem születtem én is
Tűzimádó és-magyarnek?

Zvarinyi Szilárd.

(Kínai egyetemek.) A kínai kormány összehívta azoknak a tartományoknak a jegyzékét, melyek egyetemet kapnak s melyeken nyugati tudományokat is tanítanak. Tavaly 150.000 tanuló jelentkezett vizsgálatra a különféle tartományokból s a vizsgáknak az a meglepő eredménye, hogy ezt a rengeteg sereget okkal könnyen meg lehet nyerni az európai műveltségnek. Szellemi képességek dolgában a kínaiak semmiben sem állnak hátrább az európaiaknál s a legutóbbi háború óta alaposan megváltoztak a fölfogások a földi és mennyi dolgokról.

(Menetjegyek suly szerint.) Amerikában egyik vasúti társaság vonalain az utasok egyazon útra nem egyforma árért kapják a jegyet, hanem suly szerint. Akit a végzete nagyobb terjedelemmel áldott meg, az bizony viselje ennek a következményeit az utazásnál, úgy, mint a teheráru. Az elintézés módja pedig az, hogy az állomási pénztárnál az utas csak olyan menetjegyet kap, amelyre egy önműködő mérleg gépje a sulyt rábelegyzi s ezen az alapon a kalauz a kocsiban behajtja a menetjegy árát.

CSEENDES ÖZTHONOK.

— REGÉNY. —

Írta: R. LARSEN.

Estefelé aztán együtt Henrikkel és apával még egy nagyobb sétát tettek a réteken, ki a kilátáshoz — egy padhoz — melyet nyáron elrejtett a magas roszkálás.

— Csak ne menj tulságosan messzire, — szölt az öregasszony az urához, — mert holnap aztán megérezed. Melegebb felsőkabátot is vegyél magadra.

De arról mitsem akart hallani az öreg. Éppen ezen a télen nagyon jól tett neki a járkálás és keveset ült a meleg szobákban.

Vig kedvén, kedves, öreges ötletein az a régi, kissé homályosan csillogó jókedv látszott, amelyet már annyira megszokott, hogy sem értékelné, sem megbecsülné nem tudta. Az öreg most is zsörtölődött s alig találta helyét a fiatalok között.

Nevetve meséltette el a legújabb városi históriákat s aztán önkéntelenül is áttért a saját fiatalására, csupa olyan ósdi, régi történetre, amelyet a fiatalok összes csattanóival és fordulataival már előre ismertek.

De azért épp olyan szívesen hallgatták s épp olyan jóízűen kacagtak rajtuk, mint mikor még jöjzességük legboldogabb idejében oda se figyelve s csak az egymás hangjának zenéjét lesve tapsoltak a jóízű történeteknek.

Most is meg volt még mindennek a maga kezdetlegesen egyszerű hatása, amely szívüket-lelküket vidámságba ringatta.

(Ingyen táviratok.) Olaszország táviratforgalmának negyedrésze állami távirat, melyért nem fizet senki. A miniszterelnök a visszaélések megszüntetésére rendeletet adott ki, de azt a minap a corleonei (Szicília) alprefektus annyira nem vette tekintetbe, hogy egy elkallódott tehén tárgyában, mely az istállóból elkészült valamerre, háromszáz ingyen állami táviratot küldözött szét az ország minden részébe. A háromszáz távirat elment anélkül, hogy csak valakinek is eszébe jutott volna elgondolkozni azon, hogy a tehén mint mehetett át a messinai tengerszoroson a félszigetre. Ez az ügy is feledésbe merült volna, ha egy szoczialista lap lármát nem csap. Az alprefektus ugyan azzal mentegetőzött, hogy körtávirata csak Sziciliára szölt s csak elnézésből ment át a félszigetre is, mindazonáltal Giolitti elrendelte, hogy az alprefektus az 507 lira távirati költséget a sajátjából fizesse meg.

(A mormonok feje.) Smith József, a mormonok öreg főnöke a minap a Sóstóvárosból Londonba érkezett. Ugy látszik, hogy a mormonok feje titkos küldetésben utazott át az oceánon. Smith József unokaöccse a mormonok hasonló nevű profétájának, aki szent könyveket lefordította és a különös szekta egyik megalapítója volt. Az Egyesült-Államok kiküldött bizottsága előtt nemrégiben beismertte, hogy őt felesége van és hogy 1866-tól 1886-ig hatszor nőtült. Most öt külön háztartást tart fenn és 42 gyermeke van, akik közül a legfiatalabb hat, a legidősebb harmincznégy éves. 1890. óta, amikor az Egyesült-Államokban bűnnek minősítették a többnejűséget, nem volt már több menyasszonya. A felesége közül kettő különben egy testvér, akiket egyazon napon vett nőül. A főnök kijelentette, hogy a mormonság Európában igen terjed.

(Ahol minden éjjel fagy.) Bolívia Alto-Crucero nevű tartományában, Dél-Amerikában, a víz egész esztendőn át minden éjjel meg szokott fagyni. Fűtőkészülékek, kályhák hiányában az emberek a hideg ellen vastag kelméből készült köpönyegekkel és takarókkal védekeznek. A maravilla-i vasöntőde igazgatója azt mondja, hogy a múlt héten a hőmérő a szobákban sokszor 8 fok hideget jelzett, de ennek dacára családja a kályha hiányát nem érezte s esténként lámpafénye mellett ép úgy olvastak, mint nyáron. A déli órákban a nap oly erősen süt, hogy a test meztelen bőrén hólyagokat huz. Az árnyék s a napfény hőmérséklete közt 20, némelykor 30 fok különbség is mutatkozik, a víz az árnyékban megfagy, de alig husz lépésnyire az emberek ingujjban dolgoznak. A benszülöttek a hideg iránt teljesen érzéketlenek, a jégen meztelül járnak, de torukukat, valamint orrlyukaikat a hideg levegő ellen különös módon fejükre csavart takarókkal gondosan óvják.

Egész napja úgy telt el Antóniának, akár csak egy pillanat.

Este, midőn bucsut vett, ő és Henrik is úgy érezte, hogy csak most tér öntudatra.

Most aztán az is eszébe jutott, vajjon Henrik nem unatkozott-e és mit csinált tulajdonképp, bár mindenről tudott, mindent látott és hallott. A régi egyezség szerint még megivott egy nagy és egy kis pohár pálinkát is, amit az öreggel együtt fogyasztott el.

Az intező a kis vadászokcsiban visszavitte őket az állomáshoz.

— Tetszett néked, Henrik? kérdezte.

— Kitűnően éreztem magam, szöl öszintén a férfi.

Szerette volna megköszönni ezt a választ, annyira örömet szerzett ezzel.

Most már besötétedett és hideg lett.

Henrikkel együtt pokróczokba és meleg felsőkabátokba burkolóztak, amelyből falun mindig oly nagy raktárt tartanak. Az ég csillagosan, messze felettünk világított, bevilágította a kis, tiszta ligetet, a kerteket és az elszórt épületeket, amelyből itt-ott békés kis világosság pislant elő.

Amint a kis városba jutottak, a házak szinte visszhangoztak a lovak patáinak zajától. A közeli állomás zöld és vörös jelző-lámpásai szinte varázslatosan csillantak meg egyedüli elszántságukban.

A vonat jött.

Antónia csöndesen beült a kupéba.

— Fáradt vagy, kis barátom? kérdezte Henrik.

Es ekkor Antónia úgy érezte, hogy helytelenül cselekszik, ha igent mond, és mégis valami kényszerítette arra, hogy igent mondjon, bár legcsekélyebb fáradságot sem érzett,

(Amerikai gunyvevek.) Egy amerikai újság összeszedte a legkülönösebb amerikai gunyveveket. Észak-Amerika mind a negyvenhét államának meg van a maga eléggé különös gunyveve. Így Alabama lakóit gyikoknak nevezik, Arkanszást fogpiszkálóknak, a kaliforniaiakat aranyvadászoknak, Kolorádó lakosai csavargók, Konnektikutéi fából való muskátdiók (!), Georgia államéi egerek, a kentuckiak rosztrókok, Maine lakói rókák, a marylandiak csókák, a michiganiek nagybélűek, Missouri lakói hánytatók, Nebraska államéi csizmaevők, Nevada lakói okos tyukok, New-Hampshiréi gránitkölykök, New-Yerseyéi lépvesszősök, Észak-Karolinát szarvasgombák lakják, Begone lakói borzlábuk, Pennszilvániáé bőrféjték, a tennesseiek fiatal ebek, a texasiak ökörfejték, a wiskonziniak pláne borzlábu naplopók.

(Az ágy mint fogház.) Az amerikai Egyesült-Államokban nemrégiben külön bíróságokat állítottak fel, amelyek kizárólag a gyermekek kihágásával foglalkoznak. Ezek a gyermekbíróságok eddig nagyon jól beváltak és gyakran igazán eredeti ítéletet hoznak. Így például legutóbb egy még iskolába járó fiu ellopott egy kerékpárt. A bíró, aki igen okos ember volt, hosszasan magyarázta meg a fiatal bűnösnek, hogy milyen nagyot vétkezett és végül elítélte arra, hogy egy bizonyos ideig minden vasárnap ágyban kell maradnia. A hét többi napján, csak úgy, mint társai, ő is eljárhat az iskolába, szombat este azonban le kell feküdnie és hétfőn reggel előtt nem szabad felkelnie. Az ítélet tulajdonképeni végrehajtója a gyermek anyja, vagy apja, aki erre szigorú utasítást kap a bíróságtól és ellenőrizik.

(Vad tyukok.) A Sandwich-szigetek hasznos vadainak egyik igen nevezetes madáralakja az elvadult házi tyúk. Értékesebb vadnem ez ott, mint nálunk a fácán, mert jobban tenyészik és kutya előtt úgy reppen föl, akár csak a fácán. Az elvadult tyukok egyforma sikerrel tenyésznek egy a hegyes és sziklás vidékeken, mint a lapályok bozótaiban. Kitűnően repülnek és így a legjobb vadászmadarak közé tartoznak.

(A koldus komornyikja.) New-Yorkban egy lo-pási ügy tárgyalására tanunak cizálták meg egy Gilliwicz nevű embert. A bíró megkérdezi tőle: mi a foglalkozása? „Komornyik vagyok.” „Kinél szolgál?” „Egy koldusnál.” A bíró elképpent. Rendre akarta utasítani a boldogtalant, amiért tréfálkodik a bírósággal, de Gilliwicz bebizonyította, hogy amit mond, való. Egy félkezi koldusnak a legénye, azt gondozza, öltözteti. A bére egy hétre tíz dollár. „És miért kap ilyen nagy fizetést?” kérdezte az elnök. „Mert ha én öltöztetem föl a gazdámat — felelte a komornyik — olyan lesz, hogy nincs ember, akinek el ne facsarodnék a szíve, ha ránéz.”

Egész egyszerűen csak nem volt vágya a csevegésre. Az az érzés, ami eltöltötte, csak úgy tudott volna kifejezésre jutni, ha a keblén elrejté fejét, talán sirna, esetleg hosszasan csókolná, hogy hirtelen abbahagyja és általa hagyja magát tovább csókolni. S ezalatt ő olyanformán tenne, mintha megakarna szökní, a férje pedig nem engedné.

És a férfiakat meg abban a tévhitben nevelték fel, hogy mindent ki lehet fejezni szavakkal és minden szónak mindig ugyanaz az értelme. Férfiak hisznek a szó igazságában és folyton azt kívánják, hogy igyekezzünk az érzéseket, hangulatokat szavakba dugaszolni, akár csak a napsugarat próbálnók tüvegekbe zární.

Ezért kell nekik néha hazugságot mondani, akár milyen nehezünkre is esik ez.

Antónia kimondta a kis hazug, „igen” szócskáját, amely lehetővé tette, hogy a hangulatát nyugodtan élvezhette tovább. Együttal megvolt az az öröme is, hogy látta Henriket, amit bepszöleg kedves kifejezéssel ült mellette.

Igy aztán gondolatlan harmónikusán követte őt mindenhol. Az öreg udvarban töltött időre, amelyből az ő élete is kiindult és amit még most is hatalmas erővel érzett, mennyire közel van hozzá.

Az öreg szülők, akik egyedül maradtak vissza, de gyermekeik között soha nem vesztették el az összekötő fonalat. Az öregek, akik minden napon, amit ajándékképpen éltek a földön... a gyermekeik számára takarítottak és tettek félre! Milyen teljesen felesleges. Igazán legkevésbé sem szükséges. Csak éppen egy belső ösztön az egész. Örömteli muszáj érzés.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK:

Szombaton, 1907. augusztus 17-én

Nemzeti Színház

Zárva

M. kir. Operaház

Zárva

Magyar Színház

Zárva

Fővárosi Színház

Zárva

Népszínház

Zárva

Király Színház

Zárva

Göre Gábor Budapestön.

Látványos fővárosi előadás... Göre Gábor, Lepárdi László, Tsch. Árpád, Rittók Elvira, Stancsi Francz, Káisa cigány, A szanatórium igazgatója Papp Sarolyás, Ruli, Hancsorgyáros, A lizetes hölgy Z. Molnar, A cillinderes bohóc Farnai

CHICAGO mozgófénykép színház

VII. ker. István-ut 39. sz. (Aréna-ut mellett)

MEGNYILT. Bemutattára került a világ összes szenzációja.

Legtökéletesebb képek E hóban nyílik meg illő-ut 12 szám alatti főszínházunk.

Magyar Színház

Zárva

Fővárosi Színház

Zárva

A sátán kutyája.

Dráma 3 felvonásban. Kezdeté fél 8 órakor

Műsor

Szombaton d. n. Lumpáczius Vagabundus, este A sátán kutyája.

Városligeti Magyar Színház.

Zárva

Manó.

Enekes bohózat 3 felvonásban. Irta Hervey Frigyes.

Lenke, Olga, Hapozsi, Lili, Paikány Manó, Rózsabérki, Zerge, Ervin, Tóth I., Kormai B., Magyari, Föhör, Perenczy, Láng F., Gabányi L., Nánási

Kezdeté fél 9 órakor

GRAND Színház

Zárva

Apollo színház

Zárva

Telefon 15-89.

A rejtélyes szívardoboz. Gyújtogató rablóbanda. Eljön a női választógyűlés. A rosszat jóval üzeed. A daniosi rabl gyilkosság. Az apai szeretet.

A héreslegény.

Ólász dráma. Kezdeté 8 órakor.

Cirkusz Beketow

Városliget.

Ma szombaton augusztus 17-én este 8 órakor XVI-ik Nagy High Life estély.

A 3 Lupper légtornászok. A 2 Rossi zenebohócok.

Frosso: a villányos titok???

Erdélyi minta-vendéglő

Dalszínház-utca 8. szám. (Az Opera mellett) Egész éjjel nyitva! - Minden időben friss meleg ételek. - Női kiszolgálás! - Kollomos szeparek! - Az éjjeli világ találkozó helye!

ZEPHIR BLOUSE. Redlich J. Lipót. VI., Andrassy-ut 58.

SCHMIDT M. szilveszteri, újrozott és bőrdandár. Budapest, VII. ker. Rákóczi-ut 23. sz.

Előre haladt idény folytán. 15000 mtr legújabb divatu dalainak mtr.-kint 32 kr. 10000 • színtartó zsefrok • 34 • 18000 • batistok • 42 • 600 darab himzet bluz darabja 1 forint 55 krajczár.

Vadászok figyelmébe! Tűzfalmozott raktár miatt 20% engedmény. Földesi L. Rákóczi-ut 6. sz.

Zongorák és PIANINOK. a világ első gyárlából, valamint saját közkedvelt gyártmányok, legszolidabban vásárolhatók és bérlethetők. Keresztély zongoratermékben Budapest, Váci-körut 21. sz.

NINCSEN PÁRJA!!

a Rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX-nak.

Egy kevés a vízbe hivatva a legjobb Test- és arcápoló szer, mely eltünteti a ráncokat, kiütéseket, barázdákat, pörsekenyeket, májfoltot, szeplőt és mindennemű arc-, test- és bőrtisztatlanságot. Furdésnél a testet felüdíti. Nyaralásnál a talajvizet desinficiálja és megpuhítja Száját és a fogakat gondozza. Test- és lábizzadádot elmulasztja. Gyermekepolásnál a vérkeringést szabályozza és a testet edzi. Háztartásban fehérneműt fehéríti, vasalásnál fényesíti. Az aranyat, ezüstöt és egyéb fémeket ragyogóvá változtatja.

Egy doboz ára 30-75 fillér. Próbadohoz 15 fillér. - 10 nagy doboz bérmentve. Kapható mindenütt gyógyszerárban, drogeriában és fűszerüzletekben, valamint a készítőnél:

Rogátsy Kálmán drogériájában, Budapest, VII. ker. Rákóczi-ut 10. szám. I Csak Rogátsy névvel valódi!

Veszek zálogcédulákat elzálogosított briliánsokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket a legmagasabb összegig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem

DEUTSCH ALFRED ÉKSZERKERESKEDŐ BUDAPEST, Király-utca 34. Potófi-utca sarok

Michelstädter Utóda Oskó Géza BUDAPEST, IV., Váci-utca 3. sz. Cipő-különlegességei, Assabottárak talpa vésva.

ZÉRO Tisztaság, egészség! Szab. higiénikus klozetvatta. Végbél Aranyér Cukorbetegnek Gyermekekgyasóknak Csecsemőknek Meggátol minden horzsolást és infekciót. Használatban olcsóbb a papirnál! Zéró szab. vattaárugyár Bpest. TELEFON 97-52.

FŐVÁROSI ORFEUM WALDMANN IMRE igazgató. VI. Narymező u. 17. Ma és minden este nagy varieté előadás. Fényes és változatos új augusztusi műsorral. Az előadás kezdete esti 8 órakor. Jegyelővétel a nappali pénztárnál 10-1 és 3-6 óráig. Bővebbet a falragaszok. A téli kertben reggeli 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenyez.

ŐS-BUDA VÁRA FRIEDMANN ADOLF igazgató. Ma szombaton, augusztus 17-én. nagy ünnépi-est. A nagy varieté színpadon nemzetközi női díj-birkózó verseny. díj 3000 korona. A birkózás kezdete este, a szezon slágere, a világ legelsőrangú varieté száma. Először Európában! Először Európában! Four Great Belles a legkitűnőbb kreol kvartett. Ezenkívül fellépnek az összes világhíru attrakciók. A varieté színház előadása s szenzációs nagy program miatt este fél 10-kor kezdődik. A színpad területén a teljes honvédszenekar hangversenyez. Fontaine Lumieuse. Szenzációs tűzijáték. stb. Moulin Rouge. Kinematográf. Parisian: Az ágy. Belépődíj este 9-ig 60 fill. azonnali 1 K. Mersékelt jegyek az összes tőzsdékben kaphatók. Holnap vasárnap mindkét előadásban nagy nemzetközi női díjbirkózóverseny.

Bartos Fildőpné TAN- ES NEVELO-INTÉZETE I. felsőbb leányiskola, II. elemi iskola. Intermittussal és félinternátussal. Alkalmérvényes bizonyítványok. V. ker., Kálmán-utca 22. I. és II. emelet.

Jelzalog sorsjegyek huzása már 1907. augusztus 25-én ossznyeremeny 623.000 korona

4¹/₂ millió kor.

Bazilika sorsjegyek huzása már 1907. szeptember 1-én ossznyeremeny 25.200 korona.

nyerhető évenként következő 5 sorsjeggyel:

1	erb. konvertált Jelzalog sorsjegy évenként	6	huzás
1	Bazilika	2	
1	Pesti Hazai	3	
2	Erzsébet San.	3	
5 darab sorsjegy évenként		14 huzással	

Ezen 5 sorsjegy 42 havi 10 koronás részletre kapható. Már az első 10 korona birtokában azonnali játékoson kívül küldjük a sorsjegyek sorozata és számai általános törvényes részleteket. 30-70 év alatti sorsjegyek nemcsak hogy feltétlenül kisorsoltatnak hanem egy sorsjegy több főnyereményt is nyerhet. Sorolási országot és posta befizetési lapokat mindenki dímentesen kap. Aki a megrendelésnél az első két részletet pósta utalványon egyszerre beküldi az a harmadik nyugtát ingyen kapja. Jelzalog sorsjegytársaság könyvecskéket 50 sorsjegyről 23 tag részére 40 havi 10 koronás befizetés mellett árusítunk és már az első részlet beküldése ellenében küldjük a számokat és feltételeket magában foglaló tagsági könyvecskéket.

Huzás már 1907. augusztus 25-én.

Budapesti Bank Részv. Társ.

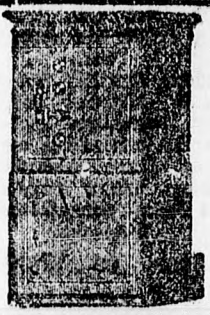
Király-utcai fiókja.

Budapest, VI., Király-utca 20/26. szám.

ÜGYNÖKÖK FELVÉTERNEK.

Hazai sorsjegyek huzása már 1907. október 5-én. Ossznyeremeny 731.000 KORONA.

Erzsébet sorsjegyek huzása 1907. november 1-én. Ossznyeremeny 36.000 korona.

Pénzszekrények

egy darabból álló köpenyvel legelőnyösebben beszerezhetők.

BECHER ÉS HILDESHEIM

Magyarországi vezérképviseletének

NEY és EPSTEIN cégél, BUDAPEST, V., Podmaniczky u. 4.

Képviselek minden városban keresztetők. ARJEGYZÉK ÉS TERVEK DÍMENTESEN. Régi szerződéseket cserépen átvesszük.

Eszterga-padok,

furógépek, ülők, satuk, fuvók, mindennemű

új és használt gépek,

és kézi szerszámok raktára.

Legjobb minőségű (Compozitáló) Réteg-fém. Nagy választék viz- és légszuszkezetéki csövekben.

GRÜNSPAN IZIDOR

Budapest, V., Váci-ut 24. szám.

(A nyugati teherpályaudvarral szemben.) TELEFON 34-36.

Vesz és eladt

új és használt szerszámokat,

teljes műhelyberendezéseket.

A KOCH-féle szabadalmazott

Körgallér

az egyedüli vizmentes lodengallér, amely a szabad mozgást megengedi, nélkülözhetetlen vadász-és turista-czélékra, minden színben kapható 34, 30, 28, 20 és 11 korona árban egyedül

KOCH TESTVÉREK Budapest 26.

legnagyobb férfi-, fiu- és gyermekruha áruháza Károly-körút Vadász és sportárjegyzéket bérmentve küldünk.

Hol keressük a LEGJOBB POUVERT? Kérünk MÜLLER J. L.-télé

Blaha Serail Poudert

BLAHA LUJZA paré épenyve, szimmetriszno legkedvezőbb arányban. Valamennyi arany legelőnyösebb egy csapalra, mint csőre, tekintettel által megvisszafutván a tisztaság és tökéletesen ártalmatlan találatok. Mint piperecskék nélkülözhetetlen az úrbórnak. Egydoboz 60 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

GREME POMPADUR

Összetett természetű forrás a világban és fölötté natasos „Greme Pompadur” egész eredeti tisztaságban és erejében összeállítanom. Es ezen szer, melyivel a hirtelen Pompadur aszony egész egy koráig fenn tudta tartani csodaszépégét, anélkül hogy az egészének ártott volna. E kitűnő szer jóval felelül minden eddigi enémű gyártmányt. „Greme Pompadur” a sző és reggel alkalmazatik. arcol és teret bedörzsölve aztán egy kissé behinteni a „Poudert de Serail”-jal.

Egy tégely ára 1,60 frt. Egy tégely ára 1,60 frt.

MÜLLER J. L.

Budapest, IV., Koronabeczeg-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

Közvetlen gyorsvonati összeköttetés

Budapest és Wien.

váramint a magyar királyi államvasutak és az azon túl fekvő összekötő vasutak alant megnevezett állomással között.

9 50	2 10	Ind. Budapest k. p. a. - - - - -	érk.	1 45	7 10
9 09	6 45	Ind. Budapest k. p. a. - - - - -	érk. (Bruck-Királyhidán át)	8 50	9 15
9 30	1 00	Ind. Budapest k. p. a. - - - - -	érk.	2 10	9 55
9 55	10 10	érk. Graz St. - - - - -	Ind.	5 41	1 13
7 10	8 30	Ind. Budapest k. p. a. - - - - -	érk.	12 40	9 10
1 47	10 00	érk. Ratibá - - - - -	Ind.	6 59	9 45
	5 55	Braslaw - - - - -	Ind.	8 05	6 05
	11 25	Berlin (Friedrichstr.) - - - - -	Ind.	4 59	11 51

7 00	8 30	Ind. Budapest k. p. a. - - - - -	érk.	1 00	10 05
12 30	8 57	érk. Ujvidék - - - - -	Ind.	7 58	4 29
	10 37	Belgrád - - - - -	Ind.	5 41	
7 50	8 00	Ind. Budapest k. p. a. - - - - -	érk.	9 05	1 20
9 17	11 45	érk. Zágráb m. & v. - - - - -	Ind.	1 09	4 55
7 45	7 10	Flamé - - - - -	Ind.	6 10	8 15
7 50	8 00	Ind. Budapest k. p. a. - - - - -	érk.	1 50	9 15
12 45	7 55	érk. Pécs - - - - -	Ind.	6 27	8 44
8 20	8 55	Ind. Budapest k. p. a. - - - - -	érk.	1 00	
8 55	9 15	érk. Saabács - - - - -	Ind.	8 51	
12 15	10 00	Borna-Brod - - - - -	Ind.	8 41	
	10 00	Sarajvo - - - - -	Ind.	6 05	
9 00	8 00	Ind. Budapest k. p. a. - - - - -	érk.	1 40	7 00
12 00	7 00	Wien Stb. (Marchegg) - - - - -	érk.	9 05	8 00
1 05	7 01	érk. Wien Nb. (- - - - -)	Ind.	6 00	9 35
7 50	8 55	Ind. Budapest k. p. a. - - - - -	érk.	9 25	9 45
1 35	12 25	érk. Zsolna - - - - -	Ind.	8 45	8 14
10 35	8 00	Braslaw - - - - -	Ind.	10 05	6 10
8 25	11 25	Berlin (Friedrichstr.) - - - - -	Ind.	4 55	11 51
9 40	8 05	Ind. Budapest k. p. a. - - - - -	érk.	1 15	8 30
9 55	8 00	érk. Temervár-Josafv. - - - - -	Ind.	7 50	1 33
9 00	11 50	Bukarest - - - - -	Ind.	6 05	10 25

E hirdetés rovatban minden szöveg egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szöveg egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Balvány-utca 6/C. 286

Idegés és gyengétehetőség
gyermeknek nálam szakszertű oktatást és teljes ellátást nyernék. Kelemen Ignác gyógypedagógus, Budapest, VII., István-ut 29. sz. 26431

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal ügy magán, mint családi ügyekben Kosa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 26703

Hölgyeim!
Dijmentesen küld valódi rumburgi vászon és sifon mintákat gyári raktárból Veres György Székesfehérvárról.

Szülőbirtokosok.
Előre haladt idény miatt elsőrendű koronajegyű peronospora permetező teljes felszereléssel, csomogolással, dronként 21 koronáért kapható Németh Testvérek vasárkereskedésében Budapest, VI., Teréz-körút 1. a.

Szülésznő
23 évi gyakorlattal, masszírozó nő tanácsos szolgál, masszírozást elvállal. Rottenbiller-utca 29. b. fsz. főlépcső 1.

Házasságokat
ingyen közvetít a „Házasságok Újságja” Budapest, Liliom-utca 54. Kérjen mutatványszámot.

Házasságot
közvetít társasági körökben elismert titoktartással Davidovics Ferenc intézete, Rákóczi-ut 80 (Politzer Miksa utóda.)

Urak!
Bizony meglássák pokolba kerülnek, hogy annyi ügyes leányt pártába megvenni hagynak. Ki Ettől fél — jöjjön vegyen engem feleségül! Természetért rajongó 39355 jellegre a kiadóba kérem.

Fővárosi ügyvéd
üggyvéd ötvége vagyok vidéki jómódú urí ember barátot keresek ki anyagiilag támogatna „Doktorné” jellege alatt a kiadóba kérem.

Csemegezőllöt
legfinomabbat postakosarankint négy koronáért „Bermentesen” szállít: Mertz Nándor Nagyváradon

Kisasszony.
német vagy francia, ki magyarul semmit sem tud, 20-25 korona fizetéssel felvétetik Ajánlatok Löwinger Gyula dr. Arad, küldendők.

Zeneszék
felvétetnek a magyar kir. III. honvédkerületi zeneakad. Szatmárnémetiben.

Joghallgató.
ki előbb szemínáriumba járt és így a katolikus hitudományokban is járassággal bír, állandó alkalmazást nyer, Czim a kiadóhivatalban.

Pénzkölcsönt
kieszközlünk öt évtől 80 évig köztisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak a legkisebb esetben kezes nélkül. Ha mégis kezes kellene, díjlanul gondoskodunk kezesekről. Továbbá kieszközlünk vállalkozásokról 500 koronától minden hitelképes egyénre 1-2 kezesrel. Értékpapírok, sorsjegyek, vidéki bankok részvényei az érték 0,9%-ig folyósítatunk kölcsönöket. Bővebb felvilágosítást levélben válaszban vagy ellenében díjlanul nyújt. Garó Testvérek, törvényszéki legbejegyzett hitelállalata, Budapest, Kereszt-ut 30. Telefon 10-42. Ugyanitt 20 fillért kapható a Pénztgyű Tanácsadó, melyben minden kölcsönre névve tájékoztató foglaltak. 26129

Építkezéseket!
Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes tevékeny közreműködésére felépít, építési tanácsokkal szolgál. Borsodypéti iroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 783

Házvezetőnő,
illetve anyahelyettes keresetük egy előkelő szobrász családnak, nyolc anyóttal gyermekhez, nagybörvidéki városban. Intelligens, szorgalmas, főzni és varni jól tudó, keresztény, gyermektelen nő a kik nem annyira nagy fizetésre, mint inkább jó bánásmódról állandó otthonba vágyódnak, küldjék arcképes ajánlatukat fizetési igényük közlésével Szerb, vagy valamelyik szláv nyelvben beszélők és zeneértők előnyben. Belépés szeptember elsején, esetleg később is. Cim a kiadóhivatalban.

Egy elegánsan
berendezett szoba külön bejáratú, egész évre vagy a versenyidőre azonnal kiadó. Kemnitz-utca 30. lépcsőházból.

Egy jókarban
levő íróasztal, hozzávaló írószékkel megvételre kerestetik. Levelek intézendők ügyvédi irodához, Akácfa-utca 59. I. em. 38724

Egy elegánsan
butorozott, külön bejáratú utcai szoba, fürdőszoba használatú, továbbá egy udvari szoba, azonnal kiadó. Bővebbet: Teréz-körút 33. III. em. 31.

INGYENI SÉRVKÖTŐ,
műlábak, műkezek műfüzők, támgépek, egyenestartók háskötőkről és az összes betegápolás cikkekről szóló nagy képes árjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve, zárt borítékban küldjük

Univerzális sérvkötők
páratlanok, kis gummi nyomlappal legnagyobb sérvre is elzárható.

Sérvkötők
egyoldalu 4-14, kétoldalu 8-28, gummiból 6-12 K.

Gummi harisnyák Háskötők
mérték szerint készíttetnek

MAGYAR ORVOSI MUSZERTÁR
Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. (a Rókus-kórházzal szemben.) Pontos címre és a vöröskeresztre ügyeljenek.

Amerikai porcellán
pender a világ egyedüli teintápoló arczpora. Egy doboz ára 5. kor és 3 kor. Az eredeti kapható az Amerikai porcellán pudér részvény-társaságnál. Budapest IV. Kossuth Lajos-utca 1. Szépségápolásról szóló füzet ingyen és bérmentve. 26868

Képzőintézetek
felvétetnek Budapesten és minden vidéki városban egy Magyarországon jól bevezetett cégnek. Ajánlatok „Fix fizetés” jellege alatt a kiadóba keretnek.

Butor
új és használt beraktározásból visszamaradt, csillárok, lámpák, irodabehrendezés, pénzszekrények bántalmat olcsón eladó. Beraktározási vállalat tulajdonos Landman Sámuel Központi városház épület Gerlőczy-utca 2. raktár 10-11-12.

Alkalmi vétel.
Butorok, visszamaradt szőnyegek, kényserítő körülmenyek miatt eladók: mahagoni hálószoba 180 ft., íróasztal könyvszekrényvel, olajfestmények 2 ft., nagy perzsaszőnyegek, lámpák, 3 áru villany 14 ft. Árverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utcai sarokpincze. 26618

Pénztárnoknő
jó bizonyítvánnyal, szolid tiszteletben, Budapesten állást keres. Czim: M. E. Deimbinszky-u. 31. földszint 8.

Bérmálási
ajándékul legajánlatosabb s legczélszerűbb, ha arany, ezüst vagy kékserűt vásárolunk. E czikkeknak legmegbízhatóbb beszerzési forrása a már 28 év óta fennálló Kohn Ede és társa utóda cég, Városház-utca 6. (a volt Granátos-utca). 26442

Polgári iskolai
reáliskolai, gimnáziumi, kereskedelmi, egyéves önkéntességre képesítő vizsgákra, valamint mindenféle javított és pótló vizsgákra legrovidebb idő alatt a legjobb sikerrel előkészít. Tanár Budapest, Thököly-ut 8. I. em. 3. ajtó. 26814

BUTOR
Fa, vas, réz és kárpított butorok, valamint légszesz és villanyos csillárok, legjobb minőségben, rendkívül olcsó áron készpénzért vagy részletfizetésre kaphatók

Basch Soma
butorraktára, 793 Budapest, VI., Kertész-ut. 50. sz. (Király-utca sarok.)

Polgári árák!
Pontos kiszolgálás! Kitűnő szabás! Vidékre mintát küldök, nagyobb rendelésnél ezerményesen elmegyek. Zelizska János angol uri szabóterem. BUDAPEST, Andrassy-ut 56. I. em. Állandó választék a legdivatósabb angol és bel-földi szövetekből. 26597

Polgári, gimnáziumi,
kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít Kerekes, Almássy-ut 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyeget kérek. 25465

Gőzcséplőgépek
loko mobilok, szalmakaszalók, benzomotorok, használt, gyárilag javított állapotban, röszleltetésre kaphatók. Cserebiztos kötetnek. Seifried Hugó, Budapest, Katona József-utca 17. szám. 25983

Jogi-
politikai szigorlatokra alap- és államvizsgákra (egy tanfolyamkötet is) Kolozsvárra, Budapestre, ugyszintén államszámvevőtanai államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Jogi Szeminárium, Budapest, VI., Rózsa-utca 44., III. em. 8. 26817

BUTOROK
háló-, ebéd-, szalonberendezések, továbbá őr-szoba, iroda berendezések, szőnyeg és függönyök valód angol bürgermódban eladása és vétel.

Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám I. emelet 265

Kazinczy-utca sarok.
KI a YES-OUI-SI című lapot megrendeli, jászva minden megrendelés mellé és általában is.

angol és franczla
nyelveket alaposan megtanulhatja előfizetési ár megfizetésével minden kiadásra 8 korona. Megrendeléseket elfogad és mutatványszámokat küld a kiadóhivatal. Budapest, Andrassy-ut 57. szám.

Stenográfia
Budapest legnagyobb és legkedveltebb gyorsíróiskolája a

„Stenográfia”
országos Gabelsberger magyar, német gyorsíró és gépiróiskola. — Kereskedelmi szaktanfolyamok. — VII., Kazinczy-utca 8. I. em. 30. (Ossze nem tévesztendő a Kazinczy-utca 3-as szám alatti Stolceféle iskolával).

Urasági butorokat, szőnyegeket, csillárokat
és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok.

Nagy Zsigmond
VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni pliszander vagy másfajta háló, ebéd-, őr-szoba és szalonbutorokban. Részleltetésre, bürgermódban és kárpitosfélekben Perza, smyrna és más szőnyegeken és függönyökben, modern bronzcsillárokon gáz, villamos stb.-hez. 26597

Butorvevőknek
ritka alkalom kínálkozik egy 4100 koronáért rendelt háromszobás lakberendezés megvételére 2890 koronáért, mely áll: Egy modern szürke, fényezett hálószobából, egy ebédőlőlől 4 ajtó cseresznyeszínűre fényezett szekrényvel, I faragott velencei őr-szobából, bürgermódban, melyet Vukovics János visszament házassága miatt önmaga ad el. Megtekinthető Sárkány I. butoriparosnál, VII., Erzsébet-körút 26. (Zion palota.

Ha köhög
vagy rekedt, Réthy-féle cukorkát vegyen 60 fillérrét. 25721szo

Csemegezőllöt
legnemesebb fajokban, zamatos finom körtét, változatos legszébb almát 5 koronáért szállít Rottmann és Keller szállótelepe és Kertészete Kiskunhalason.

Pénzkölcsönök
megszerzésére legjobban ajánlható Barabásy Lajos kölcsönkivétel cég Budapesten Rottenbiller-utca 4. (Válaszbélyeg). Közvetít tisztviselői személyi és házra hitelt, állami, közigazgatási és magán tisztviselőnek, kereskedők és önálló iparosoknak előlegeket érlelőpapírokra, betáblázásra II. III.-ik helyre és nyugdíjakra valamint lakbérkölcsönöket, továbbá zálogcédulákra is stb.

BUTOR
új és használt modern háló-, ebéd-, őr-szoba és szalonberendezéseket, perzsaszőnyegeket veszünk és eladunk.

GROSZ SANDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 11, ezelőtt Gyár-utca 2.

Az orsz. zeneakadémiaival szembe.
TELEFON 14-08

Az ATHENAEUM r.-társ.
: könyvkiadóhivatalában: (Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. szám) megjelent:

HELYESÍRÁSI SZÓTÁR.

Bevezetésül a hivatalos iskolai helyesírás újításai Összeállította SIMONYI ZSIGMOND. — (Ára 20 fillér.) —

HELYESÍRÁSI SZÓTÁR.

Összeállította SIMONYI ZSIGMOND. (Egy lapon, falitábla alakjában.) (Ára 12 fill.) Kapható a kiadóhivatalban, valamint minden hazai könyvkereskedésben. 26618

Butor:
Urasági lakberendezések háló-, ebéd- és szalonberendezések, kiváló minőségben olcsón kaphatók. Földes B. butortelegén, Kertész-ut. 43. Király-utcai sarokházban. 970

Veszek zálogcédulákat,
elzálogosított briliántokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és a teljes értéket kifizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő Budapest, Király-utca 91. Izabella-utca sarkán.

Valódi Magyar Szakácskönyv,

Irta Zilahy Ágnes. Ötödik teljesen átdolgozott, a házi cukrászattal és befőttel készítéséről szóló részszel bővült kiadás. Ára szép bekötésben 3.60 kor. A berendezési, Gyümölcs, főzések és saláták épen való eltarítása. A legújabb tapasztalatok után Irta Zilahy Ágnes. Ára kötve 1.20 kor.

Modern Konyha, Irta Kovacs Mátyas, 484 finom, különleges étel receptjét tartalmazza, melyet a szokásos szakácskönyvekben hiába keresnénk. Ára finom vászonkötésben 5 korona.

Singer és Wolfner
kiadása Budapest, VI., Andrassy-ut 10. Kapható minden könyvkereskedésben is!

Urasági butor
Eladók és veszek; mahagoni hálószobákat, ebéd-őr-szobákat, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perza és szmarna szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia
Állandó nagy lakberendezési kiállítás!

IV., Semmelweis-(Ujvilág-) utca 21., kapubejáratt. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióküzlet nincsen.
26618

Börszékkipar
érszékítés és börtaragás.

KENDI ANTAL
Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi börszék és karosszékben, jóval olcsóbb árban, mint eddig.

Használt székek átalakítása börszékre olcsó árban. Legelőbb börtuterek áránálvalok.